Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland

Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland
Grote Voort 247, Building A
8041 BL Zwolle

Ingeschreven in het Handelsregister van de
Kamer van Koophandel onder nummer 05070105

Verslag over het boekjaar 1-1-2025 t/m 31-12-2025

Inhoud

	Pagina
Karakteristieken van het pensioenfonds	
Profiel	5
Bestuur en organisatie	
Personalia	9
Meerjarenoverzicht	13
Bestuursverslag	
Algemeen	16
Risicoparagraaf	23
Uitvoeringskosten	33
Communicatie en overleg	36
Financiële ontwikkelingen	38
Beleggingen	46
Actuariële paragraaf	50
Gebeurtenissen na balansdatum	52
Toekomstparagraaf	52
Externe contacten	53
Verslag van het verantwoordingsorgaan	
Oordeel verantwoordingsorgaan	55
Reactie van het bestuur op het oordeel 2025 van het Verantwoordingsorgaan	58
Verslag van de Visitatiecommissie	
Samenvatting	59
Reactie van het bestuur op het visitatierapport 2025	65

Pagina

Jaarrekening

Balans per 31 december 68
Staat van baten en lasten 70
Kasstroomoverzicht 72
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 73
Toelichting op de balans per 31 december 79
Gebeurtenissen na balansdatum 85
Toelichting op de staat van baten en lasten 86
Resultaatbestemming 92
Risicoparagraaf 94

Overige gegevens

Actuariële verklaring 101
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant 103

Bijlagen

Begrippenlijst 109

Karakteristieken van het pensioenfonds

Profiel

Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland (hierna te noemen: het Fonds), statutair gevestigd te Zwolle, is opgericht per 1 januari 2002 en ingeschreven bij de Kamer van Koophandel onder nummer 05070105. De statuten zijn de laatste keer gewijzigd op 24 februari 2025.

Het Fonds is een ondernemingspensioenfonds en is per 31 december 2025 de uitvoerder van de pensioenovereenkomst van de werknemers van:

- Abbott B.V.
- Abbott Laboratories B.V.
- Abbott Logistics B.V.
- Abbott Vascular Netherlands B.V.
- APO Netherlands A.G.
- Abbott Healthcare B.V.
- Abbott Healthcare Products B.V.
- Abbott Biologicals B.V.
- Abbott Medical Nederland B.V.

Daar waar in het jaarverslag wordt gesproken over Abbott, geldt dit voor de bovenstaande entiteiten. Abbott Medical Nederland B.V. gevestigd te Veenendaal is voor dertien werknemers die per 1 januari 2019 overgekomen zijn van Abbott B.V. aangesloten.

Per 1 januari 2018 vindt er voor de werknemers van AMO Netherlands B.V. en AMO Groningen B.V. en sinds 30 juni 2023 voor werknemers van de andere aangesloten entiteiten geen voortgezette pensioenopbouw meer plaats binnen het Fonds.

Doel, missie, visie en strategie van het Fonds

Het algemene uitgangspunt van het te voeren beleid is de verplichtingen die voortvloeien uit de pensioenregelingen onder een breed scala van omstandigheden na te komen en de risico's uit de pensioenregelingen af te dekken. Het streven is om de nakoming van de verplichtingen en het afdekken van risico's tegen zo laag mogelijke, maar stabiele premies en uitvoeringskosten uit te voeren.

Primaire doelstelling

Het Fonds stelt zich als hoofddoel het nakomen van haar pensioenverplichtingen, daarbij in aanmerking nemend dat deze verplichtingen nominaal zijn en er geen sprake is van een toeslag(ambitie), met uitzondering van deelnemers in actieve dienst bij de aangesloten onderdemingen, het partnerpensioen en het wezenpensioen ingaande voor de pensioenrichtdatum.

Secundaire doelstellingen

- Korte termijn doelstelling is het realiseren van een bepaalde buffer om de kans op bijstorten te verkleinen en voldoende zekerheid in te bouwen om tot een financieel stabiel Fonds te komen.
- Lange termijn doelstelling is een hoge en stabiele dekkingsgraad tot een niveau waarop sprake kan zijn van premiekorting.

Dit is zowel in het belang van de sponsor (lage en stabiele premie, betaalbaar houden van de pensioenregeling) als in het belang van de deelnemer. Er wordt dus gestreefd naar premie-optimalisatie en -stabiliteit. Tegelijkertijd wil het bestuur geen risico lopen op de uitkering van de nominale verplichtingen.

Tertiair doel

Tenslotte is de doelstelling van het Fonds om in de vaststelling en uitvoering van het beleid compliant te zijn met alle wet- en regelgeving en een adequaat risicomanagement te voeren.

Het bestuur kan melden dat in 2025 alle pensioenverplichtingen zijn nagekomen door het Fonds. In dit jaarverslag wordt nader ingegaan op de realisatie van de doelstellingen.

Pensioenregeling

De pensioenregeling, die is vastgelegd in een pensioenreglement, bestaat uit de volgende delen:

Basis Module

De Basis Module bestaat uit de eindloonregeling. In deze regeling vindt vanaf 30 juni 2023 geen verdere pensioenopbouw meer plaats, behoudens een jaarlijkse aanpassing. De werknemers van Abbott die deelnamen aan deze regeling zijn gewezen deelnemers geworden in de regeling en behouden hun aanspraken jegens het Fonds op basis van het addendum bij Pensioenreglement II.

Beschikbare Premie Module

In de Beschikbare Premie Module –voormalig excedentregeling– vindt vanaf 30 juni 2023 geen verdere opbouw van pensioenkapitalen meer plaats. De pensioenkapitalen van actieve werknemers zijn per genoemde datum ingebracht in de DC-regeling van het Fonds. Voor gewezen deelnemers werden de "gespaarde" pensioenkapitalen belegd in de Beschikbare Premie Module. Op 15 juli 2025 zijn alle kapitalen die zich nog bevonden in deze Module door middel van een collectieve waardeoverdracht (CWO) overgedragen naar Zwitserleven.

Vrijwillige Bijspaar Module

De Vrijwillige Bijspaar Module is een premieovereenkomst die met ingang van 1 januari 2006 is ingevoerd. Als deelnemers aan deze module werden aangemerkt de werknemers die op of na 1 januari 2006 in dienst zijn getreden bij een werkgever en deelnemen in de pensioenregeling of die deelnemer waren in de op 31 december 2005 geldende pensioenregeling.

Vanaf 1 januari 2015 is er geen mogelijkheid meer om aanvullende stortingen te doen. De kapitalen die tot 1 januari 2015 zijn 'gespaard' werden belegd. Op 15 juli 2025 zijn alle kapitalen die zich nog bevonden in deze Module door middel van een CWO overgedragen naar Zwitserleven.

Nettopensioenregeling (ook geldig na 29 juni 2023)

Vanaf 1 januari 2015 is er tot een pensioengevend salaris van € 100.000 fiscaal gefaciliteerde pensioenopbouw mogelijk (bedrag 1 januari 2024 is € 137.800). Boven dat bedrag is er de mogelijkheid dat de werkgever een nettopensioenregeling inricht.
De nettopensioenregeling voor het gedeelte van de spaarfaciliteit werdt eveneens uitgevoerd door het Fonds. Het partner- en wezenpensioen in deze nettopensioenregeling werd niet door het Fonds uitgevoerd. De werkgever sluit separaat verzekeringen af voor het partner- en wezenpensioen.

Vanaf 1 januari 2025 wordt de nettopensioenregeling op verzoek van de werkgever Abbott uitgevoerd door Zwitserleven. Op 15 juli 2025 zijn alle kapitalen uit de nettopensioenregeling door middel van een CWO overgedragen aan Zwitserleven.

DC-regeling vanaf 30 juni 2023 tot 1 januari 2025

De deelnemers hadden rechten op basis van een beschikbare premieregeling (DC-regeling).

Per 1 januari 2025 voert Zwitserleven de beschikbare premieregeling rechtstreeks uit voor Abbott als werkgever. Per diezelfde datum is Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland een gesloten fonds geworden. Alle kapitalen uit de DC-regeling zijn op 15 juli 2025 door het fonds overgedragen naar Zwitserleven.

Verzekerdenbestand

(Aantallen)

	Actieve deelnemers	Gewezen deelnemers	Pensioen-gerechtigden	Totaal
Stand per 31 december 2024	2.224	1.592	405	4.221
Mutaties door:				
indiensttredingen	0			0
Ontslag met premievrije aanspraak	-123	123		0
Waardeoverdracht	-394	-53	-1	-448
Ingang pensioen	-8	-42	60	10
Overlijden	-1	-6	-7	-14
Afkoop			-2	-2
Andere oorzaken	-1	1	0	0
Mutaties per saldo	**-527**	**23**	**50**	**-454**
Stand per 31 december 2025	**1.697** [1)]	**1.615**	**455**	**3.767**

Specificatie pensioengerechtigden	**2025**	**2024**
Ouderdomspensioen	385	342
Nabestaandenpensioen	64	57
Wezenpensioen	6	6
Totaal	**455**	**405**

1) *Waarvan 46 deelnemers met (gedeeltelijke) vrijstelling van premiebetaling (2024: 48).*

Bestuur en organisatie

Personalia

De samenstelling van het bestuur is in 2025 als volgt:

De heer J.M. Negro, voorzitter	(werkgeverslid)
De heer J.W. Verweij, secretaris, vice voorzitter en sleutelfunctiehouder risicobeheer	(werknemerslid)
De heer E.H. Dijkstra, penningmeester	(werkgeverslid)
De heer M.J.P.R. Raven	(werknemerslid)
Mevrouw J.M. de Voogd	(lid namens pensioengerechtigden)
De heer M. den Besten, sleutelfunctiehouder interne audit	(werkgeverslid)

De heer Dijkstra heeft een nevenfunctie als penningmeester bij de plaatselijke Harmonie. Mevrouw De Voogd is penningmeester bij een koor. De overige bestuursleden voeren, afgezien van hun werkzaamheden voor de werkgever, geen nevenfuncties uit.

Samenstelling bestuur naar leeftijdsgroep per 31 december 2025:

Leeftijdsgroep	Aantal leden
<25	–
25-35	–
35-45	2
45-55	2
55-65	1
>65	1

De samenstelling van de overige overleg- c.q. adviesorganen is in 2025 als volgt:

Beleggingscommissie

De heer J.M. Negro	
De heer E.H. Dijkstra	
De heer H.F.P. van Capelleveen	(adviseur Firmfuture)
De heer N.T. Motz	(Montae & Partners)
De heer A. Dibbets	
Mevrouw L. Luyten	(adviseur Mercer)

Communicatiecommissie

De heer M.J.P.R. Raven	
Mevrouw J.M. de Voogd	
Mevrouw M. Donders	(Montae & Partners)
Mevrouw E. Kuil	(toehoorder, namens het Verantwoordingsorgaan)
Mevrouw E. Minnesma	(namens de werkgever)

Risicomanagementcommissie

De heer E.H. Dijkstra	
De heer J.W. Verweij	(sleutelfunctiehouder risicobeheer)
Mevrouw M. Olsthoorn tot 15 november 2025	(vervuller risicobeheer, Montae & Partners)
De heer A. Dibbets vanaf 15 november 2025	(Montae & Partners, vervuller risicobeheer)

Verantwoordingsorgaan

Mevrouw E. Minnesma	(namens de werkgever)
De heer B. van den Berg	(namens de werknemers)
De heer H.T.E. Kemperman	(namens de werknemers)
Mevrouw E. Kuil	(namens de werknemers)
De heer P. Klap	(namens de werknemers)
De heer H. van Essen	(namens de pensioengerechtigden)
Mevrouw H. Groenendijk	(namens werknemers)

Samenstelling VO naar leeftijdsgroep per 31 december 2025:

Leeftijdsgroep	Aantal leden
<25	–
25-35	–
35-45	1
45-55	2
55-65	3
>65	1

Uitbestedingspartijen

- De adviserend actuaris van het Fonds is de heer S. Grouwels, werkzaam bij AZL N.V.
- De certificerend actuaris en sleutelfunctiehouder/vervuller actuarieel is tot 4 augustus 2025 de heer R. van der Meer van Milliman Pensioenen en vanaf die datum de heer A. Hordijk van dezelfde organisatie.
- De accountant van het Fonds is de heer drs. C.A. Harteveld RA, werkzaam bij Forvis Mazars Accountants N.V.
- De werkzaamheden van de compliance officer worden uitgevoerd door de heer R. Mersch van GBA Accountants & Adviseurs.
- De bestuursondersteuning wordt verzorgd door Montae & Partners B.V.
- De administratie is uitbesteed aan AZL N.V. en tot 1 augustus 2025 voor de beleggingen in de Beschikbare Premie Module, de Vrijwillige Bijspaar Module, nettopensioenregeling en DC-regeling aan Goldman Sachs Asset Management B.V. in het product MijnPensioen.
- Als vermogensbeheerder is de internationale vermogensbeheeractviteit van Ameriprise Financial Inc. (handelend onder de naam Columbia Threadneedle Investments) aangesteld. Daarnaast beheren Vanguard en Capital Group beleggingsfondsen waarin het pensioenfonds belegd is.
- Northern Trust is de custodian (bewaarneming en administratieve effecten).
- 4PP Audit is aangesteld als vervuller sleutelfunctie interne audit.

Meerjarenoverzicht

(Standen per ultimo jaar)	2025	2024	2023	2022	2021
Aantallen					
Actieve deelnemers	1.697	2.224	2.076	2.073	2.009
Gewezen deelnemers	1.615	1.592	1.392	1.406	1.302
Pensioengerechtigden	455	405	353	311	283
Totaal	3.767	4.221	3.821	3.790	3.594
Financiële gegevens					
(in duizenden euro)					
Beleggingen voor risico pensioenfonds					
Belegd vermogen	510.179	562.051	513.371	465.002	615.869
Beleggingsopbrengsten	-28.859	54.537	48.277	-189.599	-2.949
Rendement op basis van total return	-5,2%	10,6%	10,3%	-29,9%	-0,9%
Beleggingen voor risico deelnemers					
Belegd vermogen	0	82.936	48.647	31.676	38.470
Beleggingsopbrengsten	-3.479	5.695	3.913	-8.535	2.854
Rendement op basis van total return	-4,4%	9,3%	10,6%	-19,8%	8,3%
Reserves					
Algemene reserve	170.701	137.925	126.983	128.005	128.394
Totaal reserves	**170.701**	**137.925**	**126.983**	**128.005**	**128.394**
Technische voorzieningen					
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	339.780	408.333	394.319	351.570	499.809
Voorziening operationele kosten [1)]	9.596	10.967			
Overige technische voorzieningen	0	0	2.329	2.278	2.030
Totaal technische voorzieningen	**349.376**	**419.300**	**396.648**	**353.848**	**501.839**

1) *Vanaf 2024 is deze voorziening zichtbaar uitgesplitst; vóór 2024 was dit ook al onderdeel van de Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds. Zie ook uitleg in de grondslagen (paragraaf stelselwijziging).*

	2025	2024	2023	2022	2021
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers					
Beschikbare Premie Module en Vrijwillige Bijspaar Module	0	82.936	48.647	31.676	38.470
	0	**82.936**	**48.647**	**31.676**	**38.470**
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers					
Reguliere premie	0	0	6	45.460	42.423
Incidentele premies	85	163	43	27	46
	85	**163**	**49**	**45.487**	**42.469**
in % van de loonsom [1]	0,0%	0,0%	0,0%	38,6%	40,7%
Bijdragen voor risico deelnemers	**470**	**28.847**	**15.074**	**2.893**	**2.517**
Pensioenuitkeringen	**5.250**	**4.756**	**4.315**	**3.781**	**3.479**
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten					
Totaal	1.845	1.933	1.566	1.428	1.332
Per deelnemer in euro (Actieven en Pensioengerechtigden)	857	735	645	599	581
Dekkingsgraad					
Aanwezige dekkingsgraad [2]	148,9%	127,5%	128,5%	133,2%	123,8%
Beleidsdekkingsgraad	136,6%	129,0%	131,3%	127,7%	119,4%
Minimaal Vereiste dekkingsgraad	104,2%	103,7%	104,0%	104,1%	104,1%
Vereiste dekkingsgraad	114,7%	112,6%	112,6%	112,7%	112,6%
Reële dekkingsgraad	94,5%	97,2%	95,6%	90,7%	95,0%

1) *Het percentage is als volgt berekend: Reguliere premie / salarissom van de basisregeling (inclusief oude regeling). Besluit 2023, 2024 en 2025: Premie-holiday.*

2) *De dekkingsgraad is als volgt berekend: (Totaal Reserves + Totaal technische voorzieningen + Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers) / Totaal technische voorzieningen + Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers maal 100%.*

Bestuursverslag

Het bestuur heeft in 2025 vijf bestuursvergaderingen gehad, waarin met name over strategische zaken is gesproken, maar waarin ook de dagelijkse gang van zaken van het Fonds is besproken en waarin besluitvorming heeft plaatsgevonden. In 2025 heeft het bestuur daarnaast diverse vergaderingen via Teams gehouden. Onderwerp van deze calls was de CWO van de kapitalen naar Zwitserleven.

In de bestuursvergaderingen werd aanvullend onder meer gesproken over (de opsomming is niet limitatief):

- gedragslijn Goed omgaan met Klachten, meting 3;
- beleggingsbeleid;
- datakwaliteit;
- risicomanagement;
- toezichtthema's DNB;
- evaluatie uitbestedingspartners;
- administratieovereenkomst AZL;
- sociale partners;
- Uniform Pensioen Overzicht (UPO);
- eigen risicobeoordeling (ERB);
- parameters en flexibiliseringsfactoren 2025;
- onvoorwaardelijke verhoging actieven;
- voorbereiding Actuariële en Bedrijfstechnische nota (ABTN);
- financiële positie;
- jaarlijkse update risicoanalyse;
- collectieve waardeoverdracht (CWO);
- risicopreferentieonderzoek;
- haalbaarheidstoets;
- Mijnpensioenoverzicht.nl;
- opdrachtaanvaarding;
- afwikkeling herverzekering en claims;
- adviesaanvragen VO;
- Implementatie DORA;
- de jaarrekening 2024;
- auditplan 2025;
- zelfevaluatie bestuur;
- actuariële zaken;
- voorbereiding aanpassing uitvoeringsovereenkomsten(en);
- voorbereiding statutenwijziging;
- code pensioenfondsen;
- automatische premiekorting.

Algemeen

Samenstelling van het bestuur

Per 1 januari 2025 bestaat het bestuur uit zes bestuursleden. De heer Negro fungeert in 2025 als voorzitter. Samen met de heer Verweij (secretaris van het Fonds) vormt hij het Dagelijks Bestuur. De heer Dijkstra is penningmeester. De overige bestuursleden zijn de heer Den Besten, de heer Raven en mevrouw De Voogd. In 2025 hebben geen mutaties plaatsgevonden in het bestuur.

Bij het zoeken naar nieuwe bestuurskandidaten wordt aandacht geschonken aan diversiteit, waarbij kennis en kunde altijd prevaleren. Een keer in de drie jaar vindt evaluatie plaats van het diversiteitsbeleid. Het bestuur bestaat uit 6 leden, waarvan 1 vrouw en 5 mannen. Er zijn geen leden die jonger zijn dan 40 jaar.

Samenstelling van het verantwoordingsorgaan (VO)

In 2025 hebben zich geen mutaties voorgedaan in het VO. De heer Klap is voorzitter en de heer Kemperman is secretaris van het VO. Voor het VO geldt hetzelfde diversiteitsbeleid. Het VO bestaat uit 7 leden, waarvan 3 vrouwen en 4 mannen. Op dit moment is één lid jonger dan 40 jaar.

Zelfevaluatie functioneren bestuur

Het bestuur evalueert jaarlijks het bestuurlijk functioneren en de werking van het bestuursmodel. In 2025 heeft een zelfevaluatie plaatsgevonden onder begeleiding van een externe partij. Het doel van deze evaluatie was om te reflecteren op het functioneren van het bestuur en om te inventariseren welke competenties in het bestuur meer of minder vertegenwoordigd zijn. Ook is functioneren van de individuele leden van het bestuur is en de feedbackronde uitgebreid aan de orde geweest.

Geschiktheid van het bestuur

Het Fonds heeft een ambitieniveau geformuleerd voor de geschiktheid van het bestuur als collectief en de individuele bestuursleden. Het ambitieniveau is dat het bestuurslid bij aantreden zich bevindt op geschiktheidsniveau A. Op collectief niveau: A op alle gebieden en afhankelijk van lidmaatschap commissies niveau B. Voor bestuursleden die zitting hebben in de beleggingscommissie wordt uitgegaan van kennisniveau B+ op het terrein van beleggingen.

Permanente educatie

Het bestuur en ieder bestuurslid afzonderlijk moeten over de juiste kennis en vaardigheden beschikken. Bestuurders bezoeken bijeenkomsten en seminars van de toezichthouders en van externe partijen.

Code Pensioenfondsen

Het bestuur heeft op enkele punten besloten af te wijken van de Code Pensioenfondsen. Wij lichten de afwijkingen hieronder toe.

Thema integer handelen

- Norm 37: De eerste zittingstermijn van een lid van het bestuur of verantwoordingsorgaan is maximaal vier jaar. Deze leden kunnen voor een tweede termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. Een bestuurslid en een lid van het verantwoordingsorgaan kunnen als daarvoor aanleiding bestaat voor een derde termijn van maximaal vier jaar worden benoemd. In dat geval onderbouwt het bestuur de aanleiding voor een derde benoeming en deelt het bestuur dit met de overige organen. Leden van een Visitatiecommissie zijn maximaal acht jaar betrokken bij hetzelfde pensioenfonds.
  Het bestuur houdt de mogelijkheid open dat een bestuurslid ook voor meerdere perioden kan worden herbenoemd.
- Norm 35: In het bestuur is op 31 december 2025 geen lid dat jonger is dan 40 jaar.
- Norm 38: De Code Pensioenfondsen heeft als norm dat benoeming van leden van de Visitatiecommissie moet plaatsvinden na een bindende voordracht door het verantwoordingsorgaan (VO). Op verzoek van het VO heeft het bestuur gekozen dat het VO een adviesrecht heeft bij benoemingen van de Visitatiecommissie en daarmee ook bij een eventueel ontslag van leden van de Visitatiecommissie.

Het bestuur heeft een checklist Code Pensioenfondsen opgesteld. Per element wordt aangegeven of het Fonds de Code Pensioenfondsen heeft nageleefd. Tevens wordt, indien noodzakelijk, een toelichting gegeven. Deze checklist wordt jaarlijks besproken in een bestuursvergadering.

Ondanks het pas-toe-of-leg-uit karakter van de Code Pensioenfondsen zijn er bepalingen die altijd een toelichting veronderstellen. Deze normen worden hieronder genoemd, met een verwijzing naar de toelichting in het jaarverslag.

Rapportagenorm	Voldoet het Fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 1 Het pensioenfonds heeft een missie, visie en strategie. Daarin beschrijft het pensioenfonds wat het pensioenfonds wil betekenen en bereiken voor zijn belanghebbenden, rekening houdend met hun voorkeuren en belangen. Op deze wijze bepaalt het pensioenfonds wat zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, zijn. Het pensioenfonds evalueert zijn missie, visie en strategie periodiek en rapporteert hierover in zijn bestuursverslag.	Ja	Missie, visie en strategie zijn opgesteld en zijn opgenomen in de ABTN. Het beleid wordt periodiek geëvalueerd en zo nodig herijkt.
Norm 4 Het pensioenfonds verdiept zich in de voorkeuren van de bij het pensioenfonds betrokken belanghebbenden en betrekt deze voorkeuren bij het bepalen van zijn strategische doelstellingen en beleidsuitgangspunten en gaat daarover met de belanghebbenden in gesprek. Het pensioenfonds rapporteert hierover jaarlijks in het bestuursverslag.	Nee	Het fonds heeft contact met belanghebbenden via het VO.
Norm 34 Het pensioenfonds heeft een schriftelijk beleid vastgesteld om de diversiteit en inclusie in zijn fondsorganen te vergroten of in stand te houden. Dit beleid stelt passende doelen op ten aanzien van de mate van diversiteit op alle voor het pensioenfonds relevante maatschappelijke aspecten, waaronder tenminste geslacht of genderidentiteit, leeftijd en sociaal-culturele achtergrond. Op basis van dit beleid heeft het pensioenfonds een planmatige aanpak gericht op het bereiken van deze doelen. Het bestuur herijkt dit beleid periodiek en rapporteert jaarlijks in het bestuursverslag over de resultaten van dit beleid.	Nee	Bij het zoeken naar nieuwe kandidaten voor fondsorganen wordt aandacht geschonken aan diversiteit, waarbij kennis en kunde altijd prevaleren. Het bestuur rapporteert in dit verslag over de diverse samenstellingen van fondsorganen.

Rapportagenorm	Voldoet het Fonds aan de norm?	Vindplaats toelichting jaarverslag of website
Norm 35 Ten aanzien van leeftijdsdiversiteit geldt als minimum dat er tenminste één persoon zitting heeft in het bestuur en het verantwoordingsorgaan of het belanghebbendenorgaan die jonger is dan 40 jaar. Ten aanzien van genderdiversiteit geldt als minimum dat er in de genoemde organen variatie is in geslacht of genderidentiteit.	Nee	In het bestuur zitten geen personen die jonger zijn dan 40 jaar. Bij nieuwe aanstellingen wordt gezocht naar bestuursleden jonger dan 40 jaar. Het VO voldoet geheel aan de eisen.

Klachten

Het fonds is per 1 januari 2024 aangesloten bij de onafhankelijke Geschilleninstantie Pensioenfondsen (GIP).

In 2025 heeft de Pensioenfederatie wederom een meting ("3e meting") gehouden of het Fonds voldoet aan de gedragslijn. Het Fonds scoorde 89%.

In 2025 hebben zeven deelnemers een klacht ingediend.
- 2 klachten gingen over de behandelingsduur van een vraag van betrokkene;
- 1 klacht ging over de financiële situatie van het Fonds;
- 2 klachten gingen over de informatieverstrekking vanuit het Fonds;
- 1 klacht ging over toepassing van wet- en regelgeving;
- 1 klacht ging over service en klantgerichtheid.

Deze klachten zijn naar tevredenheid afgehandeld.

In 2025 heeft een gewezen deelnemer een zaak aangespannen bij de Geschilleninstantie Pensioenfondsen (GIP). Er heeft een bemiddelingspoging plaatsgevonden maar deze heeft niet geleid tot overeenstemming. In 2026 zal het GIP op verzoek van de gewezen deelnemer een bindende uitspraak doen.

Beloningsbeleid

Het Fonds beschikt over een beloningsbeleid. De bestuursleden en leden van het verantwoordingsorgaan namens de werknemers en werkgevers zijn in dienst van de werkgever en verrichten hun werkzaamheden voornamelijk in werktijd, dus ontvangen feitelijk een beloning van de werkgever. Het bestuurslid en lid verantwoordingsorgaan namens de pensioengerechtigden ontvangen een vergoeding van het pensioenfonds conform het beloningsbeleid.

In 2026 zal het bestuur beoordelen of met name de vergoeding voor het bestuurslid en VO-lid namens de pensioengerechtigden nog strookt met de inzet van deze leden.

Toezichtthema's DNB en AFM 2025

Het bestuur heeft kennisgenomen van de toezichtthema's van DNB en AFM voor 2025. Het bestuur heeft deze thema's besproken en heeft geconcludeerd dat er geen onderwerpen zijn die niet bekend zijn bij het bestuur of waar het bestuur nog geen actie op heeft ondernomen of waar nog geen actie reeds voor gepland staat.

Aan het fonds zijn in 2025 geen boetes of dwangsommen opgelegd door de toezichthouder.

Visitatie

Het bestuur heeft besloten om de heren Manning, Hagen en mevrouw Smelter (de visiteurs van het Fonds) te vragen om de visitatie uit te voeren in 2026 over het verslagjaar 2025. Mevrouw Smelter treedt in de plaats van de heer Brandwijk. Hij heeft de afgelopen 8 jaar gefungeerd als visiteur. Een samenvatting van de visitatie over het verslagjaar is opgenomen bij dit jaarverslag.

Compliance

Op grond van de Pensioenwet dient het Fonds een beheerste en integere bedrijfsvoering te waarborgen en een compliance officer aan te wijzen. In 2025 is de compliance officer de heer Mersch van GBA Accountants & Adviseurs. Er is een eenjarig contract met de compliance officer gesloten. Aan de hand van de evaluatie van het bestuur is besloten ook voor 2026 een eenjarige overeenkomst met GBA Accountants & Adviseurs te sluiten.

De compliance officer is belast met het toezicht op de naleving van de gedragscode van het Fonds. De gedragscode wordt nageleefd door het bestuur en de leden van het verantwoordingsorgaan en de overige verbonden personen. De gedragscode bevordert transparantie en zorgt ervoor dat alle verbonden personen weten wat wel of niet geoorloofd is. Het bestuur heeft de voorzitter van het Fonds aangewezen als insider, op grond van zijn functie bij de werkgever.

Op 7 mei 2026 heeft de compliance officer de rapportage verstrekt over zijn uitgevoerde werkzaamheden 2025 in het kader van de gedragscode. Deze rapportage is op 28 mei 2026 besproken in een bestuursvergadering. Op basis van de ontvangen verklaringen inzake de gedragscode heeft de compliance officer geen bijzonderheden geconstateerd. Bij het Fonds is de voorzitter aangewezen als insider. In bepaalde situaties dient het bestuur goedkeuring te verlenen. Te denken valt hierbij aan het aanvaarden of continueren van nevenfuncties. De compliance officer heeft hierbij geen bijzonderheden geconstateerd. De compliance officer geeft in overweging dat als verbonden personen vetrekken bij het Fonds een emailadres wordt achtergelaten zodat zij bereikbaar zijn voor de nalevingsverklaring van de gedragscode.

Vergadertool

In 2025 heeft het Fonds wederom gebruik gemaakt van de tool OurMeeting van het bedrijf DocWolves B.V.

Bescherming Persoonsgegevens

Bescherming van Persoonsgegevens staat hoog op de agenda van het bestuur en de administrateur. Het bestuur houdt in haar dagelijkse werkzaamheden rekening met regelgeving over dit onderwerp en heeft in het kader daarvan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) rapportage van AZL N.V. besproken.

Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen

De Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens Pensioenfondsen is opgesteld door de Pensioenfederatie (hierna: de Gedragslijn) en heeft een dwingend karakter voor de pensioenfondsen welke als lid zijn aangesloten bij de Pensioenfederatie. Met deze gedragslijn laten pensioenfondsen zien op welke manier zij gegevens van (gewezen) deelnemers, pensioengerechtigden of andere aanspraakgerechtigden beheren. De pensioenfondsen rapporteren voor het eerst per 1 januari 2020 over de naleving van de gedragslijn. Als lid van de Pensioenfederatie legt het Fonds middels dit jaarverslag verantwoording af over de toepassing van de normen uit de gedragslijn gedurende geheel 2025. Voor zover er mogelijk normen niet (volledig) zijn toegepast wordt dit gemotiveerd toegelicht.

De toepassing van de Gedragslijn is vastgelegd in alle privacydocumenten. Naleving hiervan is in de (uitbestedings)processen geborgd.

Daarnaast heeft bij alle kritische uitbestedingspartijen van het Fonds de uitvraag plaatsgevonden naar de naleving van de Gedragslijn. Hierbij is ook gekeken naar de beschikbare assurance rapportages en is gebruik gemaakt van uitvragen en overleggen met de uitbestedingspartijen van het Fonds die tevens als verwerker zijn geclassificeerd. De uitbestedingspartijen hebben verklaard de normen van de Gedragslijn na te leven, aanvullend op de geldende AVG-normen. Een uitbestedingspartij heeft verklaard een eigen beleid te hanteren dat minimaal 'gelijkwaardig' is aan de Gedragslijn. Op basis van deze uitkomsten is vastgesteld dat aan de normen van de Gedragslijn is voldaan.

Het Fonds verklaart zich in 2025 aan de Gedragslijn Verwerking Persoonsgegevens door pensioenfondsen te hebben gehouden.

Herverzekering

Op 31 december 2022 liep het herverzekeringscontract met Elips Life inzake de dekking van het overlijdens- en arbeidsongeschiktheidsrisico af. Op 30 januari 2023 heeft het bestuur het besluit genomen dat er geen nieuw herverzekeringscontract wordt afgesloten. De bovengenoemde risico's worden vanaf 2023 in eigen beheer genomen. Ook in 2025 is er diverse malen contact geweest tussen het Fonds en Elips Life over de afhandeling van nog ingediende claims.

Sleutelfuncties

Het bestuur heeft de sleutelfuncties ingevoerd naar aanleiding van eerdere wijzigingen in de Pensioenwet op grond van de Europese Richtlijn IORP II (van kracht sinds 13 januari 2019). De sleutelfuncties bestaan uit de risicobeheerfunctie, de interne auditfunctie en de actuariële functie.

Premiekorting

Abbott heeft in 2025 gebruikgemaakt van de mogelijkheid voor een (automatische) premiekorting. De werkgever kan besluiten om van de premiekorting of terugstorting in het betreffende jaar gedeeltelijk of volledig af te zien. Het fonds heeft geen toeslagambitie (behoudens een jaarlijkse aanpassing –zolang je bij Abbott werkt– van opgebouwde pensioenen gebaseerd op de stijging van de cao-lonen), waardoor (gewezen) deelnemers en gepensioneerden geen direct voordeel hebben van een hogere dekkingsgraad.

Risicobeheerfunctie

Het houderschap van de sleutelfunctie risicobeheer is belegd bij een bestuurslid. De heer Verweij is sleutelfunctiehouder Risicobeheer. De vervulling van de sleutelfunctie risicobeheer is belegd bij Montae & Partners B.V.

Risicobeheer is een rol in het bestuurlijke proces. Door het houderschap in het bestuur te beleggen wordt expliciet invulling gegeven aan de toetsing van besluiten aan de risicokaders van het Fonds. Hierdoor is geborgd dat de houder optimaal geïnformeerd is. Om uitvoering te geven aan de taken vanuit Risicobeheer, heeft het Fonds een jaarplan Risicobeheer opgesteld.

Verankering van de sleutelfunctiehouder Risicobeheer binnen de fondsorganisatie

De sleutelfunctie Risicobeheer is in de statuten, de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) en in een functieprofiel beschreven. Daarnaast draagt het Fonds er zorg voor dat de sleutelfunctie toegang heeft tot alle informatie die noodzakelijk is om de functie te kunnen uitoefenen. De sleutelfunctie rapporteert elk kwartaal over de ontwikkeling, beheersing en aandachtspunten met betrekking tot risico's binnen het pensioenfonds.

Borging onafhankelijkheid sleutelfunctiehouder Risicobeheer

De onafhankelijkheid van de sleutelfunctiehouder Risicobeheer is als volgt gewaarborgd:

- Er is sprake van een scheiding tussen uitvoering en controle van de werkzaamheden inzake de Sleutelfunctie.
- De sleutelfunctiehouder Risicobeheer is geen lid van de Beleggingscommissie, maar kan als toehoorder vergaderingen bijwonen.
- Het sleutelfunctiehouderschap Risicobeheer wordt niet gecombineerd met een andere sleutelfunctie binnen het Fonds.
- De sleutelfunctiehouder geniet voldoende rechtsbescherming.

Interne Auditfunctie

Het houderschap van de sleutelfunctie Interne Audit is belegd bij een bestuurslid. De heer den Besten is sleutelfunctiehouder Interne audit (vanaf 17 augustus 2023). 4PP Audit is aangesteld als vervuller sleutelfunctie interne audit. Ook interne audit is een rol in het bestuurlijke proces en daarom ligt het niet voor de hand het houderschap uit te besteden. Het bestuur blijft hiermee voor wat betreft de audit werkzaamheden de regie voeren en bepaalt de focus voor de processen die bekeken worden.

Verankering van de sleutelfunctiehouder Interne Audit binnen de fondsorganisatie

De sleutelfunctie Interne Audit is in de statuten, de Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN) en een functieprofiel beschreven. Daarnaast draagt het Fonds er zorg voor dat de sleutelfunctiehouder toegang heeft tot alle informatie die noodzakelijk is om de functie te kunnen uitoefenen. Bovendien kan de sleutelfunctiehouder Interne Audit de vergaderingen van de commissies bijwonen.

Borging onafhankelijkheid beoogde sleutelfunctiehouder Interne Audit

De onafhankelijkheid van de sleutelfunctiehouder Interne Audit is ten minste als volgt geborgd:

- De sleutelfunctiehouder Interne Audit is geen lid van de Beleggingscommissie of de Risicomanagementcommissie.
- Het sleutelfunctiehouderschap Interne Audit wordt niet gecombineerd met een andere sleutelfunctie binnen het Fonds.
- De sleutelfunctiehouder geniet voldoende rechtsbescherming.

Actuariële functie

De actuariële sleutelfunctie is uitbesteed aan de certificerend actuaris. Deze invulling vereist geen extra (actuariële) deskundigheid in het bestuur. Bovendien zijn de werkzaamheden van de certificerend actuaris en de (nieuwe) actuariële sleutelfunctie grotendeels overlappend. Deze invulling is daarmee het meest (kosten)efficiënt.

Verankering van de sleutelfunctiehouder Actuarieel binnen de fondsorganisatie

De sleutelfunctiehouder Actuarieel is in de statuten en de ABTN beschreven. Daarnaast draagt het Fonds er zorg voor dat de sleutelfunctiehouder toegang heeft tot alle informatie die noodzakelijk is om de functie te kunnen uitoefenen.

Borging onafhankelijkheid van de sleutelfunctiehouder Actuarieel

De onafhankelijkheid van de sleutelfunctiehouder is als volgt geborgd:

- Het sleutelfunctiehouderschap Actuarieel wordt niet gecombineerd met een andere sleutelfunctie binnen het Fonds.
- De sleutelfunctiehouder Actuarieel is geen lid van de Risicomanagementcommissie.
- De sleutelfunctiehouder geniet voldoende rechtsbescherming.

Geschiktheidseisen sleutelfunctiehouders Actuarieel, Risicobeheer en Interne Audit

De sleutelfunctiehouders Actuarieel, Risicobeheer en Interne Audit voldoen aan de geschiktheidseisen en beschikken over de benodigde kennis en ervaring alsmede voldoen aan de betrouwbaarheidseisen.

Escalatie naar de Visitatiecommissie

De sleutelfunctiehouders hebben een rapportage- en meldingsplicht. Zij moeten materiële bevindingen en aanbevelingen (op het gebied dat onder hun verantwoordelijkheid valt) in ieder geval melden aan het bestuur van het pensioenfonds. Rapportage door houders van sleutelfuncties dient schriftelijk plaats te vinden.

In bepaalde situaties is (zijn) de sleutelhouder(s) verplicht om zaken te melden aan het bestuur (impactvolle uitvoeringsissues), het intern toezicht (impactvolle bestuurlijke issues) respectievelijk de externe toezichthouder (meldingsplicht bij significante issues met bewust nalaten of niet handelen door bestuur en/of intern toezicht). Het gaat er dan om dat een sleutelfunctiehouder rapporteert aan het bestuur over een issue maar dat het bestuur de bijbehorende aanbeveling niet wenst op te volgen. In deze situatie heeft de sleutelhouder de bevoegdheid om dit te escaleren. Aangezien het Fonds een Visitatiecommissie heeft, heeft het bestuur gevraagd of

de Visitatiecommissie van het Fonds deze rol kan vervullen. Tussen de leden van de Visitatiecommissie en het Fonds is hiervoor een aanvullende overeenkomst opgesteld. Tevens is het reglement van de Visitatiecommissie hierop aangepast.

Fondsdocumenten

Actuariële en Bedrijfstechnische Nota (ABTN)
Het bestuur heeft op 22 januari 2026 een geactualiseerde ABTN met als ingangsdatum 1 augustus 2025 vastgesteld. Deze ABTN is daarna ingediend bij DNB.

Pensioenreglementen
Het bestuur heeft in 2025 een addendum opgesteld op het oude Pensioenreglement- II in verband met overgangsbepalingen en de voor 2025 geldende flexibiliseringsfactoren. Dit addendum wordt ieder jaar vernieuwd in verband met een wijziging van genoemde factoren. Het addendum is op de website van het Fonds geplaatst en deelnemers kunnen het addendum opvragen bij de administrateur van het Fonds.

Beleggingsbeleidsplan 2025
Het beleggingsbeleidsplan 2025 (wordt vastgesteld op 16 april 2026) is een voortzetting van het beleggingsbeleid zoals eerder door het bestuur is vastgesteld en geïmplementeerd en ook in 2026 uitgevoerd blijft worden.

Risicostrategie en -beleid 2024
Het risicostrategie- en beleid wordt periodiek geactualiseerd, onder andere na uitvoering van de jaarlijkse risicoanalyse. Op 14 maart 2024 is het beleidsdocument laatstelijk gewijzigd.

Communicatiebeleidsplan
Het Communicatiebeleidsplan voor 2024 werd in 2024 voor een periode van één jaar verlengd tot en met 2025. Voor de nieuwe situatie van gesloten pensioenfonds stelde het Fonds een aangepast communicatiebeleidsplan op.
Het communicatiebeleidsplan 2026-2028 werd in november 2025 opgesteld en door het bestuur vastgesteld op 18 december 2025. De wettelijke verplichtingen en normen voor pensioencommunicatie aan alle groepen deelnemers blijven ook in de situatie van gesloten pensioenfonds onverminderd gelden. Dit communicatiebeleidsplan geeft de kaders voor de communicatie aan deelnemers in de nieuwe situatie.

Geschiktheidsplan
Op 14 maart 2024 is het geschiktheidsplan geactualiseerd. Het geschiktheidsplan geldt voor de jaren 2024 en 2025.

Incidententenregeling
Het was niet noodzakelijk de incidentenregeling in 2025 te actualiseren.

Statuten
In 2024 heeft het bestuur de geldende statuten beoordeeld. In 2026 wordt een aanpassing gedaan in verband met de wijziging in status van het fonds naar een "gesloten pensioenfonds" en worden de statuten bij de notaris gepasseerd.

Uitbestedingsbeleid
Op 27 november 2024 is het uitbestedingsbeleid geactualiseerd. In dit beleid zijn de eisen opgenomen die de Pensioenwet en DORA stellen aan het uitbestedingsbeleid. Het bestuur waarborgt dat uitbestede partijen handelen in overeenstemming met de voor het pensioenfonds geldende wet- en regelgeving en beheerst de aan uitbesteding verbonden risico's via vastgesteld beleid.

Gedragscode
Op 20 september 2022 is de gedragscode geactualiseerd. In 2025 is er geen aanleiding geweest om de gedragscode te herijken.

Risicoparagraaf

Integraal risicomanagement
De wijze waarop het bestuur om gaat met integraal risicomanagement, het risicoraamwerk en de wijze waarop risicomanagement wordt ingeweven in de besturing van het Fonds is vastgelegd in een risicostrategie- en risicobeleidsdocument. Een samenvatting van dit beleid is vastgelegd in de ABTN van het Fonds.

Risicobereidheid
Bij de realisatie van de doelstellingen van het Fonds wordt het bestuur geconfronteerd met risico's. Sommige risico's worden bewust gelopen en in andere situaties wil het Fonds een zo laag mogelijk risico lopen. Hierbij maakt het bestuur van het Fonds bewust onderscheid tussen financiële en niet-financiële risico's.

Financiële risico's
Het financieel beleid is onder te verdelen in premie-, toeslagen-, kortings- en beleggingsbeleid. Het bestuur heeft investment beliefs gedefinieerd die fungeren als uitgangspunt voor het beleggingsbeleid. Op basis van deze beliefs vindt een periodieke ALM-studie plaats om nadere invulling te geven aan het toegestane risicobudget en de vaststelling van de strategische beleggingsportefeuille. De risicobereidheid van het bestuur ten aanzien van financiële risico's is hoog, voor zover het beloonde risico's betreffen. Hiervoor geldt dat het nemen van beleggingsrisico's (bijv. zakelijke waarden, kredietrisico, renterisico) met een op korte termijn potentiële forse negatieve impact maar een op lange termijn positief verwacht rendement door het bestuur als beloond risico kan worden gezien.
Niet-beloonde financiële risico's worden niet geaccepteerd als de schatting van de impact extra hoog of extreem is.

Niet-financiële risico's
Ten aanzien van de niet-financiële risico's en maatregelen streeft het Fonds naar een kwalitatief hoogwaardige uitvoering van de organisatie van het Fonds, waarbij minimaal voldaan wordt aan de wet- en regelgeving. De risicobereidheid van het bestuur ten aanzien van de niet-financiële risico's is laag.

Frauderisico's
Bij het identificeren en inschatten van risico's besteedt het Fonds specifieke aandacht aan het inschatten van frauderisico's.
De belangrijkste frauderisico's zijn geïdentificeerd in het beleidsdocument. Het Fonds mitigeert en beheerst deze frauderisico's door zowel op organisatie- als procesniveau beheersmaatregelen in te richten. De belangrijkste beheersmaatregelen bestaan hierbij uit: het aanwezig zijn van een gedragscode en integriteitsrichtlijnen, de processen bij onze uitbestedingsorganisaties en het ingerichte onafhankelijke toezicht.

Operationeel risico
Operationeel risico is het risico van een onjuiste afwikkeling van transacties, fouten in de verwerking van gegevens, het verloren gaan van informatie, fraude en dergelijke.
Deze risico's worden door het Fonds beheerst door het stellen van hoge kwaliteitseisen aan de organisaties die bij de uitvoering zijn betrokken.

Risicomanagementproces

Het integraal risicomanagementproces is het interactieve proces van:

STAP	Onderdeel	Toelichting
1	Bepalen risicostrategie	Het opstellen van de risicostrategie en hieraan gekoppeld de risicotolerantie en de risicobereidheid.
2	Identificatie risico's	Jaarlijkse update van de integrale risicoanalyse. Beheersing van welke risico's heeft prioriteit en wordt het komende jaar opgepakt?
3	Bepalen en implementeren van beleid	Wat zijn de normen en beheersmaatregelen? Zijn er nieuw vastgestelde normen en beheersmaatregelen die moeten worden geïmplementeerd?
4	Monitoring en rapportage	Hoe wordt er over risico's en risicobeheersing gerapporteerd en op welke wijze vindt de monitoring plaats?

In de beleggingscommissie wordt specifiek aandacht besteed aan de ontwikkeling en beheersing van financiële risico's vanuit de eerstelijn. De risicomanagementcommissie monitort de financiële en niet-financiële risico's vanuit de tweede lijn. Op kwartaalbasis wordt door de eerstelijn een rapportage risicobeheer opgesteld. Hiervoor wordt informatie uit diverse rapportages verzameld, worden de (niet-) reguliere rapportages (waaronder de SLA en International Standards on Assurance Engagements (ISAE) 3000/3402 en vergelijkbare rapportages) van de uitbestedingspartijen getoetst en vindt er periodiek overleg met de uitbestedingspartijen plaats over relevante ontwikkelingen.

De risicorapportages worden besproken in de beleggings- en risicomanagementcommissie en worden toegelicht in de eerstvolgende bestuursvergadering. De sleutelfunctie risicobeheer stelt aan de hand van de rapportage risicobeheer een notitie op met de ontwikkeling en aandachtspunten met betrekking tot de risico's. Als belangrijke aandachtspunten heeft de sleutelfunctie risicobeheer voor 2025 strategische besluiten voorzien van een risico-opinie, de actualisatie van de periodieke eigenrisicobeoordeling, de implementatie van DORA, de afdekking van het renterisico en de ontwikkelingen rond de implementatie van de nieuwe DC-regeling, de voorgenomen collectieve waardeoverdracht van de DC-pensioenkapitalen en het nieuwe pensioenstelsel en gevolgen hiervan voor het pensioenfonds als aandachtspunten benoemd. Met de rapportage verkrijgt het Fonds op integrale wijze management-informatie en weet hiermee prioritering aan te brengen in de strategische jaaragenda.

Het Fonds is zich ervan bewust dat naast het toedelen van verantwoordelijkheden ook de risicocultuur of het risicobewustzijn een kritische succesfactor is in het uitvoeren van integraal risicomanagement. De risicocultuur wordt doorlopend door het Fonds benoemd en uitgedragen in de evaluaties die het Fonds houdt en de controle van het Fonds op de naleving van de processen. In de beslisdocumenten is een risicoparagraaf opgenomen waarin alle risico's zijn genoemd. Bij besluitvorming over strategische beleidsonderwerpen kan de sleutelfunctiehouder risicobeheer een risico-opinie opstellen. In 2025 heeft het Fonds doorgebouwd op de verbeteringen die in voorgaande jaren zijn ingevoerd in het systeem en organisatie van risicomanagement.

Uitkomsten jaarlijkse risicoanalyse 2025

De risicohouding voor niet-financiële risico's is laag (groen) en de uitkomsten van de risicoanalyse vallen binnen de risicohouding. Voor deze risico's geldt dat het Fonds een zo minimaal mogelijk risico wil lopen. De risicobeoordeling ligt binnen de risicohouding bij de volgende scores: 1x1, 1x2, 2x1.

De risicohouding voor financiële risico's is hoog (rood). Hiervoor geldt dat het nemen van beleggingsrisico's door het bestuur als beloond risico kan worden gezien. Het totale risico wordt begrensd door de korte termijn risicohouding (uitgedrukt in het vereiste eigen vermogen) en de lange termijn risicohouding (uitgedrukt in de grenzen van de haalbaarheidstoets).

De risicobeoordeling ligt binnen de risicohouding bij de volgende scores: 2x3, 2x4, 2x5, 3x2, 3x3, 3x4, 3x5.

Het bestuur van het Fonds accepteert geen kans inschatting van niet waarschijnlijk (1), mogelijk (2) en waarschijnlijk (3) met een impact inschatting van extra hoog (4) en extreem (5) als het een niet-beloond risico betreft.

De uitkomsten van de jaarlijkse risicoanalyse van de financiële risico's zijn grafisch als volgt weer te geven:

Resultaten netto risico's 2025

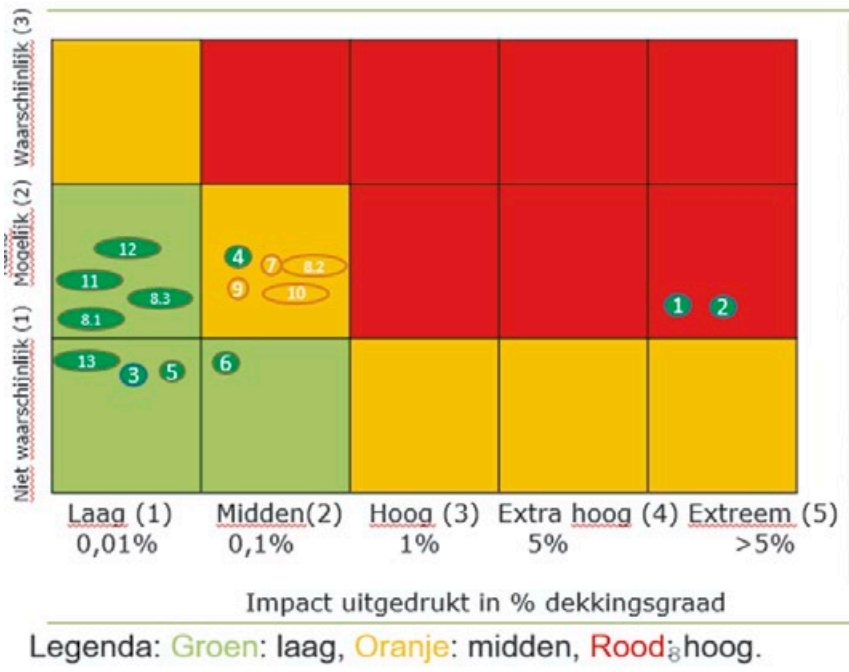

Nr	Risico	Acceptatie Restrisico
1	Matching-/renterisico S1	
2	Returnportefeuille risico S2	
3	Valutarisico S3	
4	Kredietrisico S5	
5	Actief risico S10	
6	Verzekeringstechnisch risico	
7	Omgevingsrisico	
8	Operationeel risico 8.1 Bestuur 8.2 Uitbesteding 8.3 Werkgever	
9	Uitbestedingsrisico	
10	IT risico	
11	Integriteitsrisico	
12	Juridisch risico	
13	ESG	

In de volgende tabel worden voor alle verschillende risicocategorieën de belangrijkste ontwikkelingen en maatregelen over 2025 beschreven. Indien het risico niet wordt geaccepteerd, zijn aanvullende maatregelen vastgesteld:

Risicocategorie	Belangrijkste ontwikkelingen 2025	Ontwikkelingsrisico	Aanvullende maatregel?
Matching/rente	Vanaf eind 2022 een vast renteafdekkingsbeleid met een afdekkingsniveau van 75%. Per 1 januari 2025 gaat SPAN verder als gesloten fonds. Hierdoor zijn er geen pensioenpremies ontvangen in 2025 anders dan voor toeslagverlening. Per 15 juli 2025 is de beschikbare Premieregeling ondergebracht bij Zwitserleven. De Beschikbare Premieregeling is tot en met 30 juni volledig tegen de nominale verplichtingen gewaardeerd In het eerste kwartaal van 2025 viel de renteafdekking buiten de bandbreedte en was de som van de buckets (curverisico) groter dan toegestaan. In het tweede kwartaal van 2025 was de allocatie weer binnen de bandbreedtes.	Over bijna alle looptijden vanaf het tweejaarspunt zijn de rentes gestegen. Dit heeft flink bijgedragen aan de stijging van de dekkingsgraad. Het renterisico (wat bestaat uit de indicatoren: renafdekking markwaarde, verdeling voer de curve, effectiviteit, etc.) is t.o.v. 2024 gelijk gebleven en wordt geaccepteerd.	In 2025 is de noodzaak voor het pensioenfonds om over te gaan naar central clearing nauwlettend gevolgd en beoordeeld.
Valutarisico	Het valutabeleid is in 2025 ongewijzigd gebleven, maar verder uitgeschreven. Het uitgangspunt hierbij is dat het valutarisico wordt beschouwd als een onbeloond risico. Het valutarisico wordt afgedekt tenzij het afdekken van het valutarisico te duur is of te complex of niet mogelijk. Het valutarisico in het aandelenfonds opkomende markten wordt op dit moment niet afgedekt. Ditzelfde geldt voor de helft van de staatsobligatiefonds in die door Capital Group in lokale valuta's wordt belegd.	In totaal heeft circa 15% van de returnportefeuille een onafgedekt valutarisico. Het risico is t.o.v. 2024 verlaagd en wordt geaccepteerd.	Het valutarisico in de beleggingsportefeuille wordt gemonitord.

Risicocategorie	Belangrijkste ontwikkelingen 2025	Ontwikkelingsrisico	Aanvullende maatregel?
Zakelijke waardenrisico	Zowel de return- als de matchingportefeuille bevinden zich binnen de beheersafspraken van de strategische weging. In oktober 2025 is de portefeuille geherbalanceerd naar de strategische asset allocatie.	De hoogte van de dekkingsgraad in 2025 (mede door de rente stijging) heeft het fonds in staat gesteld om meer zakelijk risico te kunnen absorberen en de dekkingsgraad te laten toenemen. Het zakelijke waarden risico (marktrisico in VEV) is gelijk gebleven en wordt geaccepteerd.	Het Fonds blijft de verhouding tussen de matching- en returnportefeuille door marktbewegingen monitoren en (voor zover mogelijk) bijsturen bij een overschrijding van de bandbreedtes.
Kredietrisico	De kredietopslag is in 2025 ongewijzigd ten opzichte van 2024. Het kredietrisico op de sponsor is kleiner geworden doordat de kans op bijstorting is afgenomen door de gestegen dekkingsgraad.	Het kredietrisico is gelijk gebleven Slechts een klein deel van de portefeuille staat open voor actief beheer, waarbij de tracking error 6% mag bedragen. Het risiconiveau wordt geaccepteerd.	Het kredietrisico in de beleggingsportefeuille wordt gemonitord.
Actief beheer risico	Het beleid rondom actief beheer risico is ongewijzigd. De ex-post tracking errors van de verschillende beleggingsfondsen bevinden zich binnen de norm.	Het actief beheer risico blijft binnen de bandbreedtes. Het risiconiveau wordt geaccepteerd.	Het actief beheer risico in de beleggingsportefeuille wordt gemonitord.
Environmental, Social en Governance (ESG) -risico	Eind augustus 2025 zijn de ESG-risicocriteria opgesteld, beoordeeld en ingediend bij DNB voor de deadline	Het ESG-risico wordt als laag ingeschat. Het fonds kwalificeert zich als een SFDR-artikel 6 fonds. Dit betekent dat binnen de pensioenregeling geen rekening wordt gehouden met ESG-kenmerken en dat duurzaamheid geen expliciete rol speelt in het beleggingsbeleid. Het risiconiveau wordt geaccepteerd.	In 2025 wordt de ontwikkeling van en compliance met wet- en regelgeving rond ESG gemonitord en waar nodig opgevolgd.

Risicocategorie	Belangrijkste ontwikkelingen 2025	Ontwikkelingsrisico	Aanvullende maatregel?
Verzekerings-technisch risico	Per 1 januari 2025 is de nieuwe pensioenregeling bij Zwitserleven ondergebracht. SPAN is hiermee formeel een gesloten fonds geworden. De collectieve waardeoverdracht van de DC-regeling naar Zwitserleven is op 15 juli 2025 afgerond. Een groot deel van de risico's is hiermee buiten het pensioenfonds komen te liggen. Het verzekeringstechnisch risico ligt hiermee na langere tijd weer binnen de risicobereidheid, doordat Zwitserleven de arbeidsongeschiktheidsrisico's (zowel het inloop-risico als de opbouw voor de bestaande arbeidsongeschikten) heeft overgenomen	Het verzekeringstechnisch risico is als geheel afgenomen. De collectieve waardeoverdracht van de DC-regeling naar Zwitserleven is op 1 januari 2025 afgerond. Een groot deel van de risico's is hiermee buiten het pensioenfonds komen te liggen. Het verzekeringstechnisch risico ligt hiermee na langere tijd weer binnen de risicobereidheid, doordat Zwitserleven de arbeidsongeschiktheidsrisico's (zowel het inloop-risico als de opbouw voor de bestaande arbeidsongeschikten) heeft overgenomen.	Het verzekeringstechnisch risico wordt gemonitord.
Omgevingsrisico	De beleidsdekkingsgraad is hoger dan het VEV. Er is geen herstelplan van toepassing. SPAN heeft om aan artikel 18 en 18b, besluit FTK en/of artikel 145, lid 1 van de Pensioen-wet te kunnen voldoen een ESG-materialiteitsanalyse uitgevoerd en bij DNB ingediend. Vanuit de sleutelfunctie risicobeheer is bij de analyse een verkorte risico-opinie afgegeven.	Het omgevingsrisico is als geheel onveranderd. Het huidige risiconiveau wordt geaccepteerd metin achtneming van diverse aandachtspunten.	Het omgevingsrisico wordt beheerst binnen de huidige risicohouding.
Operationeel risico	Het continuïteitsrisico in bestuur is onveranderd. Een aandachtspunt blijft de bezetting van commissies en de voor de BC benodigde kennis en ervaring.	Het huidige risiconiveau wordt geaccepteerd met in achtneming van diverse aandachtspunten.	Blijvende aandacht voor continuïteit en kennisniveau in bestuur.

Risicocategorie	Belangrijkste ontwikkelingen 2025	Ontwikkelingsrisico	Aanvullende maatregel?
Uitbestedings-risico	Bij de uitbestedingspartijen is onveranderd een verhoogde druk op de capaciteit ontstaan als gevolg van het nieuwe pensioenstelsel. Het verloop van de processen en de kwaliteit van de dienstverlening en rapportages bij de uitvoerders blijft een aandachtspunt. Eind 2023 is bekend geworden dat de pensioenadministrateur AZL de nieuwe pensioenregeling niet kan/wil uitvoeren. Per 1 januari 2025 is de nieuwe pensioenregeling bij Zwitserleven ondergebracht. SPAN is hiermee formeel een gesloten fonds geworden. De collectieve waardeoverdracht van de DC-regeling bij GSAM naar Zwitserleven is op 15 juli 2025 afgerond. Een groot deel van de risico's is hiermee buiten het pensioenfonds komen te liggen.	Het huidige risiconiveau wordt geaccepteerd met in achtneming van diverse aandachtspunten. De ontvangen SLA rapportages, de evaluaties, de ISAE 3402 rapportages (of daarmee vergelijkbaar) in 2025 resulteren niet in materiële bevindingen. Wel een aantal verklaarbare overschrijdingen van de SLA normen.	SPAN wenst een nieuwe administrateur aan te stellen, omdat de dienstverlening van AZL stopt per 1 januari 2028, Dit zorgt voor een significante wijziging in de uitbesteding waarbij het uitvoeren van een (tussentijdse) eigenrisicobeoordeling verplicht is. Het selecteren van een nieuwe administrateur betreft een complex traject met meerdere afhankelijkheden wat leidt tot risico's op zowel strategisch als operationeel niveau. Dit vraagt om een gestructureerde projectmatige aanpak met mijlpalen inclusief een bijbehorende planning en criteria waaraan de nieuwe administrateur moet voldoen. De aan te stellen projectleider dient hiervoor te zorgen. Het opstellen van een projectrisicoanalyse kan hier sturing aan geven.

Risicocategorie	Belangrijkste ontwikkelingen 2025	Ontwikkelingsrisico	Aanvullende maatregel?
IT-risico	Per januari 2025 is de nieuwe pensioenopbouw door Abbott bij Zwitserleven ondergebracht. SPAN is hiermee formeel een gesloten fonds geworden. De collectieve waardeoverdracht van de DC-regeling bij GSAM naar Zwitserleven is op 15 juli 2025 afgerond. Een groot deel van de risico's is hiermee buiten het pensioenfonds komen te liggen. Het fonds voldoet aan de DORA-wetgeving. SPAN heeft ook voldaan aan de rapportageverplichting van het DORA informatieregister. De IT-officer heeft aangegeven dat na het vaststellen van de aangepaste beleidsdocumenten in december 2024 de DORA-wetgeving nog nader is gewijzigd. Om te zorgen dat SPAN compliant is en blijft aan DORA dienen de beleidsdocumenten op deze onderdelen nog aangepast te worden. Uit de audit datakwaliteit ten behoeve van de CWO zijn geen bijzonderheden vastgesteld. De sleutelfunctie interne audit is een onderzoek gestart om vast te stellen dat de vereisten om te voldoen aan DORA aantoonbaar zijn geïmplementeerd.	Het IT-risico is als geheel toegenomen. Het huidige risiconiveau wordt geaccepteerd met in achtneming van diverse aandachtspunten.	Opvolging geven aan de uitkomsten van het onderzoek van de sleutelfunctiehouder interne audit. Het uitvoeren van een onderzoek datakwaliteit bij de selectie van een nieuwe uitvoerder.
Integriteitsrisico	De rapportage van de compliance officer over 2025 is ontvangen. Daaruit volgden geen bevindingen. De monitoring Sanctiewetgeving bij vermogensbeheerders en administrateur heeft plaatsgevonden. De toetsing tegen de relevantie sanctielijsten is correct en tijdig uitgevoerd, zonder nieuwe bevindingen. De sleutelfunctie interne audit heeft een onderzoek uitgevoerd om vast te stellen of de beheersingsmaatregelen van SPAN afdoende zijn om te voldoen aan de sanctiewetgeving. De uitkomst is voldoende met een aantal voorgestelde maatregelen ter verbetering.		De verbetermaatregelen naar aanleiding van het onderzoek van de sleutelfunctie interne audit worden geïmplementeerd. Het cybercrime risico dient in het algemeen verder beheerst te worden.

Risicocategorie	Belangrijkste ontwikkelingen 2025	Ontwikkelingsrisico	Aanvullende maatregel?
Juridisch risico	Tot na de afronding van de CWO in juli 2025 was er een situatie waarin niet alle (kritische) processen werden uitgevoerd. Daarbij was sprake van een overschrijding van de wettelijke termijnen van de Pensioenwet. Na de CWO zijn de overschrijdingen beëindigd. Het bestuursbureau is nagegaan welke fondsdocumenten geactualiseerd dienen te worden. De Abtn en de statuten zijn inmiddels aangepast. Uit een juridische toetsing is gebleken dat SPAN geen risicopreferentieonderzoek hoeft uit te voeren om te voldoen aan artikel 135 "Prudent Person regel" van de Pensioenwet. Er is één klacht in behandeling vanuit een deelnemer. Dit heeft betrekking op vermeend gemiste beleggingsrendementen n.a.v. de beëindiging Eigen Verdeling door GSAM. De klacht is aan de Geschillen Instantie Pensioenen (GIP)-voorgelegd. De vervolgacties uit de Eigen Risicobeoordeling 2024 zijn opgevolgd De belangrijkste onderwerpen waren als gesloten DB-pensioenfonds via PUO pensioenuitvoering aanbieden, nakomen van pensioenverplichtingen en minimaliseren van de kans op bijstorten en compliant & beheerst zijn op pensioenuitvoering, vermogensbeheer en duurzaamheid.	Het juridisch risico is in de loop van 2025 als geheel gedaald. Het huidige risiconiveau wordt geaccepteerd met in achtneming van diverse aandachtspunten.	Het lagere niveau van juridisch risico geeft geen aanleiding voor aanvullende maatregelen.

Ten aanzien van uitbestede activiteiten:

- In de risicomanagementcommissie en het bestuur worden de Service Level Agreement (SLA)-rapportages van de administrateur, de uitvoerder van de beschikbare premieregeling en het bestuursbureau besproken. Uit de SLA rapportage van de administrateur zijn diverse aandachtspunten, met name met betrekking tot de dienstverlening aan deelnemers, naar voren gekomen die zijn besproken met de administrateur. Het bestuur blijft deze aandachtspunten volgen.
- Daarnaast beoordeelt het pensioenfonds jaarlijks de interne beheersingsrapportages (ISAE 3000/3402) van de uitbestedingspartijen. In 2025 waren dit de administrateur, de vermogensbeheerders en de custodian. Van de administrateur is daarnaast een privacy rapportage beoordeeld. Uit de rapportages zijn geen materiële bijzonderheden naar voren gekomen.
- De vermogensbeheerder wordt uitgenodigd op de vergaderingen van de beleggingscommissie om haar werkwijze te kunnen toelichten.
- Conform het uitbestedingsbeleid worden alle uitbestedingspartijen periodiek geëvalueerd. Naar aanleiding van de in 2025 uitgevoerde evaluaties zijn er geen uitbestedingspartijen vervangen.

Financieel crisisplan

Het Fonds heeft in 2022 haar crisisplan geactualiseerd. Doel van een crisisplan is dat het bestuur vooraf beschrijft welke crisismaatregelen beschikbaar zijn, wat de impact van deze maatregelen is en welke procedures doorlopen moeten worden. Zodoende kan het bestuur slagvaardig opereren wanneer een crisissituatie daadwerkelijk optreedt. Het crisisplan is opgenomen in de ABTN. In 2025 is er geen aanleiding geweest tot aanpassing van dit plan.

Toelichting op ontwikkelingen en beleid

Beleggingsrisico

In het derde kwartaal 2025 zijn de feitelijke gewichten in de beleggingsportefeuille één keer buiten de strategische grenzen getreden. In oktober 2025 is de portefeuille geherbalanceerd naar de strategische normgewichten. Hiermee is er geen sprake meer van overschrijding van de bandbreedte. Voor de vermogensbeheerder en beleggingsfondsen in de returnportefeuille geldt dat deze passief worden belegd, met uitzondering van de belegging in Emerging Market Debt (EMD). De vermogensbeheerders worden onder andere gemonitord aan de hand van een tracking error, waarmee de afwijking van het rendement ten opzichte van de benchmark wordt gemeten.

Actuarieel risico

Het bestuur heeft de meest recente AG-prognosetafels (Prognosetafel AG2024) met startjaar 2025 per 31 december 2024 meegenomen in de berekening van de technische voorzieningen en rekening gehouden met fonds specifieke ervaringssterfte. In 2025 heeft het bestuur geen aanleiding gehad om de toegepaste ervaringssterfte te wijzigen. Door toepassing van de meest actuele informatie over overlevingskansen wordt het langleven risico voor het Fonds voldoende gemitigeerd.

Renterisico

Het Fonds is gevoelig voor wijzigingen in de marktrente omdat met name de omvang en in mindere mate de duratie van de beleggingen niet gelijk zijn aan de omvang en duratie van de verplichtingen. De duratie is de (met de contante waarde van de kasstromen) gewogen gemiddelde resterende looptijd in jaren. Hiermee kan de rentegevoeligheid worden gemeten. Een hoge duratie betekent dat de dekkingsgraad van het Fonds gevoeliger is voor ontwikkelingen in de marktrente, zowel naar boven als naar beneden.

Het beleid van het Fonds was erop gericht om niet de volledige omvang van het renterisico af te dekken, maar het renterisico af te dekken op 75%. Vanwege de gekozen afdekking betekent dit voor de dekkingsgraad dat deze stijgt (of daalt) als de marktrente omhoog (of omlaag) gaat. Voor de afdekking van het renterisico wordt volledig uit gegaan van de rentecurve met UFR. Hiermee wordt aangesloten bij de rentecurve die ook gebruik wordt voor het vaststellen de van de dekkingsgraad. Ter beperking van het kredietrisico in de matchingportefeuille wordt met name gebruik gemaakt van renteswaps, waarbij dagelijkse uitwisseling van onderpand van toepassing is en gelden eisen waaraan tegenpartijen moeten voldoen. De renteafdekking wordt op dagelijkse basis gemonitord door de vermogensbeheerder, die hierover op maand- en kwartaalbasis rapporteert aan het Fonds.

Inflatie

In 2025 is de inflatie in Nederland gelijk gebleven aan 2024 (3,3% volgens het CBS). Het Fonds kende een eindloonregeling waarbij geen toeslagen worden verleend aan inactieve deelnemers en gepensioneerden. Voor deelnemers die nog in dienst zijn van de aangesloten werkgevers wordt jaarlijks per 1 april een onvoorwaardelijke toeslag toegekend ter grootte van cao-lonen ontwikkeling per oktober van het voorgaande jaar.
Het betreft de loonontwikkeling van de particuliere bedrijven per maand exclusief bijzondere beloningen zoals gepubliceerd door het CBS, zolang zij in dienst zijn. Voor deze toeslag wordt een premie betaald door de werkgever. Het Fonds heeft daarom het inflatierisico niet afgedekt. De inflatie kan wel een stijging van de uitvoeringskosten van het Fonds tot gevolg hebben, voor zover aanpassing van deze kosten afhankelijk is van een inflatie gerelateerde maatstaf. De uitvoeringskosten van het Fonds worden volledig bij de aangesloten entiteiten in rekening gebracht, en levert geen extra risico op voor het Fonds zelf.

Uitvoeringskosten

Het bestuur onderschrijft de Aanbevelingen uitvoeringskosten van de Pensioenfederatie.
Het Fonds werkt met een fondsbegroting waarbij elk kwartaal een inzicht wordt verkregen hoe de kosten zich verhouden tot het budget. Per dienstverlener zijn vaste prijsafspraken gemaakt over het vaste pakket van taken. Ad hoc taken worden vooraf geoffreerd en vastgesteld.

Uitvoeringskosten (in duizenden euro)	**2025**	**2024**
Administratie	-685	-720
Accountant (kosten voor het onderzoek van de jaarrekening)	-90	-85
Accountant (kosten voorgaand boekjaar)	0	-38
Accountant (fiscaal advies)	-3	-2
Actuaris	-150	-153
Advieskosten Montae	-759	-821
Bestuur	-3	-11
Contributies en bijdragen	-65	-55
Overige kosten	-90	-48
	-1.845	**-1.933**

Uitvoeringskosten per deelnemer

De door het Fonds gemaakte uitvoeringskosten worden volledig bij de aangesloten entiteiten in rekening gebracht. Dit neemt niet weg dat de uitvoeringskosten onderdeel uitmaken van de totale door werkgever en werknemers op te brengen kostendekkende jaarpremie en daarmee moeten worden gepresenteerd. Hieronder zijn ook kosten voor werkzaamheden die het Fonds specifiek heeft uitgevoerd op verzoek van de werkgever. Door de continue aandacht van het bestuur en ondanks de nog steeds zwaarder wordende eisen van de wetgever en toezichthouders bedroegen de uitvoeringskosten (uitgezonderd kosten vermogensbeheer, deze kosten komen wel volledig voor rekening van het Fonds) per deelnemer € 857 in 2025 (2024: € 735). Hierbij is het aantal deelnemers de som van het aantal actieve deelnemers en pensioengerechtigden, conform de Aanbevelingen van de Pensioenfederatie.
De uitvoeringskosten exclusief de vermogensbeheerkosten zijn gedaald, evenals de vermogensbeheerkosten voor het Fonds. Zou je de uitvoeringskosten delen door het totaal aantal deelnemers, inclusief slapers, dan zouden de kosten per deelnemer € 490 (2024: € 458) zijn.

Kosten vermogensbeheer als percentage van het belegd vermogen

De kosten van het vermogensbeheer bestaan uit verschillende componenten. Naast de kosten van het beheer van de beleggingen zelf, de zogenaamde beheerkosten of management fees, is er ook sprake van administratieve kosten, custodian kosten, broker kosten, eventuele belastingen, kosten die gepaard gaan met bijvoorbeeld het afdekken van risico's en transactiekosten. Niet alle kosten zijn direct zichtbaar. Kosten die bijvoorbeeld gemaakt worden voor het uitvoeren van transacties, de zogenaamde broker kosten, of kosten die gemaakt worden voor het bewaren van de beleggingen, het bewaarloon, zijn direct zichtbaar. Transactiekosten en de kosten voor het beheren van de beleggingen binnen elk beleggingsfonds worden verwerkt in de koers van de fondsen. Deze zijn dus niet direct zichtbaar. De vermogensbeheerder heeft alle kosten getracht inzichtelijk te maken. Dit heeft wat betreft de transactiekosten plaatsgevonden op basis van schattingen.

De transactiekosten kunnen op twee niveaus bekeken worden. Het Fonds belegt in beleggingsfondsen. Er is dus sprake van transactiekosten die gemaakt worden binnen de fondsen en transactiekosten die gemaakt worden als fondsen worden aangekocht dan wel verkocht. De transactiekosten van de onderliggende beleggingen binnen de fondsen zijn veelal verwerkt in de koers die betaald of ontvangen wordt. Om deze reden kan hier alleen een inschatting van gemaakt worden. De inschatting is gebaseerd op de werkelijke transactievolumes binnen de beleggingsfondsen en de bied-laat koersen voor de verschillende beleggingscategorieën. In internationale context bestaat er nog geen eenduidige definitie van de totale kosten.

De totale kosten van het vermogensbeheer van zowel de beleggingen voor risico pensioenfonds als voor de beleggingen voor risico deelnemers bedragen (inclusief de schatting voor de transactiekosten binnen de fondsen) € 1.703 (2024: € 2.026). In een percentage van het totale vermogen bedragen de kosten 0,30% (2024: 0,34%) per jaar. Dit percentage kan in grote lijnen uitgesplitst worden naar de volgende kostensoorten:

2025	**Beheer-kosten**	**Transactie-kosten**	**Totale vermogens-beheer-kosten**
Kosten per beleggingscategorie			
Aandelen	180	127	307
Vastrentende waarden	840	175	1.015
Overige beleggingen	104	9	113
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën	1.124	311	1.435
Overige vermogensbeheerkosten			
Bewaarloon	25		25
Overige kosten	243		243
Totaal overige vermogensbeheerkosten	268		268
Totaal kosten vermogensbeheer	**1.392**	**311**	**1.703**

2024	Beheer-kosten	Transactie-kosten	Totale vermogens-beheer-kosten
Kosten per beleggingscategorie			
Aandelen	179	110	289
Vastrentende waarden	891	333	1.224
Overige beleggingen	149	23	172
Totaal kosten toe te wijzen aan categorieën	1.219	466	1.685
Overige vermogensbeheerkosten			
Bewaarloon	25		25
Overige kosten	316		316
Totaal overige vermogensbeheerkosten	341		341
Totaal kosten vermogensbeheer	**1.560**	**466**	**2.026**

Kosten	2025	2024
Management fee	0,20%	0,20%
Overige kosten	0,05%	0,06%
Subtotaal	0,25%	0,26%
Transactiekosten	0,05%	0,08%
Totale kosten procentueel	**0,30%**	**0,34%**

Ten opzichte van vorig jaar zijn de belangrijkste ontwikkelingen:

- Absoluut zijn de vermogensbeheerkosten (excl. de transactiekosten) gedaald ten opzichte van 2024.
- Procentueel zijn deze kosten licht gedaald ten opzichte van 2024.
- In 2025 zijn de transactiekosten gedaald ten opzichte van 2024.
- De totale kosten als % van het gemiddeld beheerd vermogen zijn procentueel gedaald.

Communicatie en overleg

Communicatiecommissie

Het bestuur heeft een mandaat opgesteld waarbinnen de communicatiecommissie kan opereren. De communicatiecommissie draagt zorg voor het voorbereiden en uitvoering laten geven aan het communicatiebeleid. De communicatiecommissie vergaderde in 2025 ieder kwartaal. Vergaderdata in 2025 waren 22 januari, 10 juli, 10 september, 1 december. Gedurende het jaar was er onderling diverse malen per mail contact voor afstemming en overleg met de voorzitter. Veel aandacht ging uit naar keuzebegeleiding.
De communicatiecommissie hield zich in 2025 bezig met:

- communicatiejaarkalender 2025;
- communicatie naar aanleiding van nieuwe pensioenuitvoerder;
- communicatie over collectieve waardeoverdracht naar nieuwe pensioenuitvoerder;
- optimalisering website en andere communicatie naar aanleiding van collectieve waardeoverdracht
- optimalisering website en andere communicatie naar aanleiding van situatie van gesloten pensioenfonds;
- het voorbereiden van en uitvoering geven aan de nieuwsbrieven;
- Wet toekomst pensioenen en communicatie;
- onderzoek tools en mogelijkheden rondom keuzebegeleiding;
- publicatie maandelijkse dekkingsgraad;
- publicatie jaarverslag 2024 en infographic jaarcijfers 2024;
- publicatie betaaldata 2025;
- publicatie formele stukken zoals ABTN en Addendum pensioenreglement II en overgangsbepalingen;
- wettelijke communicatie zoals stopinformatie en upload pensioenregister;
- jaaropgave pensioengerechtigden;
- het Uniform Pensioenoverzicht (UPO);
- communicatiebeleidsplan 2026-2028;
- beleid keuzebegeleiding.

Communicatie met deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden

Nieuwsbrief

In 2025 stuurde het Fonds twee nieuwsbrieven naar deelnemers, in het voorjaar en het najaar.

In de april 2025 editie 'Pensioen, ofwel uitgesteld salaris' besteedde het fonds aandacht aan:

- de waarde van pensioen als arbeidsvoorwaarde en de nieuwe regels voor pensioen;
- verhuizing van pensioenkapitalen naar Zwitserleven en gesloten pensioenfonds;
- verhuizing van pensioenkapitalen praktisch uitgelegd;
- interview met winnaar Pensioenquiz 2024 – "Pensioen is gewoon belangrijk";
- verhoging in 2025 van pensioen van gewezen deelnemers met actief dienstverband in eindloonregeling bij SPAN;
- melding pensioen op mijnpensioenoverzicht.nl mogelijkstijdelijk te laag.

In de editie van september 2025 'Bouw kennis op over je eigen pensioensituatie' besteedde het fonds aandacht aan:

- bestuurder en voorzitter communicatiecommissie aan het woord over het gesloten pensioenfonds, communicatie, verhogingen en waarom het goed is om naar je pensioen om te kijken;
- het gesloten pensioenfonds in de praktijk;
- oproep voor doorgeven e-mailadres;
- voorstellen en interview met Helene Groenendijk, verantwoordingsorgaan;

- UPO's 2024, wat kan de deelnemer verwachten;
- 2024 in vogelvlucht, verwijzing naar jaarverslag 2024 en infographic op website.

Nieuwsberichten

Het Fonds plaatste in 2025 regelmatig nieuwsberichten voor deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden. Onderwerpen in 2025 waren:

- Pensioenregeling Abbott verhuist per 1 januari 2025 naar Zwitserleven (16 januari 2025);
- Aanvulling op pensioenreglement II vernieuwd (flexfactoren) (4 februari 2025);
- Vacature verantwoordingsorgaan namens werknemers (19 maart 2025);
- Pensioen op mijnpensioenoverzicht.nl mogelijk tijdelijk te laag (26 maart 2025);
- Jonathan Negro en Maurice Raven herbenoemd in bestuur (2 april 2025);
- Aankondiging nieuwsbrief april 2025 (3 april 2025);
- Verhuizing pensioenkapitaal naar Zwitserleven (15 april 2025);
- Herbenoeming lid verantwoordingsorgaan namens werknemers (22 april 2025);
- Stop op wijzigingen voor pensioenkapitaal bij GSAM (12 juni 2025);
- Terugblik op 2024 in jaarverslag en infographic (15 juli 2025);
- Uitleg over pensioenoverzicht(en) over 2024 (25 augustus 2025).
- Aankondiging nieuwsbrief september 2025 (29 september 2025).

Overleg met betrokken partijen en organen

Administrateur AZL N.V.

Per 1 januari 2022 is de overeenkomst met AZL N.V. met 5 jaar verlengd. De einddatum van het contract is 31 december 2026. In 2025 is het contract verlengd tot 31 december 2027. Het Fonds zal in 2026 bekijken hoe de toekomst nader kan worden ingevuld.

Werkgever

Het Fonds en de werkgever/sociale partners hebben in 2025 diverse malen contact gehad. Er is voornamelijk aandacht besteed aan:

- de automatische premiekorting in 2025;
- de collectieve waardeoverdracht naar Zwitserleven PPI;
- controle administratie en communicatie pensioenregeling;
- wijziging uitvoerder (nieuwe) pensioenregeling, per 1 januari 2025;
- de aangepaste uitvoeringsovereenkomst.

Verantwoordingsorgaan (VO)

Het bestuur legt aan het VO verantwoording af over het gevoerde beleid middels het jaarverslag en de reguliere vergaderingen. Het oordeel van het VO over boekjaar 2025 is eveneens opgenomen in dit bestuursverslag. De reactie van het bestuur is aansluitend opgenomen.

De Nederlandsche Bank (DNB)

In 2025 heeft het Fonds o.a. brieven van DNB ontvangen m.b.t.:

- Besluit tot publicatie kwartaal- en jaarcijfers van het Fonds op website DNB voor het jaar 2025;
- Prudent person beleggen;
- De Collectieve waardeoverdracht;
- Risicoanalyse duurzaamheid en beantwoording vragenlijst;
- Toezichtskalender pensioenfondsen 2026;
- Benchmarkbrief informatiebeveiliging op basis van de SBA-IB 2025.

Financiële ontwikkelingen

Financieel klimaat (bron: Columbia Threadneedle Investments)

Deze paragraaf geeft de visie weer van CTI (de beheerder van de matchingportefeuille van het pensioenfonds, de uitvoerder van het totale beleggingsmandaat en performancemeter) met een terugblik van de beleggingen in 2025 en de vooruitzichten voor 2026.

Terugblik 2025

Belangrijke thema's en ontwikkelingen

Het jaar 2025 werd gedomineerd door de handelsoorlog, die begon met de introductie van reciproke importtarieven door President Trump in april en eindigde met een handelsdeal tussen de VS en China in oktober. Andere belangrijke ontwikkelingen waren de Duitse fiscale stimulus die de 10-jaars Bund yield zijn grootste dagelijkse sprong sinds de Duitse hereniging bezorgde, geopolitieke spanningen in het Midden-Oosten met Israëlische aanvallen op Iran, en de voortdurende AI-revolutie die vooral tech-aandelen ondersteunde. Ook de oorlog in Oekraïne bleef een belangrijk thema en de wisselende opstelling van president Trump ten aanzien van Oekraïne en Rusland.

De 43-daagse Amerikaanse overheidssluiting in het vierde kwartaal zorgde voor vertroebeling van economische data, terwijl politieke instabiliteit in Frankrijk leidde tot kredietverlagingen en Franse yields boven Italiaanse renteniveaus.
Het jaar eindigde met gematigde optimisme, waarbij geen enkele analist een recessie voorspelde voor 2026, ondanks aanhoudende geopolitieke onzekerheid en handelsspanningen.

Economie

Het jaar 2025 werd gekenmerkt door extreme volatiliteit en onzekerheid, voornamelijk gedreven door de handelsoorlog geïnitieerd door president Trump. De economische ontwikkelingen vertoonden een golfbeweging van optimisme naar pessimisme en weer terug. Bij aanvang van het jaar heerste groeioptimisme in de VS door Trump's plannen voor belastingverlaging, deregulering en investeringen in AI en energie. In de eurozone daarentegen was sprake van groeipessimisme door de zwaar onder druk staande maakindustrie.
Dit beeld kantelde echter gedurende het jaar door Trumps onvoorspelbare beleid en de forse stimuleringsplannen in Duitsland (infrastructuur en defensie) en de EU (defensie), die de groeivooruitzichten voor Europa opwaarts bijstelden.
De Amerikaanse economie toonde opmerkelijke veerkracht ondanks de aanhoudende handelsoorlog. De groei in Q3 bedroeg 4,3% geannualiseerd versus 3,3% verwacht, hoewel de werkloosheid opliep naar 4,6% tegen het einde van het jaar. In de eurozone verbeterde het economisch momentum geleidelijk, met PMIs boven de 50 en opwaartse bijstellingen van groeiramingen. China kampte daarentegen met een vertragende economische activiteit, ondanks stimuleringsmaatregelen van de overheid.
De consensusgroeiraming voor de VS voor 2025 bedroeg aan het begin van het jaar 2,1%, daalde tot 1,35% in mei en steeg uiteindelijk weer tot 2,0% in december. De consensusraming voor de groei in de eurozone nam aanvankelijk af van 1,0% tot 0,8% om vervolgens toe te nemen tot 1,4%.

De inflatieontwikkeling vertoonde een gunstig beeld in 2025. In de eurozone daalde de headline inflatie licht van 2,4% eind 2024 tot 2,1% op jaarbasis in november 2025. De kerninflatie nam iets af van 2,7% tot 2,4%. In de VS daalde de inflatie van 2,9% naar 2,7% en de kerninflatie van 3,2% tot 2,6%. De dienstensector bleef in beide regio's de voornaamste inflatiebron.
De handelsoorlog had aanvankelijk een verstorend effect op inflatieverwachtingen. De importtarieven leidden tot hogere inflatieverwachtingen in de VS (de 1-jaars USD inflatieswap steeg tijdelijk tot 3,45%), terwijl inflatieverwachtingen in de eurozone en China juist daalden, conform de economische theorie.

Centrale banken zetten de in 2024 gestarte verruimingscyclus in 2025 voort. De ECB verlaagde de rente in totaal met 100 basispunten tot 2,0% en hield deze vervolgens stabiel, waarbij president Lagarde aangaf dat het beleid "op de juiste plaats" stond. De Federal Reserve startte later met verruiming en verlaagde de rente uiteindelijk met 75 basispunten tot 3,50%-3,75%, gedreven door oplopende

werkloosheid en afnemende inflatiedruk. De Fed worstelde met de spanning tussen enerzijds de mogelijke negatieve groei-impact van de handelsoorlog en anderzijds inflatierisico's door importtarieven. De onafhankelijkheid van de Fed kwam onder druk door kritiek van Trump en zijn pogingen om Fed-bestuurder Lisa Cook te ontslaan. De Japanse centrale bank zwom tegen de stroom in en –ingegeven door een te hoge inflatie– verhoogde de rente met 50 bps tot 0,75%.

Financiële markten

Uitgezonderd euro staatsobligaties kernlanden, behaalden afgelopen jaar nagenoeg alle publiek verhandelde beleggingscategorieën een positief rendement uitgedrukt in euro's. Aandelen opkomende markten waren de winnaar met een rendement van 17,3% op euro unhedged basis, nipt voor aandelen ontwikkelde markten (16,8% euro hedged). Ook alternatives rendeerden goed in 2025 met 12,4%, 9,7% en 7,8% respectievelijk voor Commodities (gedreven door metalen), Cat Bonds en Hedge Funds. Binnen de spread producten presteerden EMD HC en High Yield goed. De absolute verliezer afgelopen jaar waren Crypto's met een negatief rendement van -26% op euro-hedged basis.

Ondanks extreme volatiliteit sloten aandelenmarkten 2025 positief af. De MSCI World Index bereikte op 25 december een nieuwe "all-time high". Het meest dramatische moment kwam op "Liberation Day" (2 april), toen Trump reciproke importtarieven aankondigde. Dit leidde tot een van de grootste dalingen in decennia, met een tweedaagse koersdaling van 14,7% voor de S&P 500 – de vijfde grootste tweedaagse daling sinds WOII. Het uitstel van tarieven op 9 april zorgde vervolgens voor de grootste dagelijkse stijging sinds 2008. Per saldo steeg de MSCI World Index in 2025 in lokale termen 19,5%. Drijfveren waren beter dan verwachte economische data, AI-optimisme, en uiteindelijk de handelsdeal tussen de VS en China. Europese aandelen lieten een outperformance zien versus Amerikaanse aandelen. De MSCI Emerging Markets Index steeg in lokale termen maar liefst 30,6%.

Aandelenmarkten (cumulatief rendement in euro's)

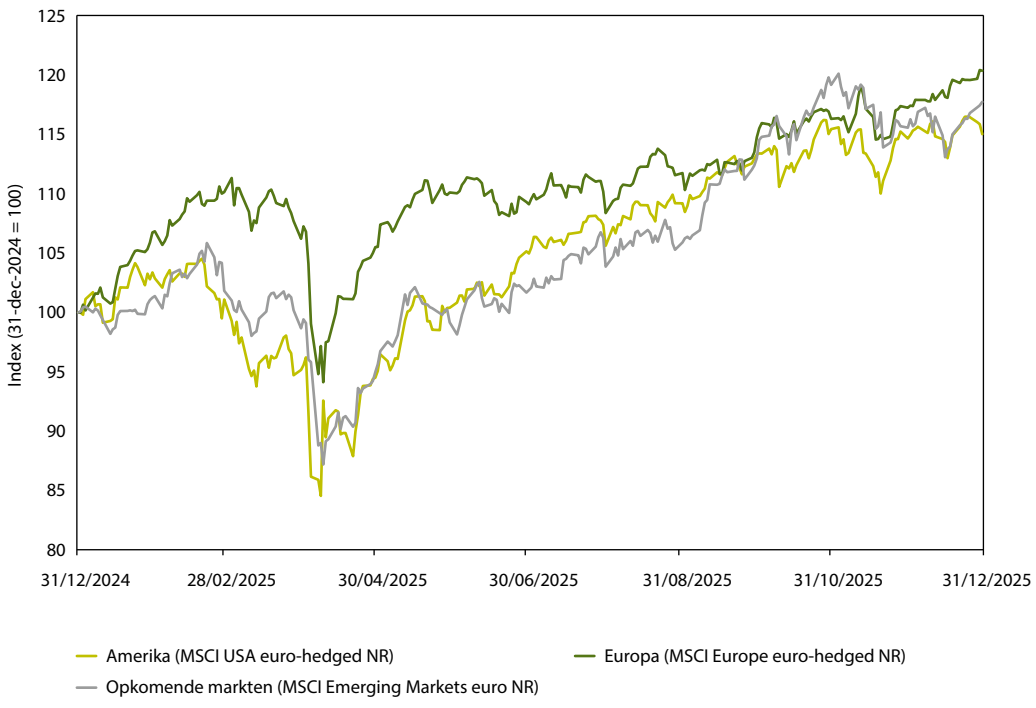

Bron: Columbia Threadneedle, Bloomberg, 31 december 2025

In lijn met een ruimer Fed beleid, zijn lange rentes in de VS ook gedaald. Uitzondering was de 30-jaars rente welke iets steeg. Oorzaken waren zorgen om de oplopende staatsschuld en het verlies van de 'exceptionele' status van Amerikaanse obligaties als gevolg van het beleid van Trump.

Kijkend naar de Duitse staatsrentes was alleen sprake van een rentedaling in de zeer korte looptijden tot 1 jaar. Lange rentes lieten een stijging zien; de 30-jaars Duitse staatsrente met maar liefst 88 bps tot 3,48%. Voornaamste oorzaak zijn de forse fiscale stimuleringsplannen voor defensie en infrastructuur. Ook speelt mee dat de verruimingscyclus van de ECB beëindigd is.

De 30-jaars euro swaprente steeg in 2025 met 109 bps tot 3,24%. Dat is volledig gedreven door de reële rente die steeg tot 1,04%. De 30-jaars euro inflatieswap component veranderde nagenoeg niet en eindigde het jaar op 2,20%.

Voorts is vermeldenswaardig dat Franse staatsobligaties onder druk kwamen door politieke instabiliteit en een afnemende kredietwaardigheid. Franse staatsrentes handelen inmiddels op grofweg hetzelfde niveau als Italiaanse staatsrentes.

In Azië viel tot slot op dat Japanse staatsrentes fors zijn gestegen door een krapper BoJ beleid en oplopende inflatie, en in de lange looptijd segmenten nu zelfs hoger zijn dan in China.

Renteontwikkeling

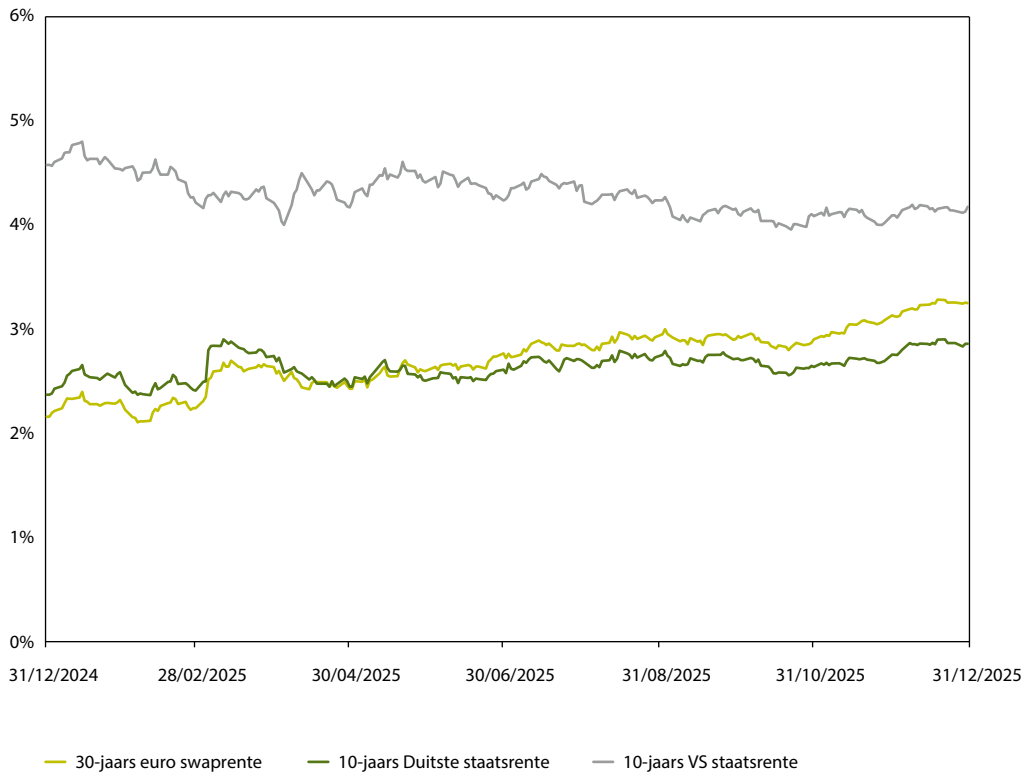

Bron: Columbia Threadneedle, Bloomberg, 31 december 2025

Vooruitblik 2026

Economie

De economische vooruitzichten voor 2026 blijven gematigd positief ondanks toegenomen geopolitieke onzekerheid. De consensusgroeiramingen bedragen 2,1% voor de VS, 1,2% voor de eurozone en 4,5% voor China. Opmerkelijk blijft dat geen enkele analist een recessie voorspelt voor de VS noch voor de eurozone.

Belangrijke risico's vormen de geopolitieke turbulentie na de Amerikaanse militaire actie in Venezuela, aanhoudende handelsspanningen ondanks de handelsdeal met China, en de onzekerheid rond het nieuwe Amerikaanse buitenlandbeleid onder de "America First" doctrine. De Duitse en EU-defensie-investeringsplannen blijven een positieve factor voor de eurozone.

Inflatie en monetair beleid

De inflatievooruitzichten zijn gematigd, met de markt die voor de VS een inflatie van 2,30% op korte termijn inprijst en circa 2,5% op langere termijn. Voor de eurozone wordt een 1-jaars inflatie van 1,60% ingeprijsd, oplopend naar circa 2,25% over vijftien jaar. De consensus onder economen voorziet 1,80% inflatie in 2026 en 2,00% in 2027 voor de eurozone.

Voor 2026 prijst de markt circa 60 basispunten verdere Fed-verlaging in, hoewel de onzekerheid groot is door onduidelijkheid over het nieuwe Fed-leiderschap. Voor de ECB wordt een ongewijzigd beleid verwacht, met zelfs speculatie over mogelijke verhogingen bij aanhoudende inflatiedruk in de dienstensector.

Financiële markten

Aandelen: Het 5-jaars verwachte rendement voor aandelen ontwikkelde markten bedraagt 5,1% in euro's, bestaande uit circa 3%-punt direct rendement, 4%-punt EPS-groei en -2%-punt waarderings- en FX-aanpassingen. Voor opkomende markten blijft het verwachte rendement hoger op 6,0%. Aandelen ontwikkelde markten zijn momenteel hoog gewaardeerd vanuit historisch perspectief en vergeleken met aandelen opkomende markten.

Obligaties: De financiële markten prijzen in dat de 30-jaars euro swaprente relatief stabiel blijft en licht stijgt met circa 0,1%-punt tot 3,34% in vijf jaar tijd. Voor de 1-jaars swaprente wordt een stijging van circa 0,8%-punt tot 3,1% verwacht in vijf jaar tijd.

Risico's: Belangrijke risicofactoren zijn de aanhoudende handelsspanningen, geopolitieke onzekerheid, mogelijke AI-bubbel zorgen, de politieke druk op de Fed, en oplopende overheidsschulden.

Ontwikkeling dekkingsgraad

De dekkingsgraad geeft aan in hoeverre het Fonds in staat is om aan haar (toekomstige) pensioenverplichtingen te voldoen. Met de invoering van het nieuwe Financieel Toetsingskader (nFTK) is ook de beleidsdekkingsgraad ingevoerd waarmee de financiële positie van het Fonds wordt beoordeeld. De beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de actuele dekkingsgraden over de laatste twaalf maanden. De actuele en de beleidsdekkingsgraad bedroegen respectievelijk 127,5% en 129,0% per 1 januari 2025. In de berekening van de dekkingsgraad en het Vereist Vermogen wordt naast de verplichtingen en het vermogen uit de Basis Module (risico fonds), ook rekening gehouden met verplichtingen en het vermogen uit de excedentregeling (risico deelnemers). Dit heeft een verlagend effect op de totale dekkingsgraad omdat vermogen en verplichtingen voor de regeling voor risico deelnemers aan elkaar gelijk zijn. Ultimo 2025 is er geen vermogen en geen verplichting meer voor risico deelnemers.

De actuele dekkingsgraad bedraagt 148,9% en de beleidsdekkingsgraad 136,6% per ultimo 2025. Het positieve resultaat op "Rente en rendement" is de primaire reden dat de dekkingsgraad in 2025 is gestegen. Onder dit resultaat zijn het beleggingsrendement, de 1-jaarsrentebijschrijving aan de technische voorziening en de mutatie van de voorziening uit hoofde van de wijziging van de rentetermijnstructuur verantwoord. Ondanks het positieve rendement in de returnportefeuille, was het totale beleggingsrendement

negatief over 2025 doordat de matchingportefeuille in waarde daalde door de forse rentestijging. De voorziening daalde echter nog sterker door de rentestijging. De beleidsdekkingsgraad is gestegen door de stijging in de (actuele) dekkingsgraad gedurende 2025. De vereiste dekkingsgraad behorende bij de strategische beleggingsmix (114,7%) is gestegen ten opzichte van 2024 (112,6%).

De vereiste dekkingsgraad verschilt per pensioenfonds en is afhankelijk van de samenstelling van de beleggingen, ontwikkelingen op de financiële markten en het deelnemersbestand. De ontwikkeling van de dekkingsgraad gedurende de afgelopen 2 jaar ziet er als volgt uit:

Ontwikkeling dekkingsgraad

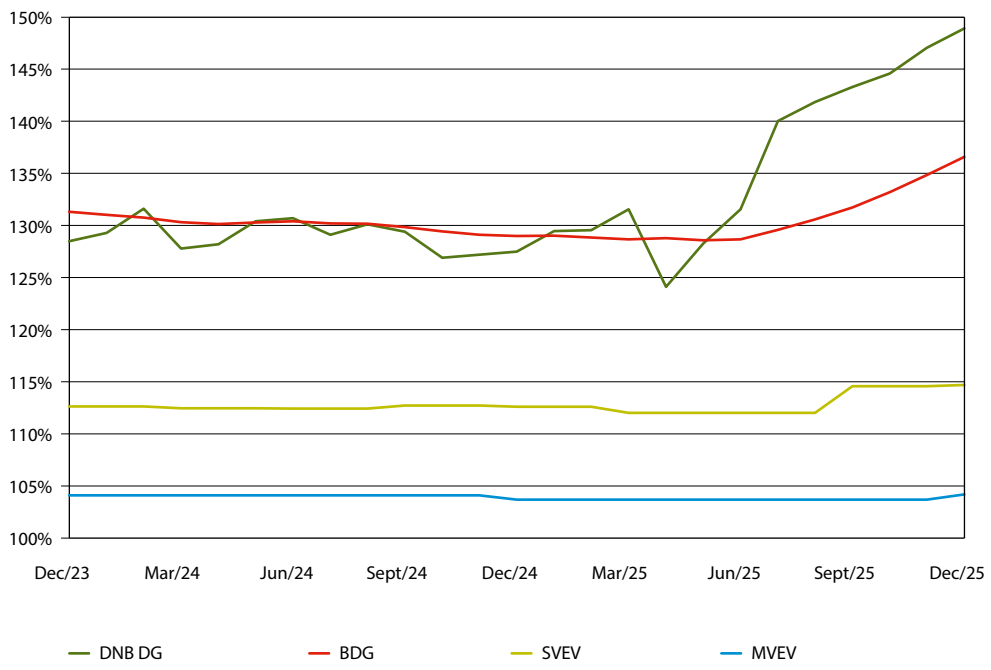

Bron: gerapporteerde cijfers aan DNB, rekening houdende met eventueel nadien herrekende dekkingsgraden

De volgende grafiek toont de rentes uit de DNB-rentetermijnstructuur ultimo 2024 en ultimo 2025 (dit zijn de doorgetrokken lijnen). De rentes zijn in 2025 ten opzichte van 2024 op nagenoeg alle looptijden gestegen.

Ontwikkeling rentetermijnstructuur DNB

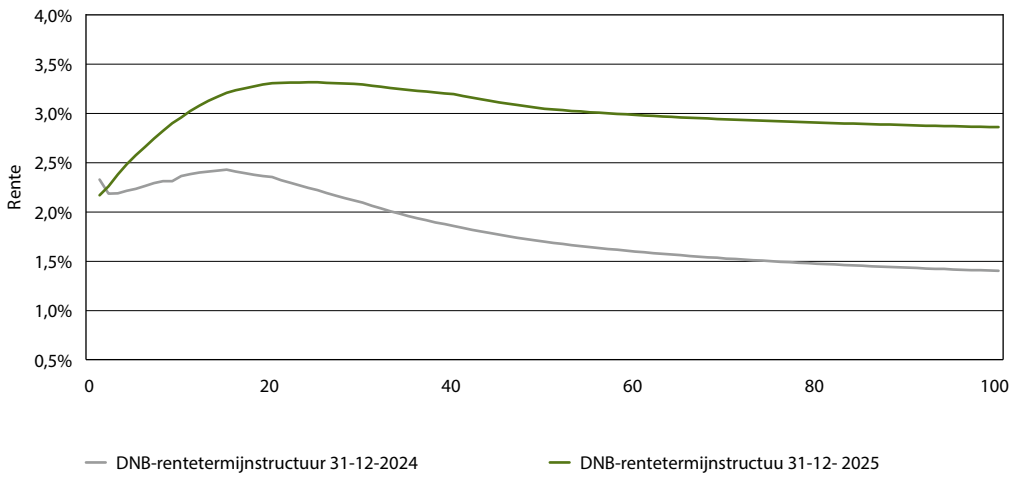

Bron: DNB

Herstelplan

De dekkingsgraad van het Fonds is ruim hoger dan het Vereist Eigen Vermogen. Hierdoor is geen herstelplan van toepassing.

Ontwikkeling beleggingsportefeuille

De returnportefeuille heeft over 2025 een absoluut positief rendement behaald van 14,02% en heeft hiermee beter (0,03%) gepresteerd dan de benchmark. Op de matchingportefeuille is een negatief rendement gerealiseerd van -22,52%. Het rendement van de totale portefeuille kwam uit op -5,15%. Deze rendementen zijn berekend na aftrek van de in de fondsen berekende vermogensbeheerkosten.

Tabel 1: Werkelijke verdeling matchingportefeuille en returnportefeuille

	Per 31/12/2024	Per 31/12/2025	Strategische weging
Matching (LDI) portefeuille	49,4,%	51,8%	54,0%
Returnportefeuille	50,6%	48,2%	46,0%

Performance

In tabel 2 is de performance van de beleggingsportefeuille weergegeven.

Rendement 2025	Portefeuille	Benchmark
Matchingportefeuille	-22,52%	-22,52%
Returnportefeuille	14,02%	13.95%
Totale portefeuille	-5,15%	-5,18%

Toelichting

Het absolute rendement van -5,15% is ontstaat door een combinatie van de volgende ontwikkelingen:

- door de gestegen rente heeft de matching portefeuille negatief gerendeerd;
- de return portefeuille heeft een positief rendement gehaald. Op zowel aandelen als vastrentende waarden was het rendement positief.

Ontwikkeling matchingportefeuille

Een deel van het vermogen wordt aangewend om de waardeontwikkeling van een deel van de technische voorzieningen (TV) expliciet te volgen. Dat wil zeggen: dat deel van het vermogen wordt zodanig belegd dat het renterisico van een deel van de technische voorziening wordt geneutraliseerd. Het afdekken van het renterisico gebeurt door gebruik te maken van Liability Driven Investments (LDI), waarbij het looptijdprofiel van de verplichtingen van het Fonds worden gesimuleerd. Deze LDI zijn ondergebracht in de zogenaamde matchingportefeuille. Het LDI fonds van CTI kan beleggen in euro staatsobligaties met een rating gelijk aan AAA-A in combinatie met Interest Rate Swaps (IRS), rentefutures en liquide middelen. De liquide middelen worden doorbelegd in o.a. een money market fonds, deposito's en kortlopend papier.

Het Fonds heeft een vaste afdekking van 75% van het renterisico van de verplichtingen (inclusief de nieuw opgebouwde aanspraken in een jaar) in de marktwaardeomgeving. De renteafdekking is volledig gebaseerd op UFR. De renteafdekking per ultimo 2025 bedroeg 77,6%.

Het rendement op de matchingportefeuille van -22,52% staat niet op zichzelf en moet gerelateerd worden aan de marktwaardeverandering van de technische voorzieningen. In 2025 is de rente per saldo gestegen ten opzichte van 2024, waardoor de waarde van de technische voorzieningen is gedaald. Bij de matchingportefeuille is het rendement van de benchmark gelijkgesteld aan het werkelijk behaalde rendement.

Het Fonds monitort de effectiviteit van de renteafdekking. De combinatie van de mate van renteafdekking, de hoeveelheid middelen die daarvoor wordt gebruikt, de bijzondere marktomstandigheden en de berekeningsmethodiek UFR, maken dat er geen sprake kan zijn van een perfecte matching. Dit betekent dat de gerealiseerde renteafdekking kan afwijken van de beoogde afdekking, bijvoorbeeld doordat de verandering van de rentecurve voor verschillende looptijden anders is, of doordat het niveau van de renteafdekking door marktontwikkelingen afwijkt van de beoogde renteafdekking. De effectiviteit van de renteafdekking is expliciet gemonitord door de beleggingscommissie. De vermogensbeheerder rapporteert maandelijks over de renteafdekking, en per kwartaal wordt gerapporteerd over de effectiviteit van de renteafdekking.

Door gebruik te maken van renteswaps kan de marktwaarde van het CTI LDI-fonds kleiner zijn dan de marktwaarde van de af te dekken verplichtingen (zogenaamde leverage). De renteafdekking wordt in eerste instantie gerealiseerd door het aangaan van renteswaps. Tegelijkertijd worden tegenover deze renteswaps liquide middelen beheerd. Uit hoofde van de renteswaps ontvangt het Fonds namelijk lange tot zeer lange termijn rente, terwijl korte rente betaald moet worden. De leverage wordt beperkt omdat het uitgangspunt is dat tegenover de renteswaps liquide middelen worden beheerd. Indien het Fonds in de toekomst kiest voor een invulling via langlopende staatsobligaties, is dit risico eveneens beperkt.

Om het concentratierisico te beperken, worden rentederivaten gesloten met meerdere partijen en ook bij het beheer van de liquide middelen wordt er gespreid over uitgevers. Met de CTI zijn afspraken gemaakt over de posities die in individuele uitgevers mogen worden genomen.

Daarnaast speelt het liquiditeitsrisico een belangrijke rol binnen de matchingportefeuille, aangezien er belegd wordt in rentederivaten. Het LDI-fonds maakt vooralsnog gebruik van bilateraal afgesloten swaps waarvoor specifieke afspraken gelden voor het beheer van het onderpand in cash (zogenaamde cash-only CSA's). De beheerder monitort en beheert het proces van collateraluitwisseling

op dagelijkse basis en zorgt ervoor dat er steeds over voldoende onderpand wordt beschikt. Door marktbewegingen waarbij de rentecurve wijzigt, kan er een situatie ontstaan waarbij er bijstortingen gedaan dienen te worden met betrekking tot het onderpand en hiervoor dient het LDI-fonds een liquide buffer aan te houden. Maandelijks volgt de beleggingscommissie de rapportages van CTI over de ontwikkeling van de liquide middelen. Daarnaast bereidt het Fonds zich voor op mogelijke wijzigingen in de markt en regelgeving voor derivaten waarbij transacties in derivaten (verplicht) via central clearing moeten worden gehandeld. Het Fonds heeft o.b.v. haar omvang een vrijstelling van verplichte handel via een central counterparty clearing house.

Tot op heden heeft het pensioenfonds haar rentederivaten, voornamelijk uit een kosten oogpunt, bilateraal afgesloten. Het Fonds maakt gebruik van de vrijstellingsmogelijkheid om centraal te clearen op basis van de omvang van de derivatenportefeuille die onder drempel ligt. In de afgelopen jaren heeft de markt zich bewogen richting central clearing en zijn er minder tegenpartijen actief op de bilaterale markt. Zodra er omstandigheden zijn die aanleiding geven om over te gaan naar central clearing, dan zou het pensioenfonds per direct over kunnen stappen.

Zolang swaps nog niet via central clearing worden aangekocht, wordt in de matchingportefeuille kredietrisico op tegenpartijen gelopen door het aangaan van (bilaterale) swaps. In het tegenpartijbeleid dat door CTI wordt gevolgd zijn maatregelen opgenomen ten aanzien van de monitoring en selectie van en het aantal tegenpartijen waarvan gebruik gemaakt kan worden.

Ontwikkeling returnportefeuille

Op de returnportefeuille behaalden de vermogensbeheerders een absoluut rendement van van 14,02%. Dit is 0,06% punt hoger dan de benchmark. In het volgende hoofdstuk wordt dieper ingegaan op het behaalde rendement.

In 2025 is het in 2016 geïmplementeerde strategische beleggingsbeleid verder voortgezet. De returnportefeuille wordt grotendeels uitgevoerd door passieve managers in een vereenvoudigd strategisch beleggingsbeleid. Alle beleggingsfondsen, met uitzondering van staatsobligaties van opkomende markten (EMD), worden passief beheerd. De behaalde relatieve performance is, doordat de benchmark zo goed mogelijk wordt gevolgd, dan ook beperkt. Daarnaast worden de beleggingen binnen de returnportefeuille grotendeels wereldwijd belegd. Per beleggingscategorie is een afweging gemaakt tussen kosten en implementeerbaarheid van het afdekken van valutarisico en het effect op het risicoprofiel.

Beleggingen

Samenstelling van het belegd vermogen (excl. vermogen beschikbare premieregeling)

De totale waarde van de portefeuille ultimo 2025 bedroeg € 510.179 ten opzichte van € 562.051 ultimo 2024. Deze afname wordt met name veroorzaakt door de negatieve rendementen van de Matchingportefeuille.

Onderstaand zijn ter vergelijking de kerngegevens van het belegd vermogen ultimo 2025 en de strategische beleggingsmix weergegeven:

Beleggingscategorie	**Waarde ultimo 2025**		**Mandaat**	**Rendement 2025**	
				Portfolio	**Benchmark**
Totale Portefeuille	**510.179**	**100,0%**	**100,0%**	**-5,15%**	**-5,18%**
1. Returnportefeuille	**245.729**	**48,2%**	**46,0%**	**14,02%**	**13,95%**
Equity World	156.907	30,8%	63,0%	17,45%	16,73%
Equity Emerging markets	16.662	3,3%	7,0%	10,10%	17,76%
Totaal aandelen	173.568	34%	70,0%	16,77%	16,94%
Global Credits	35.654	7,0%	15,0%	4,75%	4,86%
Emerging Market Debt	36.364	7,1%	15,0%	8,27%	8,57%
Totaal Vastrentende waarden	72.018	14,1%	30,0%	6,54%	6,72%
Liquide middelen	143	0,0%	0,0%		0,00%
2. Matchingportefeuille	**264.450**	**51,8%**	**54,0%**	**-22,52%**	**-22,52**

Benchmark (1. Return Portfolio)	63% MSCI World Index NR USD (hedged to EUR) + 7% MSCI Emerging Markets Index NR USD + 15% Bloomberg Barclays Global Aggregate Float Adjusted: Corporate Index Hedged + 15% [50% JPM EMBI Global Diversified TR (EUR-H)/50% JPM GBI-EM Global Diversified TR (EUR-UH)]
Benchmark (2. Matching Structure)	Liabilities Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland (EUR)

Renteafdekking

Het Fonds had in 2025 een strategische renteafdekking van 75% renteafdekking met een bandbreedte van [70% - 80%].

Effectiviteit renteafdekking

Het renterisico is het grootste (bruto)risico binnen de beleggingsportefeuille van het Fonds. Het Fonds heeft immers een jong deelnemersbestand en dus zeer langlopende verplichtingen. De beheersing van het renterisico, de effectiviteit van de renteafdekking en de inrichting van de matchingportefeuille, waarmee de rentegevoeligheid van de beleggingsportefeuille in grote mate wordt afgestemd op de rentegevoeligheid van de verplichtingen van het Fonds, heeft de continue aandacht. Sinds 1 januari 2025 is SPAN een

gesloten fonds en is de afdekking van het renterisico van de premie-instroom niet meer van toepassing. Wel wordt het renterisico als gevolg van eventueel toegekende indexatie afgedekt vanaf het moment van toekenning.

Prestaties vermogensbeheerder

Er vindt een strakke monitoring op de prestaties van de drie externe vermogensbeheerders plaats door het Fonds. Het bestuur heeft voor de beoordeling van de vermogensbeheerder kwalitatieve en kwantitatieve criteria opgesteld. De beoordeling op basis van deze criteria vindt halfjaarlijks plaats. De rendementen worden maandelijks gemonitord.

Herbalancering

Er is geen vast herbalanceringsbeleid tussen de matching- en returnportefeuille. Het herbalanceringsbeleid is gericht op de strategische visie en lange termijn beleggingsrichtlijnen. De beleggingscommissie monitort de wegingen gedurende het jaar en adviseert het bestuur over mogelijke bijsturing bij in ieder geval de jaarlijkse premiebelegging. In 2025 heeft er in oktober 2025 één herbalancering plaatsgevonden tussen de gewichten van de matching- en returnportefeuille. Per eind 2025 was de portefeuille in lijn met de strategische gewichten.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Het pensioenfonds heeft in haar investment beliefs opgenomen dat het vanuit ethische en maatschappelijke doelstellingen zich aan de minimale wet- en regelgeving op het gebied van maatschappelijk verantwoord beleggen houdt. Dit betekent dat beleggingen moeten voldoen aan de wet- en regelgeving ten aanzien van 'ESG' (Environmental, Social en Governance). Het pensioenfonds houdt zich aan wet- en regelgeving zoals de regelgeving m.b.t. het vermijden te beleggen in bedrijven die controversiële wapens maken, onderhouden of verhandelen en sanctiewetgeving.

In 2025 is dit beleid niet gewijzigd. De primaire doelstelling van het pensioenfonds blijft te allen tijde het uitvoeren van de pensioenregeling. Het pensioenfonds doet dit op een verantwoorde wijze, waarbij tevens kosten, rendement en risico's worden afgewogen.

Het pensioenfonds belegt haar vermogen via beleggingsfondsen en heeft de invulling van haar ESG-beleid uitbesteed aan de vermogensbeheerders van de beleggingsfondsen. De vermogensbeheerders voeren het ESG-beleid uit door voting en engagement. Bij engagement wordt op een constructieve manier de dialoog met de ondernemingen waarin wordt belegd aangegaan op het gebied van organisatiestructuur, de maatschappij en het milieu. Met stemmen wordt het stemrecht van het pensioenfonds uitgevoerd. Beide instrumenten hebben als doelstelling om de aandeelhouderswaarde te behouden en te verbeteren. De principes van de Global Compact van de Verenigde Naties worden als normenkader genomen voor de invulling van het beleid. De vermogensbeheerorganisaties waar het Pensioenfonds mee samenwerkt, erkennen en maken de algemeen door de Verenigde Naties vastgestelde minimale maatschappelijke normen onderdeel van hun ondernemingsbeleid, strategie, cultuur en dagelijkse gang van zaken (ondertekenaars UNPRI).

Wet- en regelgeving: Sustainable Finance Disclosure Regulation (SFDR):

Per 10 maart 2021 is de SFDR verordening in werking getreden en houdt het pensioenfonds zich aan de Verordening (EU) 2019/2088 van 27 november 2019 betreffende informatieverschaffing over duurzaamheid in de financiële dienstensector (SFDR).

Het Fonds heeft op basis van haar doelstelling besloten om op de volgende manier invulling te geven aan de vereisten van de SFDR:

1. *Het Fonds weegt duurzaamheidsaspecten niet mee in de investeringsbeslissingen*
   Het Fonds houdt geen rekening met de belangrijkste ongunstige effecten in de zin van artikel 4 van de Informatieverschaffingsverordening en de secundaire wetgeving. De wetgeving biedt kleinere entiteiten met minder dan 500 werknemers de mogelijkheid om op een minder uitgebreid niveau te rapporteren over de duurzaamheidsfactoren die het Fonds meeweegt. Het Fonds maakt gebruik van deze mogelijkheid, om hoge kosten van extra rapportages te voorkomen.

2. *Het Fonds kiest voor een overige product classificatie (van artikel 6 van de Informatieverschaffingsverordening)*
   Het fonds classificeert de pensioenregeling als een regeling die geen ecologische of sociale kenmerken promoot, omdat het duurzaamheidsaspect geen primaire doelstelling is van het Fonds.

Het pensioenfonds stelt de deelnemers centraal en zorgt ervoor dat het pensioen op een goede en kostenefficiënte manier geadministreerd wordt en deelnemers op tijd het pensioen uitbetaald krijgen. Om hoge (onvoorziene) kosten van extra rapportages te voorkomen is voor de huidige kwalificaties gekozen.

Duurzaamheidsrisico's zijn onderdeel van het risicomanagementframework. Deze risico's kunnen effect hebben op het rendement van de beleggingsportefeuille. Jaarlijks worden deze risico's beoordeeld en wordt vastgesteld of de bestaande mitigerende maatregelen voldoende zijn of dat aanvullende maatregelen moeten worden genomen. Daarnaast zijn in de ALM-studie klimaatrisico's onderzocht en geaccepteerd door het bestuur.

SFDR- Beloningsbeleid

Het beloningsbeleid van Pensioenfonds Abbott zet niet aan tot het nemen van buitensporige risico's in verband met duurzaamheidsrisico's. Een op grond van het beloningsbeleid toegekende beloning is niet afhankelijk van het al dan niet nemen van duurzaamheidsrisico's.

Taxonomie verordening

Per 1 januari 2022 trad de Taxonomie verordening in werking, op basis van deze verordening moeten pensioenfondsen vanaf 1 januari 2022 aangeven of zij ecologisch duurzaam beleggen. In de Taxonomieverordening is aangegeven of een economische activiteit duurzaam is of niet. SPAN heeft geen beleggingen conform de Europese Taxonomie Verordening (verordening (EU) 2020/282).

Vermogensbeheerstructuur

In 2025 is de bestaande vermogensbeheerstructuur ongewijzigd voortgezet.

De vermogensbeheeractiviteiten zijn als volgt herverdeeld over de uitbestedingspartijen:

Activiteiten	**Uitbestedingspartij**
Onafhankelijke waardering en financiële verslaglegging	Custodian
Totaalrapportage beleggingen (maand en kwartaal) en performancemeting verschillende fondsbeleggingen	Beheerder matchingportefeuille
Mandaat compliance en rebalancing	Beheerder matchingportefeuille
Uitvoeren transacties bij maandelijkse rebalancing en bijv. premiebelegging	Beheerder matchingportefeuille
Rapportages aan DNB: Jaarwerk- en jaarstaten, input FTK berekeningen, kostentransparantie	AZL N.V. met input van Mercer

Beleggingscommissie

Het Fonds heeft het vermogensbeheer en de beleggingsadministratie, met uitzondering van het vermogensbeheer voor de via de Beschikbare Premie Module en de Vrijwillige Bijspaar Module opgebouwde pensioenkapitalen, uitbesteed aan CTI. De custodian activiteiten worden uitgevoerd door Northern Trust.

Het bestuur heeft een mandaat opgesteld waarbinnen de beleggingscommissie kan opereren. De beleggingscommissie draagt zorg voor het feitelijk (doen) beheren van het vermogen van het Fonds. De beleggingscommissie bereidt voorstellen voor over aanpassing van de beleggingsdoelstelling en het strategische beleid ten behoeve van het bestuur. Het dagelijkse beheer van de portefeuille

is uitbesteed aan de verschillende vermogensbeheerders. CTI is de partij die naast het beheer van de matchingportefeuille ook de uitvoerder is van het totale beleggingsmandaat en performancemeting.

De beleggingscommissie is in 2025 vier keer bijeen geweest De vermogensbeheerder CTI is viermaal uitgenodigd.

Onderbouwing Prudent person

In het FTK is expliciet in de regelgeving opgenomen dat het Fonds onderbouwt dat het strategisch beleggingsbeleid en het beleggingbeleidsplan passen binnen de prudent person regel. Het Fonds heeft deze toets ultimo 2015 uitgevoerd voor de nieuwe beleggingsmix. Na de implementatie van de beleggingsmix in 2016 is de onderbouwing jaarlijks geactualiseerd. De belangrijkste uitgangspunten voor toepassing van het prudent beginsel zijn vastgelegd in wet- en regelgeving. Een samenvatting van de onderbouwing is als volgt:

Regelgeving

Artikel 135 Pensioenwet

- Bij het vaststellen van het beleggingsbeleid worden de bestaande en toekomstige pensioenverplichtingen van deelnemers tezamen met de doelstelling en risicohouding van het Fonds als uitgangspunt genomen in de ALM-studie. Vanwege de specifieke kenmerken van de pensioentoezegging (eindloonregeling, geen indexatieambitie) en de bijstortingsverplichting van de werkgever, maakt het pensioenfonds bij de uiteindelijke keuze voor het beleggingsbeleid een zorgvuldige afweging tussen de dekkingsgraadrisico's en de bijstortingsrisico's voor de werkgever.
- Het Fonds belegt alles in (liquide collectieve) beleggingsfondsen.
- De beleggingen worden gewaardeerd op marktwaarde.
- In het jaarverslag wordt gerapporteerd hoe het Fonds uitvoering geeft aan het maatschappelijk verantwoord beleggen.

Artikel 13 en 13a besluit FTK

- Te allen tijde moeten er voldoende beleggingen liquide gemaakt kunnen worden. Het Fonds belegt in liquide beleggingscategorieën, bovendien kent het Fonds een jonge deelnemerspopulatie waardoor de omvang van de huidige uitkeringen relatief beperkt is.
- De beleggingen vinden hoofdzakelijk plaats op gereglementeerde markten.
- De portefeuille is gespreid over beleggingscategorieën, regio's, landen en sectoren. Het Fonds houdt bij de invulling van de beleggingsportefeuille daarnaast ook rekening met de uitgangspunten eenvoud en transparantie.
- Het Fonds gebruikt derivaten terughoudend en met name bij de afdekking van rente- en valutarisico's.
- De huidige invulling van de portefeuille is erop gericht om het concentratierisico zoveel als mogelijk uit te sluiten. Uitzondering hierop is de invulling van de matchingportefeuille. De matchingportefeuille kan bestaan uit Nederlandse, Franse en Duitse staatsobligaties.
  Omdat dit veilig geachte staatsobligaties betreft, vindt het pensioenfonds deze concentratie niet onwenselijk. Daarnaast is de matchingportefeuille ingevuld met rentederivaten en liquide middelen, waardoor dit concentratierisico op dit moment nihil is.
- In het beleggingbeleidsplan is het huidige beleggingsproces/-cyclus vastgelegd. Het beleggingsbeleid is gedetailleerd beschreven.

Beheerste en integere bedrijfsvoering (artikel 143 Pensioenwet)

- Het Fonds beschikt ten aanzien van de beleggingscyclus over een duidelijke, volledige en transparante organisatiestructuur.
- Er is een balans tussen de omvang, aard en complexiteit van de beleggingsportefeuille enerzijds en de aanwezige kennis en ervaring in het risicobeheer anderzijds.

Regels uitbesteding (artikel 34 Pensioenwet)

- Het Fonds beschikt over een uitbestedingsbeleid dat mede richtlijnen ten aanzien van de selectie en evaluatie van vermogensbeheerders bevat.
- Het Fonds borgt dat de mandaten en richtlijnen van de vermogensbeheerders aansluiten op het strategische beleggingsbeleidsplan en het strategisch beleggingsbeleid, onder meer door het vooraf en tussentijds beoordelen van contracten, mandaten en richtlijnen.
- Verbod op langlopende leningen en garantstelling (artikel 136 Pensioenwet).
- Het Fonds heeft dergelijke leningen niet in de beleggingsportefeuille.

Actuariële paragraaf

De actuariële paragraaf geeft, naast de ontwikkelingen gedurende het boekjaar, de belangrijkste financiële cijfers van het Fonds weer.

Financiële positie

De actuele dekkingsgraad liet over het boekjaar een stijging zien van 127,5% ultimo 2024 naar 148,9% ultimo 2025. De beleidsdekkingsgraad van het Fonds is in 2025 gestegen van 129,0% naar 136,6%. De beleidsdekkingsgraad ultimo 2025 is hoger dan de vereiste dekkingsgraad van 114,7%. De financiële positie is hierdoor toereikend.

(Minimaal) vereiste financiële positie

De minimaal vereiste dekkingsgraad bedraagt 104,2% ultimo 2025 (ultimo 2024: 103,7%).

De vereiste dekkingsgraad wordt enerzijds vastgesteld op basis van de feitelijke verdeling van de beleggingsportefeuille en anderzijds op basis van de strategische verdeling van de beleggingsportefeuille. Ultimo 2025 bedraagt de feitelijk vereiste dekkingsgraad 114,4% en de strategisch vereiste dekkingsgraad 114,7%. Voor de toetsing van de financiële positie wordt de beleidsdekkingsgraad ter hoogte van 136,6% getoetst aan de strategisch vereiste dekkingsgraad ter hoogte van 114,7%. Daarmee is ultimo 2025 de financiële positie toereikend.

In de risicoparagraaf in de jaarrekening is de strategisch vereiste dekkingsgraad verder uitgewerkt.

Risicohouding en haalbaarheidstoets

De risicohouding van het Fonds is de mate waarin het Fonds bereid is beleggingsrisico's te lopen om de doelstelling van het Fonds te realiseren en de mate waarin het Fonds beleggingsrisico's kan lopen gegeven de kenmerken van het Fonds. Samenvattend kan de risicohouding (en het daaruit voortvloeiende dynamisch strategisch beleggingsbeleid) van het Fonds bestempeld worden als behoudend. Onnodige risico's worden voorkomen om de kans op bijstortingen te beperken. Tegelijkertijd wordt naar voldoende verwacht rendement gestreefd om in combinatie met het sterke financieringsbeleid invulling te geven aan de noodzaak om het vereist vermogen te bereiken.

Korte termijn risicohouding

Het Fonds heeft op basis van de strategische beleggingsmix uit de ALM-studie de risicohouding van het Fonds voor de korte termijn afgeleid. Deze komt tot uitdrukking in de hoogte van het Vereist Vermogen (VV) (exclusief de beschikbare premieregeling) en een bandbreedte daarvoor, omdat het VV kan fluctueren door verschuivingen in de strategische mix binnen de bandbreedtes. Het korte termijn risico, gemeten door middel van het Vereist Vermogen bij de strategische beleggingsportefeuille, bedraagt 114,7% per 31 december 2025. Het VV kan fluctueren door verschuivingen in de strategische mix binnen de bandbreedtes 112,0% en 123,0%. Het bestuur heeft de risicohouding vanaf 1 januari 2020 voor de korte termijn vastgesteld tussen 112,0% en 123,0%. De bandbreedtes zijn berekend op basis van de rentestand per 30 juni 2015. Per kwartaal monitort het pensioenfonds of het VV zich binnen de afgesproken

bandbreedtes bevindt. Bij een overschrijding van deze bandbreedte dient het bestuur het beleid aan te passen of in overleg te treden met sociale partners over de bandbreedte.

Lange termijn risicohouding

Jaarlijks voert het Fonds vóór 1 juli de haalbaarheidstoets uit. Dit is een toets op de 'haalbaarheid' van de ambities van het Fonds: voldoen de resultaten aan de vastgestelde ondergrenzen.

De hiernavolgende tabel vat de resultaten van de haalbaarheidstoets en de normstelling door het bestuur samen:

	Risicohouding (lange termijn)	**2025**		**HBT 2024**
Toetsing pensioenresultaat	**Ondergrens**	**Resultaat**	**Voldaan?**	**Resultaat**
Vanuit feitelijke financiële positie				
Mediaan	60,0%	62,8%	Ja	60,8%
Slecht weer		54,2%		53,9%
Relatieve afwijkingen t.o.v. mediaan in slecht weer scenario	30,0%	13,7%	Ja	11,9%

Het pensioenresultaat is een indicatie voor koopkrachtbehoud. Het zegt iets over hoe de verwachte uitkeringen conform het fondsbeleid zich verhouden tot een pensioen dat altijd volledig gecompenseerd wordt voor de prijsinflatie. Het fonds heeft in het mediane scenario een ondergrens van 60% voor het pensioenresultaat. Een pensioenresultaat van 60% kan min of meer geïnterpreteerd worden als dat er op totaal fondsniveau 40% koopkracht wordt ingeleverd.

In 2025 heeft het fonds de reguliere jaarlijkse haalbaarheidstoets per 1 januari 2025 uitgevoerd. Het mediane pensioenresultaat stijgt licht ten opzichte van de haalbaarheidstoets (HBT) uit 2024. Het pensioenresultaat in slecht weer stijgt licht ten opzichte van de haalbaarheidstoets uit 2024.

Aangezien het verwachte pensioenresultaat op fondsniveau boven de gestelde ondergrens van 60% ligt en de maximale afwijking voor het pensioenresultaat op fondsniveau in het 'slecht weer scenario' binnen de gestelde bandbreedte van 30% uitkomt, voldoet het Fonds aan de criteria van de haalbaarheidstoets. Gegeven de methodiek van de haalbaarheidstoets in combinatie met het niet verlenen van toeslagen aan de inactieven is het de verwachting dat het pensioenresultaat de komende jaren verder zal dalen en de ondergrens van 60% doorbreekt.

Analyse van het resultaat

De dekkingsgraad is in het boekjaar met 21,4%-punt gestegen van 127,5% ultimo 2024 naar 148,9% ultimo 2025. Het positieve resultaat op "Rente en rendement" is de primaire reden dat de dekkingsgraad in 2025 is gestegen. Onder dit resultaat zijn het beleggingsrendement, de 1-jaarsrentebijschrijving aan de technische voorziening en de mutatie van de voorziening uit hoofde van de wijziging van de rentetermijnstructuur verantwoord. Ondanks het positieve rendement in de returnportefeuille, was het

totale beleggingsrendement negatief over 2025 doordat de matchingportefeuille in waarde daalde door de forse rentestijging. De voorziening daalde echter nog sterker door de rentestijging. Per saldo nam de dekkingsgraad hierdoor toe met ruim 17%-punt.

Kostendekkende premie

De kostendekkende premie over 2025 is conform fondsbeleid vastgesteld op basis van de marktwaarde. De zuivere kostendekkende premie bedraagt € 21.454. Het fonds brengt normaliter de zuivere kostendekkende premie in rekening bij de aangesloten werkgevers.

Het bestuur heeft over 2025 echter een volledige premiekorting verleend met betrekking tot de premies voor de DB-regeling en de vergoeding voor uitvoeringskosten. De spaarpremies uit hoofde van de beschikbare premieregeling vallen niet onder deze premiekorting. De feitelijke premie in 2025 is derhalve gelijk aan de premie voor risico deelnemers ad € 470. De premie voor risico deelnemers heeft in 2025 volledig betrekking op terugwerkende kracht mutaties vóór 2025.
Zonder premiekorting zou de feitelijke premie in 2025 gelijk zijn geweest aan € 21.454 (zijnde de zuivere kostendekkende premie). De hoogte van de verleende premiekorting is daarmee gelijk aan € 20.984.

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 april 2026 wordt de pensioenopbouw met 5,2% aangepast (uitsluitend voor premievrije deelnemers in actieve dienst in de BasisModule van Pensioenreglement-II).

Toekomstparagraaf

Haalbaarheidstoets en financiële positie

In 2026 wordt de jaarlijkse haalbaarheidstoets uitgevoerd. De deadline voor het uitvoeren van de haalbaarheidstoets is 1 juli 2026. De haalbaarheidstoets geeft inzicht in de samenhang tussen de financiële opzet, het verwachte pensioenresultaat en de risico's die daarbij gelden.

Ontwikkelingen en aandacht bestuur 2026

Het bestuur zal zich in 2026 beraden over de toekomst van het fonds nu het fonds een "gesloten fonds" is.

Vastgesteld te Zwolle, 29 juni 2026

J.W. Verweij
(secretaris)

J.M. Negro
(voorzitter)

E.H. Dijkstra

M.J.P.R. Raven

M. den Besten

J.M. de Voogd

Externe contacten

Het bestuur werkt in 2025 samen met de volgende externe partijen:

Accountant	Forvis Mazars Accountants N.V. te Rotterdam
Adviserend Actuaris	AZL N.V. te Heerlen
Beleggingsadviseur	Mercer Nederland B.V. te Amsterdam
Advies rente-afdekking	Firmfuture te Breda
Certificerend Actuaris	Milliman Pensioenen te Amsterdam
Deelnemers- en financiële administratie	AZL N.V. te Heerlen
Uitvoering DC regeling	Goldman Sachs Asset Management B.V. te Den Haag
Vermogensbeheer	Columbia Threadneedle Management B.V.
Custodian	Northern Trust
Bestuursondersteuning	Montae & Partners B.V.
Compliance officer	GBA Accountants & Adviseurs te Den Haag
Visitatiecommissie	De heren E. Hagen, H.A. Brandwijk (tot 1 januari 2026), Mevrouw M..M. Smelter (vanaf 1 januari 2026) en R.P. Manning

Verslag van het verantwoordingsorgaan

Oordeel verantwoordingsorgaan

Algemeen

Het wettelijk kader, de statuten en reglementen van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland (SPAN) bepalen de opdracht en taak van het verantwoordingsorgaan (VO).
Het VO vertegenwoordigt de gewezen deelnemers (met actief dienstverband en slapers) en de pensioengerechtigden.
Het bestuur van het pensioenfonds legt verantwoording af aan het VO over het beleid en de uitvoering.
Het VO heeft gedurende 2025 de volgende leden:

Bertho van den Berg	(namens gewezen deelnemers)
Henk van Essen	(namens pensioengerechtigden)
Helene Groenendijk	(namens gewezen deelnemers)
Bert Kemperman, secretaris	(namens gewezen deelnemers)
Pim Klap, voorzitter	(namens gewezen deelnemers)
Esther Kuil	(namens gewezen deelnemers)
Ellis Minnesma	(namens de werkgever)

Het VO evalueert periodiek haar functioneren. In 2025 heeft een zelfevaluatie plaatsgevonden. Het VO streeft naar een gestructureerde werkwijze (planning van werkzaamheden, tijdige voorbereiding van vergaderingen, goede verdeling van taken, gedocumenteerde formulering van vragen en adviezen) en heeft aandacht voor de noodzaak van het onderhouden van voldoende deskundigheid.

Activiteiten/bronnen voor oordeelsvorming

Vergaderingen/overleggen

Het VO heeft regelmatig overlegd, vooral virtueel (Teams), voorafgaand aan en ter voorbereiding op besprekingen met het bestuur en de visitatiecommissie en wanneer advies van het VO werd gevraagd.

In vergaderingen met het bestuur presenteerde het bestuur ontwikkelingen van het fonds en was het VO in de gelegenheid onderwerpen aan de orde te stellen. Onderwerpen die ter sprake kwamen betroffen onder andere: collectieve waardeoverdracht van GSAM naar Zwitserleven, transitie van AO-reserves naar Zwitserleven, datakwaliteit, ontwikkeling van de dekkingsgraad, rendementen van de beleggingsportefeuille en de lifecycle mixes, premiekorting, kwartaalrapportages met betrekking tot risicobeheer, materialiteitsanalyse ESG, voorgenomen ALM studie en actualisatie van communicatiebeleid. Verder heeft het VO de ontwikkelingen rondom AZL nauwlettend gevolgd tegen de achtergrond van zorgen over continuïteit van de uitbesteding op middellange en lange termijn.

Het VO heeft de vergaderingen van de commissies van het fonds bijgewoond:
- Risicomanagementcommissie;
- Beleggingscommissie;
- Communicatiecommissie.

Op 4 april 2025 heeft een delegatie van het VO overleg gehad met de visitatiecommissie.

Advies en goedkeuring
Het VO heeft advies uitgebracht over het communicatiebeleidsplan 2026-2028 en hierover positief geadviseerd. Het VO deelt de mening dat communicatie-uitingen –wat betreft de inhoud en frequentie– worden afgestemd op de situatie van een gesloten fonds. Andere onderwerpen die advies plichtig zijn conform pensioenwet, statuten van het fonds en huishoudelijk reglement van VO, zijn niet aan de orde geweest.

Opleiding en Kennissessies
Het VO heeft het bestuur verzocht budget vrij te maken voor onafhankelijke begeleiding van het VO bij oriëntatie op alle mogelijke scenario's voor de toekomst van het fonds. Het VO voorziet een risico voor de continuïteit van het fonds en de potentiële kosten van uitvoering van (kleine) FTK-fondsen, en acht tijdige ontwikkeling van voldoende deskundigheid en evaluatie van mogelijk scenario essentieel. Ultimo 2025 staat de vraag naar budget voor advies/opleiding nog uit bij het bestuur.

Oordeel over beleid en uitvoering 2025

De belangrijkste doelstelling voor 2025 was uitvoering van de collectieve waardeoverdracht (CWO) van GSAM naar Zwitserleven. De CWO is per 15 juli 2025 afgerond. Het VO waardeert de inspanningen die het bestuur hiervoor heeft gedaan, bijvoorbeeld in de communicatie met de deelnemers, de controle van de datakwaliteit en bij de praktische uitvoering. Het VO oordeelt dat de CWO goed is verlopen.

De algemene doelstellingen van het fonds zijn onveranderd gebleven:
- Primaire doelstelling: Het nakomen van haar pensioenverplichtingen.
- Secundaire doelstellingen:
  - Korte termijn: Het realiseren van een bepaalde buffer om de kans op bijstorten te verkleinen en voldoende zekerheid in te bouwen om tot een financieel stabiel fonds te komen.
  - Lange termijn: Een hoge en stabiele dekkingsgraad tot een niveau waarop sprake kan zijn van premiekorting.
- Tertiair doel: Compliance met wet- en regelgeving en uitvoeren van adequaat risicomanagement.

Het VO beoordeelt het beleid en de uitvoering door het bestuur in 2025 overwegend positief:
- Het fonds heeft aan de pensioenverplichtingen voldaan.
- De actuele dekkingsgraad steeg van 127,5% naar 148,9%, terwijl de beleidsdekkingsgraad steeg van 129,0% naar 136,6%. Het positieve resultaat werd voor een belangrijk deel gedreven door de rentestijging (waardoor de technische voorzieningen afnamen) en de collectieve waardeoverdracht (waardoor de DC kapitalen niet meer meetellen in berekening van vermogen en voorzieningen). De effecten van het negatieve rendement op de beleggingen, de 7% verhoging van de aanspraken voor gewezen deelnemers met actief dienstverband en de premiekorting werden hierdoor ruimschoots gecompenseerd.
  De dekkingsgraad voldoet aan de vereiste dekkingsgraad van 114,7%, hetgeen wijst op een toereikende financiële positie van het fonds.
- Nadat de CWO in juli 2025 is afgerond, worden de kritische processen weer binnen de wettelijke termijnen uitgevoerd. In 2025 is beoordeeld of een Risico Preferentie Onderzoek (RPO) noodzakelijk is; het bestuur heeft zich juridisch laten adviseren dat dit niet het geval is voor een DB regeling in FTK. Door het bestuur is aandacht besteed aan implementatie van DORA door SPAN en uitbestedingspartijen. Besluit is genomen om in 2026 een nieuwe ALM studie te laten uitvoeren.

De uitvoeringskosten per deelnemer (gewezen deelnemers met actief dienstverband en pensioengerechtigden) stegen van € 735 naar € 857, voornamelijk door inflatie en werkzaamheden gerelateerd aan de CWO. Deze relatief hoge uitvoeringskosten ten opzichte van de benchmark waren in het verleden te verantwoorden op basis van de unieke kenmerken van de Abbott pensioenregelingen. Hoewel

het fonds streeft naar kostenbeheersing voor de nu gesloten eindloonregeling, is prognose van de toekomstige kostenontwikkeling nog niet duidelijk.

Het bestuur heeft over 2025 aan de werkgever opnieuw een volledige korting op de zuivere kostendekkende premie verleend van 21.454 miljoen euro op basis van de uitvoeringsovereenkomst die is vastgesteld in 2023.
Het VO is van mening dat de eenzijdige automatische premiekorting voor de werkgever opnieuw moet worden beoordeeld op evenwichtigheid voor alle belanghebben mede in het perspectief van de potentieel "beperkte houdbaarheid" van het fonds als gevolg van de grootte van het fonds, de kosten van het fonds en de toekomstige beschikbaarheid van uitvoeringsorganisatie(s) die een naar verwachting beperkt aantal FTK fondsen kunnen/wensen te (blijven) ondersteunen.

Het VO stelt de mogelijkheid om als toehoorders aan te sluiten bij de commissies van het fonds op prijs. Het draagt bij aan een beter inzicht in de ontwikkelingen van het fonds en de uitvoering van het beleid.

Positief is het VO over de communicatie met deelnemers, de vernieuwde website, de nieuwsbrieven, de nieuwsberichten en individuele brieven en medewerkerssessies georganiseerd met betrekking tot de CWO. Het VO heeft de medewerkerssessies die in 2025 zijn georganiseerd bijgewoond, waarin de introductie van het Zwitserleven portaal centraal stond.

Aandachtspunten 2026

De algemene primaire, secundaire en tertiaire doelstellingen voor het fonds blijven in 2026 ongewijzigd.

Actualisatie van alle fondsdocumenten aan de huidige situatie van het fonds, gesloten fonds in FTK met gewezen deelnemers en pensioengerechtigden, zal een speerpunt moeten zijn.
Mocht wijziging van de fondsdocumenten gevolgen kunnen hebben voor de rechten van gewezen deelnemers of pensioengerechtigden, of de inrichting van het fonds, dan kan het onderwerpen raken waarover het VO wettelijk adviesrecht heeft.

Het bestuur heeft op 24 april 2026 een gewijzigde uitvoeringsovereenkomst voor advies voorgelegd aan het VO nadat deze is getekend.
- Vorige versie: getekend 15-10-2024, in werking 30-06-2023, geldig tot 31-12-2027
- Nieuwe versie: getekend 30-03-2026, in werking 01-10-2025, geldig tot 31-07-2030

Het bestuur heeft dit geconstateerd en het VO alsnog in de gelegenheid gesteld advies uit te brengen zodat het door het VO uitgebrachte advies kan worden betrokken bij de verdere uitvoering.

Het VO heeft de gewenste werkwijze voor adviesaanvragen vastgelegd in een VO procedure. Adviesaanvragen zoals deze dienen tijdig en met ondersteunende informatie te worden voorgelegd zodat het VO in gelegenheid wordt gesteld een adequaat advies op te stellen en het bestuur de adviezen kan meewegen in de besluitvorming. Het VO vraagt hier nogmaals aandacht voor.

Het VO ziet actualisatie/wijziging van de uitvoeringsovereenkomst als een aangewezen moment om opnieuw de automatische premiekorting/terugstorting alsmede evenwichtigheid van exit bepalingen te evalueren, mede en vooral in het perspectief van de mogelijke toekomstscenario's van het fonds.

De toekomst van het fonds zal een primair aandachtspunt (moeten) zijn. De overeenkomst met de AZL is in 2026 nog verlengd. Recentelijk heeft AZL echter aangekondigd ondersteuning van FTK fondsen niet meer te ondersteunen na 2029. Dit geeft gelegenheid voor tijdige en gedegen evaluatie van scenario's

In dit kader hecht het VO waarde aan de mogelijkheid tot extern advies en scholing, zodat het VO zich goed kan voorbereiden en haar taak als onafhankelijk adviseur en controleur van het bestuur naar behoren kan blijven invullen.

Bert Kemperman
Secretaris

Pim Klap
Voorzitter

Reactie van het bestuur op het oordeel 2025 van het Verantwoordingsorgaan

Het bestuur neemt met waardering kennis van het overwegend positieve oordeel van het VO over het gevoerde beleid en de uitvoering in 2025. In het bijzonder stelt het bestuur het op prijs dat het VO de zorgvuldige en succesvolle uitvoering van de collectieve waardeoverdracht (CWO), alsmede de communicatie richting deelnemers en de borging van de datakwaliteit, nadrukkelijk benoemt.

Het bestuur herkent de door het VO geschetste ontwikkelingen in de financiële positie van het fonds en onderschrijft dat in 2025 is voldaan aan de primaire doelstelling om de pensioenverplichtingen na te komen.

Het bestuur neemt de door het VO genoemde aandachtspunten serieus en ziet deze als waardevolle input voor verdere verbetering van beleid en uitvoering. In het bijzonder gaat het om:

Het bestuur heeft kennisgenomen van de observatie van het VO over de automatische premiekorting en onderschrijft het belang van een zorgvuldige en evenwichtige belangenafweging. De premiekorting is gebaseerd op de uitvoeringsovereenkomst en geldende kaders. De door het VO geschetste ontwikkelingen neemt het bestuur mee bij de overwegingen van toekomstige positionering van het fonds.

Het bestuur onderschrijft het belang van tijdige en goed onderbouwde adviesaanvragen en zal hier in de verdere samenwerking met het VO de nodige aandacht aan besteden.

Het bestuur deelt de urgentie om tijdig stil te staan bij de toekomstige positionering van het fonds, mede in het licht van ontwikkelingen bij uitvoeringsorganisaties. Scenarioverkenning en langetermijn continuïteit krijgen daarbij nadrukkelijk aandacht. De beheersing van uitvoeringskosten en toekomstige kostenontwikkeling is hier een belangrijk onderdeel van.

Het bestuur bedankt het VO voor de werkzaamheden die zij heeft uitgevoerd in 2025. Ook voor 2026 wenst het bestuur de constructieve en plezierige samenwerking met het VO voort te zetten.

Verslag van de Visitatiecommissie

Samenvatting

Inleiding

Om invulling te geven aan de taak toezicht te houden op het beleid en op de algemene gang van zaken in het pensioenfonds, zoals is vastgelegd in de Pensioenwet (artikel 104 lid 8) en in de Code Pensioenfondsen heeft de visitatiecommissie zich met name gericht op:

- De collectieve waardeoverdracht
- Toekomst pensioenfonds
- Pensioenuitvoeringsorganisatie

Deze drie thema's zijn naar de mening van de visitatiecommissie van essentieel belang voor het pensioenfonds in de jaren 2025, 2026 en verder.

Collectieve waarde overdacht (CWO)

De werkgever heeft besloten met ingang van 1 januari 2025 de pensioenregeling uit te laten voeren door Zwitserleven PPI. Conform artikel 83 Pensioenwet heeft de werkgever het pensioenfonds verzocht tot collectieve waardeoverdracht van de DC-kapitalen van de (gewezen) deelnemers naar Zwitserleven PPI. Per brief van 9 april 2025 heeft DNB aangegeven geen gebruik te maken van haar bevoegdheid tot het opleggen van een verbod. Tegen deze collectieve waardeoverdracht heeft geen enkele (gewezen) deelnemer bezwaar gemaakt. De opgebouwde aanspraken in de Basis Module zijn achtergebleven bij het pensioenfonds dat als gesloten fonds, dus zonder actieve opbouw, verder gaat. De visitatiecommissie heeft met voldoening kennisgenomen dat zowel het bestuur als de projectleider heeft geconstateerd dat de collectieve waardeoverdracht naar Zwitserleven PPI goed is verlopen en dat dit is afgerond. Het bestuur is zich ervan bewust dat een gesloten pensioenfonds andere risico's met zich meebrengt.

Toekomst en uitvoeringsovereenkomst

Nu de werkgever om boekhoudkundige redenen de voorkeur heeft dat het pensioenfonds zelfstandig blijft voortbestaan, lijkt het de visitatiecommissie verstandig te kijken of bestuursmodel, bezetting [1)], commissiestructuur, missie, visie en strategie aangepast zouden moeten worden. Zeker nu deelnemersaantallen (zullen) dalen en de demografie verandert, is het ook verstandig te onderzoeken of de opslag voor excassokosten naar verwachting toereikend zal zijn. Zorg dat daar tijdig en voorafgaand aan de verlenging van de uitvoeringsovereenkomst duidelijkheid over is.

De in 2025 geldende uitvoeringsovereenkomst eindigt op 31 december 2027. De daarin opgenomen exitbepalingen omvatten afspraken over een vergoeding van de werkelijke uitvoeringskosten gedurende maximaal twee jaar en een marktconforme kostenvergoeding indien sprake is van collectieve waardeoverdracht in de zin van artikel 84 Pensioenwet. De werkgever is gerechtigd tot een eventueel overschot dat na liquidatie van het fonds resteert, zo is vastgelegd in de uitvoeringsovereenkomst.
De visitatiecommissie herhaalt hetgeen zij vorig jaar hierover heeft opgemerkt. De visitatiecommissie acht het van belang voor de evenwichtigheid als ook wordt vastgelegd op welke wijze de waarde van de Extra Premie bepalingen (bijstortingsverplichting) van de werkgever in een dergelijke afwikkeling betrokken wordt.

1) *Doordat het pensioenfonds als gesloten fonds verder gaat –en nieuwe toetredingen dus ontbreken– zal de groep waaruit geput kan worden voor de bezetting van de fondsorganen steeds kleiner worden.*

"Bij beëindiging van deze uitvoeringsovereenkomst door (één of meer van) de werkgevers zullen het fonds en de desbetreffende werkgever(s) zich ervoor inspannen de opgebouwde pensioenaanspraken en -rechten behorend bij de desbetreffende werkgever)s) over te dragen naar een andere pensioenuitvoerder in de zin van de Pensioenwet. Het fonds kan voor de waardeoverdracht een marktconforme kostenvergoeding vragen die vooraf aan de desbetreffende werkgever(s) zal worden medegedeeld", zo staat in de Uitvoeringsovereenkomst. De visitatiecommissie meent dat de laatste zin, die een vrijblijvendheid uitstraalt, aanscherping verdient.

In de bespreking met het bestuur kwam naar voren dat 30 maart 2026 een nieuwe uitvoeringsovereenkomst is getekend. Hierin is aangesloten bij de situatie dat de uitvoering van de beschikbare premieregeling met ingang van 2025 is ondergebracht bij een andere pensioenuitvoerder en dat de pensioenkapitalen (opgebouwd in de Netto Pensioenregeling, de Vrijwillige Bijspaarmodule en de eerdere Beschikbare Premiemodule) via een artikel 83 Pensioenwet collectieve waardeoverdracht zijn overgedragen. De reden waarom de beëindigingsdatum verschoven is van 2027 naar 2030 ontgaat de visitatiecommissie.
Daarnaast had de visitatiecommissie graag gezien dat bovenstaande aandachtspunten bij het tot stand komen van de nieuwe overeenkomst waren meegenomen.

Het voldoen aan wet- en regelgeving (o.a. artikel 115a lid 3 onder h Pensioenwet [1]) en het up-to-date houden van de fondsdocumenten was ook in 2025 uitdagend. De visitatie-commissie verwacht dat dit de komende jaren niet zal veranderen.

Pensioenuitvoeringsorganisatie (PUO)

AZL voert de administratie van de gesloten pensioenregeling uit en heeft de intentie uitgesproken hier op termijn mee te stoppen. Aangezien de werkgever om boekhoudkundige redenen de voorkeur heeft dat het pensioenfonds zelfstandig blijft voorbestaan, is men met ondersteuning van Montae & Partners gestructureerd op zoek naar een administrateur om daar een langjarige commitment mee aan te gaan.

Daarnaast wordt nagedacht over een plan B: het overdragen van de uitvoering van de gesloten DB-regeling aan een ander pensioenfonds dat ervaring heeft met de wensen van een Amerikaanse sponsor. Het bestuur stelt indicatoren op 'wanneer plan B aan de orde is'.

Risicopreferentieonderzoek (RPO)

Uit de ABTN blijkt dat zolang de deelnemer nog in dienst is bij de werkgever, de pensioenaanspraken jaarlijks verhoogd worden op basis van de cao-lonen per maand zoals gepubliceerd door het CBS [2]. Het bestuur onderzocht in 2025 of mede door de bijstortingsverplichting het houden van een RPO juridisch verplicht is. De conclusie was dat niet het geval was. De visitatiecommissie volgt de logica van het bestuur.

Niettemin wijst de visitatiecommissie o.a. op de parlementaire geschiedenis (TK 36067 nr. 3 blz. 31). In de Memorie van Toelichting van de Wet toekomst pensioenen staat *"een verplicht periodiek risicopreferentieonderzoek geldt ook voor verzekeraars en premiepensioeninstellingen en pensioenregelingen met (aanspraken op) vaste uitkeringen uitgevoerd door pensioenfondsen".*
De bijbehorende voetnoot vermeldt: *"het gaat hier bijvoorbeeld om uitkeringsregelingen die worden stopgezet maar niet invaren […]".*
In artikel 13b lid 1 van het Besluit financieel toetsingskader pensioenfondsen staat: *"Een fonds stelt voor de langere termijn een strategisch beleggingsbeleid vast dat aansluit op de doelstellingen en beleidsuitgangspunten, waaronder de risicohouding, van het fonds en is gebaseerd op gedegen onderzoek".* De visitatiecommissie acht het derhalve verstandig met een second opinion juridisch comfort te verkrijgen met betrekking tot het standpunt dat een risicopreferentie onderzoek niet verplicht is voor dit pensioenfonds.

1) *"Het pensioenfonds stelt het verantwoordingsorgaan in de gelegenheid advies uit te brengen over het sluiten, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsovereenkomst of het vaststellen, wijzigen of beëindigen van een uitvoeringsreglement."*
2) *Zie SPAN ABTN 1 augustus 2025 DEF.pdf paragraaf 5.10. voor verdere details.*

Zelfevaluatie

In april 2025 is door het bestuur onder externe begeleiding een zelfevaluatie uitgevoerd. Vergeleken met de scores van drie jaar geleden is een duidelijke ontwikkeling van competenties waarneembaar. Het functioneren van het bestuur is op een open en transparante wijze besproken. Het bestuur heeft daarbij geconstateerd dat thema's inhoudelijk overeenkomen met die van 2024, waarbij wel vooruitgang is geboekt. De constatering dat het besluitvormingsproces kan worden verbeterd door gebruik te maken van het beeld-, oordeel- en besluitvormend (bob-) model sluit aan bij eerdere adviezen van de visitatiecommissie. Door tevens de verschillende scenario's met consequenties goed vast te leggen met daarbij op welke wijze eventuele opinies zijn meegewogen, wordt de basis gelegd voor weloverwogen besluitvorming. Uit de verslaglegging is niet altijd traceerbaar óf en op welke wijze opvolging is gegeven aan de afgesproken actiepunten.
Het bestuursbureau heeft laten weten dat met ingang van 2026 de vergaderstructuur is aangepast. Het bestuur komt frequenter bijeen in kortere en daardoor efficiëntere vergaderingen. Met ingang van april 2026 zullen beslisdocumenten zo worden opgesteld dat beeld-, oordeels- en besluitvorming beter naar voren komen.

Samenwerking fondsorganen

Uit de gesprekken met bestuur en verantwoordingsorgaan concludeert de visitatiecommissie dat de samenwerking tussen deze twee fondsorganen in zijn algemeenheid goed en transparant functioneert. Het verantwoordingsorgaan sluit bij het eind van een bestuursvergadering aan om over het wel en wee van het fonds te worden geïnformeerd.
Eventuele vooraf gerezen vragen van het verantwoordingsorgaan worden aan de agenda toegevoegd en de bespreking daarvan wordt genotuleerd. Hiermee neemt de kwaliteit van het overleg tussen het bestuur en het verantwoordingsorgaan toe. Daarnaast nemen verschillende leden van het verantwoordingsorgaan als toehoorder –en dus niet als medebeleidsbepaler– deel aan bestuurscommissies.

Governance

De Code Pensioenfondsen 2024 geeft aan de hand van 5 thema's, die aansluiten bij de driehoek bestuur, intern toezicht en verantwoording, de kern aan wat 'goed fondsbestuur' is:

- Goed zorgen voor het pensioen van belanghebbenden;
- Goed besturen;
- Effectief intern toezichthouden en controle uitoefenen;
- Verantwoording en inspraak organiseren;
- Effectief functioneren van fondsorganen.

Het naar de beoordeling van het bestuur niet (volledig) toepassen van een norm uit de Code Pensioenfondsen is in het jaarverslag gemotiveerd volgens het 'pas-toe-of-leg-uit'-beginsel opgenomen. De code verlangt daarnaast dat een pensioenfonds van een aantal specifieke normen jaarlijks op een beschrijvende wijze rapporteert óf en op welke wijze wordt voldaan aan de naleving van die norm. Ook daar is in het jaarverslag rekening mee gehouden.

Financieel-economisch management

Het financieel beleid wordt uiteengezet in de ABTN. De meest recent beschikbare versie van de ABTN is die per 1 augustus 2025. Daarin zijn de wijzigingen doorgevoerd die zijn ontstaan door het overgaan van de DC-regeling naar Zwitserleven per 1 januari 2025 en de collectieve waardeoverdracht van de DC-kapitalen naar dezelfde partij per 15 juli 2025. De ABTN ziet dus nog alleen op de (per 30 juni 2023) gesloten DB-regeling. In de ABTN wordt nog verwezen naar de uitvoeringsovereenkomst met einddatum 31 december 2027. Deze passage moet geactualiseerd worden, omdat er inmiddels een nieuwe uitvoeringsovereenkomst is gesloten, die eindigt op 31 juli 2030 en met terugwerkende kracht in werking is getreden op 1 augustus 2025.
De premie die de werkgever verschuldigd is voor de jaarlijkse verhoging van de aanspraken wordt in de praktijk (bij voldoende hoge dekkingsgraad) verrekend met een even zo hoge premiekorting en daarmee de facto uit de dekkingsgraad betaald.

Geen herstelplan benodigd

Evenals eind 2024 lagen ook eind 2025 zowel de beleidsdekkingsgraad als de actuele dekkingsgraad van de DB-regeling boven de vereiste dekkingsgraad. Er was daardoor geen sprake van een reserve- of dekkingstekort en daarmee was er ook geen noodzaak tot een herstelplan.

Risicohouding en ALM

De risicohouding is voor het laatst getoetst en aangepast in 2020. Zoals eerder in dit rapport aangegeven, ziet het bestuur geen noodzaak om een RPO uit te voeren. De laatste ALM-studie voor de DB-regeling dateert van 2021. Daarbij is uitgegaan van continuïteit van de DB-regeling. Gezien de eerder genoemde wijzigingen in de pensioenregeling, is herijking van het strategisch beleggingsbeleid noodzakelijk. In 2025 is een partij geselecteerd om een ALM-studie uit te voeren. De motivatie van het bestuur om voor de duurdere partij te kiezen is naar de mening van de visitatiecommissie onvoldoende duidelijk in de notulen terecht gekomen. In het overleg van 10 april 2026 is echter afdoende toegelicht dat potentiële belangenconflicten zijn meegewogen bij de uiteindelijke keuze. De resultaten van de ALM-studie zullen in 2026 worden besproken.

Beleggingsplan

Vorig jaar constateerde de visitatiecommissie dat het beleggingsplan 2025 op het moment van visitatie, begin april 2025, nog niet was vastgesteld. Dat is uiteindelijk later in april 2025 alsnog gebeurd. Met genoegen constateert de visitatiecommissie dat het beleggingsplan 2026 wel tijdig, dat wil zeggen voor aanvang van het jaar waarop het betrekking heeft, is vastgesteld en wel in december 2025.

Investment beliefs

Het bestuur heeft in oktober 2025 de investment beliefs herijkt en in het bijzonder een nieuwe tekst vastgesteld voor wat betreft het valutabeleid. Deze tekst is echter nog niet terug te vinden in de betreffende bijlage van de ABTN. De teksten t.a.v. het valutarisico die elders in de ABTN opgenomen zijn, zijn ook niet meer geheel in lijn met de tekst die in oktober 2025 is vastgesteld. De visitatiecommissie ervaart een inhoudelijke discrepantie tussen de beschrijving in de ABTN ten aanzien van de afdekking van het valutarisico en de verwoording in de investment beliefs. Volgens het investment belief kunnen valutarisico's in bepaalde gevallen geaccepteerd worden, omdat deze kunnen bijdragen aan extra rendement, waarbij deze acceptatie los staat van complexiteit of kosten van afdekking.
In de ABTN echter lijken de enige acceptabele redenen om het valutarisico niet af te dekken complexiteit en kosten te zijn.

Vermogensbeheer

Er is een adequaat bezette beleggingscommissie met twee adviseurs en een ondersteuner. Bestuursleden die geen deel uitmaken van de beleggingscommissie alsook leden van het verantwoordingsorgaan schuiven soms aan als toehoorder. De beleggingscommissie heeft een helder, in de ABTN vastgelegd mandaat. Er worden van de vergaderingen van de beleggingscommissie geen formele notulen gemaakt, wel is er een actie- en besluitenlijst die over het algemeen zodanig uitgebreid is dat deze ook de gevoerde discussie goed weergeeft. Rondom de juni-vergadering van de beleggingscommissie is er een dip geweest in de ondersteuning. De onvrede daarover is geuit, waarna de ondersteuning weer op peil is gekomen.

Uitbesteding vermogensbeheer

Het vermogensbeheer is volledig uitbesteed en ondergebracht bij diverse vermogensbeheerders. De renteafdekking is vormgegeven door middel van een maatwerkfonds bij Columbia Threadneedle Investments (CTI) bestaande uit swaps, liquide middelen en een belang in een geldmarktfonds. Het pensioenfonds wenst geen gebruik te maken van swaps onder central clearing, maar alleen van bilaterale swaps. Wel wordt in de beleggingscommissie met input van CTI gemonitord of een overstap naar central clearing voordelig zou kunnen zijn. Eind juni 2025 is een transactie door CTI foutief uitgevoerd.
Vanwege het positieve resultaat voor het pensioenfonds van deze fout, was geen compensatie noodzakelijk. Wel heeft het terecht een aantal vragen opgeroepen over beheersmaatregelen, rapportage en afhandeling van dergelijke fouten. Deze vragen zijn geadresseerd.

Monitoring en rapportages

CTI verzorgt ook een integrale vermogensbeheerrapportage. Daarnaast worden de vermogensbeheerders elk kwartaal door Mercer beoordeeld aan de hand van een aantal beoordelingscriteria. Vorig jaar had de visitatiecommissie geconstateerd dat in de rapportage van Mercer over het vierde kwartaal 2024 bij diverse vermogensbeheerders rode vlaggen stonden voor wat betreft de relatieve performance. In de vergadering van de beleggingscommissie van maart 2025 is dit besproken. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door niet terug te vorderen dividendbelasting.

ESG-beleid

Het ESG-beleid van het pensioenfonds is vrij beperkt, waarbij voldaan wordt aan wet- en regelgeving en de nadruk ligt op rendement, risico en kosten. Voor zover er sprake is van stemmen en engagement gebeurt dit via de beleggingsfondsen en volgens het beleid van de betreffende vermogensbeheerder. Van DNB was naar aanleiding van de self-assessment Duurzaamheid in november 2024 een brief ontvangen waarin DNB aangaf een aantal tekortkomingen te signaleren als het gaat om de beheersing van ESG-risico's. DNB gaf het pensioenfonds tot 1 september 2025 de tijd om deze tekortkomingen te adresseren, zodanig dat het pensioenfonds voldoet aan de wettelijke eisen dienaangaande. Het bestuur heeft –in lijn met het dringende advies dat de visitatiecommissie vorig jaar heeft gegeven– de door DNB gevraagde risicoanalyse uitgevoerd en ingediend. Eind 2025 is hierop terugkoppeling ontvangen van DNB met het verzoek voor een risico-identificerend gesprek over duurzaamheidsrisico's in de eerste helft van 2026.

Risicobeheer

De risicomanagementcommissie (hierna RMC) is in het eerste kwartaal van 2025 van samenstelling gewijzigd en teruggebracht naar de oorspronkelijke bezetting, dat wil zeggen één bestuurslid, de sleutelfunctiehouder en de sleutelfunctievervuller risicobeheer. Hiermee is opvolging gegeven aan een advies van de visitatiecommissie van vorig jaar.

De rol van de RMC blijft hiermee adviserend en besluit voorbereidend. De risicorapportages worden beoordeeld en actiepunten opgevolgd. De visitatiecommissie kan zich vinden in de beoordeling dat het niet noodzakelijk is om een IT-officer aan de RMC toe te voegen. De vaste IT-officer van het fonds kan worden ingeroepen als een onderwerp hierom vraagt.

Wel ziet de visitatiecommissie de besluitvorming van het bestuur over de onderwerpen die door de RMC worden aangedragen nog onvoldoende terug in de notulen van de bestuursvergaderingen. Er is in deze notulen niet altijd een duidelijk onderscheid tussen onderwerpen waarover een besluit genomen moet worden op basis van het advies van de RMC en onderwerpen die alleen besproken worden. Gezien de gewijzigde manier van werken lijkt dit de visitatiecommissie wel noodzakelijk.

Ook zijn alleen actie- en besluitenlijsten gemaakt ter verslag van de vergaderingen van de RMC gemaakt. Hierdoor is uit de aangeleverde documentatie niet af te leiden over welke onderwerpen advies aan het bestuur wordt gevraagd. Ook blijkt uit de notulen van de bestuursvergaderingen niet duidelijk of een onderwerp vanuit de RMC heeft geleid tot besluitvorming door het bestuur. De visitatiecommissie raadt zowel de RMC als het bestuur aan om duidelijk weer te geven hoe de risico's van het fonds worden beoordeeld en welke besluiten op dit vlak door het bestuur zijn genomen.

Rol sleutelfunctiehouder risicobeheer

Er zijn in 2025 geen opinies gevraagd aan de sleutelfunctiehouder risicobeheer noch zijn deze ongevraagd gegeven. Gezien belangrijke lopende projecten zoals het contracteren van een pensioenuitvoeringsorganisatie acht de visitatiecommissie het verstandig dat de sleutelfunctiehouder risicobeheer aan de voorkant van besluitvorming betrokken wordt.
Het analyseren van de risico's voorafgaand en gedurende het proces en het vaststellen en uitvoeren van de mitigerende maatregelen behoren de voorkeur te hebben boven een achteraf opgestelde risico-opinie. Een definitieve risico-opinie op het moment van besluitvorming voorkomt dan wel beperkt aanvullende aandachtspunten.

Risico's buiten de tolerantiegrenzen van het fonds

In de rapportage risicobeheer/SPAN zijn (evenals per eind 2024) een aantal verzekeringstechnische en operationele risico's vermeld die zich buiten de tolerantiegrenzen van het bestuur bevinden. De verwachting was dat deze afwijkingen na het uitvoeren van de collectieve waardeoverdracht in 2025 zouden vervallen en dat daarmee deze risico's weer binnen de tolerantiegrenzen van het fonds zouden vallen. Dat blijkt niet het geval.

De visitatiecommissie acht het van belang dat het bestuur hier aandacht aan besteedt, zodat deze overschrijdingen van de tolerantiegrenzen van het fonds in 2026 door het nemen van mitigatiemaatregelen teruggebracht worden.

Eigen Risico Beoordeling (ERB)

Het bestuur heeft in 2025 een partij geselecteerd die een nieuwe ALM-studie gaat uitvoeren. De uitkomsten hiervan worden in 2026 verwacht. Hiermee kunnen een aantal vervolgacties/aandachtspunten vanuit de ERB van 2024 worden opgevolgd. Hiermee wordt ook opvolging gegeven aan de door de visitatiecommissie gevraagde aandacht van het bestuur voor de waarborging van de continuïteit van het (gesloten) fonds. Wanneer eenmaal een nieuwe pensioenuitvoeringsorganisatie is gekozen, is dit een trigger om een nieuwe ERB uit te voeren. Het bestuur is dit ook van plan.

Aanpassing vergaderfrequentie

Het fonds beperkt in 2026 het aantal vergadermomenten. De visitatiecommissie kan dit volgen. Wel is het raadzaam om goed te monitoren of alle onderwerpen tijdig en voldoende kunnen worden besproken om risico's tijdig te identificeren en mitigerende maatregelen te nemen. De visitatiecommissie vraagt hier aandacht voor gezien het belang van een aantal lopende projecten zoals het contracteren van een nieuwe pensioenuitvoeringsorganisatie.

DORA

Het bestuur heeft in de eerste helft van 2025 een GAP analyse laten uitvoeren om te bepalen of het fonds aan de wettelijke vereisten van DORA voldoet. Daarna heeft de sleutelfunctiehouder Interne Audit een audit uitgevoerd op de implementatie van DORA bij het fonds. In het auditrapport is het advies gegeven om na afronding van fase 3 nogmaals een GAP analyse te laten uitvoeren. De visitatiecommissie onderschrijft dit advies. Naar verwachting wordt deze GAP analyse in 2026 uitgevoerd.

Sectorbrede Analyse Informatiebeveiliging (SBA IB) 2025

DNB vroeg in 2025 aandacht van het pensioenfonds voor de benchmarkrapportage SBA IB en verzocht het pensioenfonds om deze te vergelijken met de eigen SBA IB. Het bestuur heeft deze brief en dit onderwerp niet besproken. De visitatiecommissie acht het verstandig dat het bestuur dit alsnog doet.

Communicatie

De communicatiecommissie bestaat uit zowel bestuursleden als een afvaardiging van het verantwoordingsorgaan met ondersteuning vanuit AZL. Het communicatiebeleid is vastgelegd in het communicatiebeleidsplan dat jaarlijks wordt geactualiseerd. In de jaarkalender zijn de verplichte en aanvullende communicatie-uitingen vermeld.

De communicatiecommissie heeft zich ingespannen om de ontwikkelingen rond de introductie van de nieuwe DC-regeling en de collectieve waardeoverdracht naar de PPI zo inzichtelijk mogelijk te communiceren naar de deelnemers. Daarbij is op de website en in nieuwsbrieven aandacht besteed aan het proces van de overgang naar Zwitserleven en het naast elkaar bestaan van verschillende pensioenregelingen. Ook is ruim aandacht besteed aan de mogelijkheid voor slapers om waardeoverdracht naar hun nieuwe pensioenregeling te overwegen, omdat er geen sprake meer is van verhoging van hun aanspraken bij SPAN.

Beschikbare e-mailadressen deelnemers

Het fonds beschikt over ongeveer 40% van de e-mailadressen van de deelnemers van het fonds. De visitatiecommissie acht het verstandig om de inspanningen voor het verkrijgen van meer e-mailadressen te verhogen en te kijken naar alternatieve acties hiervoor.

Het fonds kan de communicatie dan tegen lagere kosten en met meer bereik uitvoeren. Ook kan meer en vaker attentie worden opgewekt voor nieuwsberichten en een bezoek aan de website.

Keuzebegeleiding
De AFM heeft in 2023 en 2025 aandacht besteed aan keuzebegeleiding door het publiceren van een leidraad en een rapport. Op dit moment heeft het fonds geen keuzebegeleidingsbeleid. De visitatiecommissie acht het verstandig dit beleid zo snel mogelijk op te stellen en daarbij de publicaties van de AFM in acht te nemen.

Escalatie naar de visitatiecommissie
Geen van de sleutelhouders heeft in het verslagjaar gebruikt gemaakt van de rapportage- en meldingsplicht. Materiële bevindingen en/of aanbevelingen zijn derhalve niet gemeld aan de visitatiecommissie.

Reactie van het bestuur op het visitatierapport 2025
Het bestuur van SPAN spreekt zijn waardering uit voor de visitatiecommissie voor het uitvoeren van de visitatie en de zorgvuldige totstandkoming van het rapport.

Het bestuur heeft kennisgenomen van de bevindingen en aanbevelingen en herkent zich in het beeld dat de visitatiecommissie schetst van de belangrijkste ontwikkelingen binnen het fonds, in het bijzonder ten aanzien van de collectieve waardeoverdracht, de toekomstige positionering van het fonds en de inrichting van de pensioenuitvoering.

Het bestuur is verheugd dat de visitatiecommissie constateert dat de collectieve waardeoverdracht zorgvuldig en succesvol is afgerond en dat de samenwerking tussen de fondsorganen goed functioneert.

Het bestuur neemt de door de visitatiecommissie benoemde aandachtspunten serieus en beschouwt deze als waardevolle input voor verdere verbetering van de governance, risicobeheersing en beleidsvorming.

In het bijzonder ziet het bestuur aanleiding om:
- de toekomstige positionering van het fonds en de inrichting van de uitvoering tijdig en zorgvuldig verder uit te werken;
- aandacht te besteden aan actualisatie en consistentie van fondsdocumentatie;
- de besluitvorming en verslaglegging, in samenhang met het gebruik van het BOB-model, verder te versterken;
- de rol van risicobeheer en de betrokkenheid van sleutelfunctiehouders in het besluitvormingsproces verder te expliciteren;
- opvolging van actiepunten en mitigatie van risico's buiten tolerantiegrenzen explicieter te monitoren.

Het bestuur blijft de dialoog met het verantwoordingsorgaan en overige betrokken partijen actief voortzetten.

Tot slot bedankt het bestuur de visitatiecommissie voor de zorgvuldige en transparante wijze waarop zij tot haar bevindingen is gekomen.

Jaarrekening

Balans per 31 december

(na bestemming saldo; in duizenden euro)

Activa	**2025**	**2024**
Beleggingen voor risico pensioenfonds [1]		
Zakelijke waarden	173.568	211.263
Vastrentende waarden	336.468	350.703
Overige beleggingen	143	85
	510.179	**562.051**
Beleggingen voor risico deelnemers [2]		
Onroerende zaken	0	3.887
Zakelijke waarden	0	30.308
Vastrentende waarden	0	41.985
Overige beleggingen	0	6.756
	0	**82.936**
Vorderingen en overlopende activa [3]	**5.971**	**10.053**
Liquide middelen [4]	**4.669**	**3.078**
Totaal activa	**520.819**	**658.118**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening..

Passiva		2025		2024
Stichtingskapitaal en reserves				
Algemene reserve [5]	170.701		137.925	
		170.701		**137.925**
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds				
Voorziening pensioenverplichtingen [6]	339.780		408.333	
Voorziening operationele kosten [7]	9.596		10.967	
Overige technische voorzieningen [8]	0		0	
		349.376		**419.300**
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers [9]		**0**		**82.936**
Kortlopende schulden en overlopende passiva [10]		**742**		**17.957**
Totaal passiva		**520.819**		**658.118**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de balans, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

		2025		2024
Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds [11]				
Directe beleggingsopbrengsten	582		634	
Indirecte beleggingsopbrengsten	-29.246		54.149	
Kosten van vermogensbeheer	-195		-246	
		-28.859		**54.537**
Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers [12]				
Indirecte beleggingsopbrengsten	-3.479		5.695	
		-3.479		**5.695**
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers [13]		**85**		**163**
Premiebijdragen voor risico deelnemers [14]		**470**		**28.847**
Saldo van overdrachten van rechten [15]		**-1.106**		**-668**
Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers [16]		**-79.934**		**-1.371**
Pensioenuitkeringen [17]		**-5.250**		**-4.756**
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [1] [18]		**68.553**		**-24.011**
Mutatie voorziening operationele kosten [1] [19]		**1.371**		**-970**
Mutatie overige technische voorzieningen [20]		**0**		**2.329**
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers [21]		**82.936**		**-34.289**
Herverzekering [22]		**6**		**3.504**

1) De vergelijkende cijfers zijn aangepast door het separaat vermelden van de voorziening operationele kosten.

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

	2025	2024
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten [23]	**-1.845**	**-1.933**
Overige baten en lasten [24]	**-172**	**-16.135**
Saldo van baten en lasten	**32.776**	**10.942**
Bestemming van het saldo		
Algemene reserve	32.776	10.942
	32.776	**10.942**

[..] De tussen haken vermelde nummers verwijzen naar corresponderende nummers in de toelichting op de staat van baten en lasten, die een integraal onderdeel uitmaakt van de jaarrekening.

Kasstroomoverzicht

(in duizenden euro)

	2025	2024
Pensioenactiviteiten		
Ontvangsten		
Premiebijdragen van werkgevers en werknemers	85	163
Uitkeringen uit herverzekering	4.221	1.603
Overgenomen pensioenverplichtingen	102	32
	4.408	**1.798**
Uitgaven		
Uitgekeerde pensioenen	-5.239	-4.740
Overgedragen pensioenverplichtingen	-18.428	-961
Pensioenuitvoerings- en administratiekosten	-1.792	-1.828
Overige	-194	-986
	-25.653	**-8.515**
Beleggingsactiviteiten		
Ontvangsten		
Directe beleggingsopbrengsten	596	633
Verkopen en aflossingen beleggingen	93.144	6.000
	93.740	**6.633**
Uitgaven		
Aankopen beleggingen	-70.459	-446
Kosten van vermogensbeheer	-387	-61
	-70.846	**-507**
Netto kasstroom	**1.649**	**-591**
Koers- en omrekeningsverschillen op liquide middelen	0	0
Mutatie liquide middelen	**1.649**	**-591**
Saldo liquide middelen 1 januari	**3.163**	**3.754**
Saldo liquide middelen 31 december	**4.812**	**3.163**
Specificatie liquide middelen 31 december		
Liquide middelen pensioenuitvoerder	4.669	3.078
Liquide middelen vermogensbeheerder (overige beleggingen)	143	85
Saldo liquide middelen (Totaal)	**4.812**	**3.163**

Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling

Algemeen

Het doel van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland, statutair gevestigd te Zwolle (hierna 'het Fonds') is het nu en in de toekomst verstrekken van uitkeringen aan gepensioneerden en nabestaanden ter zake van ouderdom en overlijden; tevens verstrekt het Fonds uitkeringen aan arbeidsongeschikte deelnemers. Deze regeling voor arbeidsongeschikte deelnemers is aflopend. Het Fonds geeft invulling aan de uitvoering van de pensioenregeling van een aangesloten ondernemingen. Deze ondernemingen zijn opgenomen onder de karakteristieken van het Fonds.

Het KvK-nummer van het Fonds is 05070105.

Alle bedragen zijn vermeld in euro's, tenzij anders is aangegeven.

De jaarrekening is opgesteld op basis van de continuïteitsveronderstelling.

Toepassing richtlijnen voor de jaarverslaglegging

De jaarrekening is opgesteld in overeenstemming met de wettelijke bepalingen zoals deze zijn opgenomen in Titel 9 Boek 2 BW en met inachtneming van de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving, in het bijzonder RJ610 Pensioenfondsen.

Het bestuur heeft op 29 juni 2026 de jaarrekening opgemaakt.

Algemeen

Beleggingen en technische voorzieningen worden gewaardeerd op actuele waarde. Overige activa en passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde, tenzij anders vermeld. Baten en lasten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben. In de balans en staat van baten en lasten zijn referenties opgenomen, waarmee wordt verwezen naar de toelichting.

Stelselwijziging

Vanaf 1 januari 2025 verlangt RJ 610.257a dat de voorziening operationele kosten separaat wordt gepresenteerd in de balans van het pensioenfonds. Voor boekjaren tot aan deze datum werd een opslag aangehouden in de voorziening pensioenverplichtingen voor de verwachte uitgaande kasstromen die voortvloeien uit de tot de op balansdatum opgebouwde pensioenverplichtingen. Door de herziening van RJ 610 Pensioenfondsen wordt de voorziening operationele kosten nu separaat in het hoofdoverzicht gepresenteerd. De stelselwijzing is retrospectief verwerkt vanaf 1 januari 2024. De stelselwijziging is verwerkt door de in de voorziening pensioenverplichtingen aangehouden opslag voor uitvoeringskosten separaat in het hoofdoverzicht weer te geven. Ook de mutatie van de voorziening operationele kosten wordt separaat weergegeven. De totale omvang van de verplichting richting deelnemers is niet gewijzigd als gevolg van de stelselwijziging. Het doorvoeren van de stelselwijziging heeft hiermee geen invloed gehad op de omvang van het eigen vermogen en het saldo van baten en lasten.

In onderstaande tabel wordt de impact op de vergelijkende cijfers weergegeven.

	2024 Voor aanpassing vergelijkende cijfers	2024 Na aanpassing vergelijkende cijfers	Verschil
Voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	419.300	411.133	-8.167
Voorziening operationele kosten	0	8.167	8.167
Overige voorzieningen	0	0	0
Totaal	**419.300**	**419.300**	**0**
Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds	-24.981	-24.511	470
Mutatie voorziening operationele kosten	0	-470	-470
Mutatie overige technische voorzieningen	2.329	2.329	0
Totaal	**-22.652**	**-22.652**	**0**

Schattingen en veronderstellingen

De opstelling van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW vereist dat het bestuur oordelen vormt en schattingen en veronderstellingen maakt die van invloed zijn op de toepassing van grondslagen en de gerapporteerde waarde van activa en verplichtingen, en van baten en lasten. De schattingen en hiermee verbonden veronderstellingen zijn gebaseerd op ervaringen uit het verleden en verschillende andere factoren die gegeven de omstandigheden als redelijk worden beschouwd. De uitkomsten hiervan vormen de basis voor het oordeel over de boekwaarde van activa en verplichtingen die niet op eenvoudige wijze uit andere bronnen blijkt.

De daadwerkelijke uitkomsten kunnen afwijken van deze schattingen. De schattingen en onderliggende veronderstellingen worden voortdurend beoordeeld. Herzieningen van schattingen worden opgenomen in de periode waarin de schatting wordt herzien, indien de herziening alleen voor die periode gevolgen heeft, of in de periode van herziening en toekomstige perioden, indien de herziening gevolgen heeft voor zowel de verslagperiode als toekomstige perioden. Schattingen hebben voornamelijk betrekking op de technische voorzieningen en de onder overige schulden opgenomen nog te betalen kosten.

Schattingswijzigingen 2024

Per 31 december 2024 is het Fonds overgestapt op de Prognosetafel AG2024. De overstap naar de nieuwe Prognosetafel AG heeft een verlagend effect op de technische voorziening. Per saldo betekent dit een bate voor het Fonds ter hoogte van € 438.
Het effect van deze schattingswijziging op de technische voorziening is in 2024 als mutatie in het resultaat verwerkt.

Het Fonds heeft de vaste kostenvoorziening verhoogd met een bedrag ad € 500. Dit heeft een verhogend effect op de technische voorziening. Tegenover deze voorziening voor toekomstige liquidatiekosten staat echter een vordering op de onderneming van gelijke hoogte. Zowel de voorziening als de vordering op de onderneming nemen derhalve toe met een bedrag van € 500, waardoor dit per saldo resultaatneutraal is.

Opname van een actief of een verplichting
Een actief wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de toekomstige economische voordelen naar het pensioenfonds zullen toevloeien en de waarde daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Een verplichting wordt in de balans opgenomen wanneer het waarschijnlijk is dat de afwikkeling daarvan gepaard zal gaan met een uitstroom van middelen en de omvang van het bedrag daarvan betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Baten worden in de staat van baten en lasten opgenomen wanneer een vermeerdering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermeerdering van een actief of een vermindering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.

Lasten worden verwerkt wanneer een vermindering van het economisch potentieel, samenhangend met een vermindering van een actief of een vermeerdering van een verplichting, heeft plaatsgevonden, waarvan de omvang betrouwbaar kan worden vastgesteld.
Indien een transactie ertoe leidt dat nagenoeg alle of alle toekomstige economische voordelen en alle of nagenoeg alle risico's met betrekking tot een actief of een verplichting aan een derde zijn overgedragen, wordt het actief of de verplichting niet langer in de balans opgenomen. Verder worden activa en verplichtingen niet meer in de balans opgenomen vanaf het tijdstip waarop niet meer wordt voldaan aan de voorwaarden van waarschijnlijkheid van de toekomstige economische voordelen en betrouwbaarheid van de bepaling van de waarde.
Dit betekent dat transacties worden verwerkt op handelsdatum en niet op afwikkelingsdatum. Als gevolg hiervan kan sprake zijn van een post 'nog af te wikkelen transacties'. Deze post kan zowel een actief als een passief zijn.

Saldering van een actief en een verplichting
Een financieel actief en een financiële verplichting worden gesaldeerd als nettobedrag in de balans opgenomen indien sprake is van een wettelijke of contractuele bevoegdheid om het actief en de verplichting gesaldeerd en gelijktijdig af te wikkelen en bovendien de intentie bestaat om de posten op deze wijze af te wikkelen. De met de gesaldeerd opgenomen financiële activa en financiële verplichtingen samenhangende rentebaten en rentelasten worden eveneens gesaldeerd opgenomen.

Vorderingen en overlopende activa
Vorderingen en overlopende activa worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking, worden vorderingen gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten) onder aftrek van eventuele bijzondere waardeverminderingen, indien sprake is van oninbaarheid.

Kortlopende schulden en overlopende passiva
Overige schulden en overlopende passiva worden bij eerste verwerking gewaardeerd op reële waarde. Na eerste verwerking worden schulden gewaardeerd op geamortiseerde kostprijs (gelijk aan de nominale waarde indien geen sprake is van transactiekosten).

Verwerking van waardeveranderingen van beleggingen
Er wordt onderscheid gemaakt tussen gerealiseerde en ongerealiseerde waardeveranderingen van beleggingen. Alle waardeveranderingen van beleggingen, inclusief valutakoersverschillen, worden als beleggingsopbrengsten in de staat van baten en lasten opgenomen.

Vreemde valuta
Activa en verplichtingen in vreemde valuta worden omgerekend naar euro's tegen de koers per balansdatum. Baten en lasten voortvloeiende uit transacties in vreemde valuta's worden omgerekend tegen de koers per transactiedatum. Alle valutakoersverschillen zijn verwerkt in de staat van baten en lasten.
Van de gehanteerde valutakoersen is de US dollar de belangrijkste valutakoers.

Beleggingen

Algemeen
In overeenstemming met de Pensioenwet worden beleggingen gewaardeerd op actuele waarde.
Participaties in beleggingsinstellingen, die gespecialiseerd zijn in een bepaald soort beleggingen, worden gerubriceerd en gewaardeerd volgens de grondslagen voor dat soort beleggingen.

Beleggingen voor risico pensioenfonds en voor risico deelnemers worden op dezelfde wijze gewaardeerd.

Aandelen
Beursgenoteerde aandelen en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd tegen de beurskoers per balansdatum.

Vastrentende waarden
Beursgenoteerde vastrentende waarden en participaties in beursgenoteerde beleggingsinstellingen zijn gewaardeerd de per balansdatum geldende beurskoersen. Niet-beursgenoteerde beleggingen worden gewaardeerd tegen de nettovermogenswaarde van het beleggingsfonds.

Beleggingen voor risico deelnemers
De grondslagen voor de waardering van de beleggingen voor risico deelnemers zijn gelijk aan die voor de beleggingen die voor rekening van het Fonds worden aangehouden.

Herverzekeringen
Uitgaande herverzekeringspremies worden verantwoord in de periode waarop de herverzekering betrekking heeft.

Vorderingen uit herverzekeringscontracten op risicobasis worden verantwoord op het moment dat de verzekerde gebeurtenis zich voordoet. Bij de waardering worden de herverzekerde uitkeringen contant gemaakt tegen de rentetermijnstructuur, onder toepassing van de actuariële grondslagen van het pensioenfonds.

Vorderingen uit hoofde van winstdelingsregelingen in herverzekeringscontracten worden verantwoord op het moment van ontstaan van de winstdeling. Dit betekent dat er in de uitloopperiode een inschatting wordt gemaakt van de te verwachten winstdeling.

Stichtingskapitaal en reserves

Algemene reserve
De algemene reserve dient als algemene buffer om financiële tegenvallers op te kunnen vangen. Hierbij valt te denken aan nadelige technische resultaten en tegenvallers in de beleggingsopbrengsten die niet door een risicoreserve (indien aanwezig) kunnen worden opgevangen.
Jaarlijks wordt het resultaat van het Fonds ten gunste dan wel ten laste van de algemene reserve gebracht.

Technische voorzieningen

Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds
De technische voorzieningen worden gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen. Onvoorwaardelijke pensioenverplichtingen zijn de opgebouwde nominale aanspraken. De contante waarde wordt bepaald met gebruikmaking van de marktrente.

Bij de berekening van de technische voorzieningen is uitgegaan van het op de balansdatum geldende pensioenreglement en van de over de verstreken deelnemersjaren verworven aanspraken.

Daarnaast wordt bij de berekening van de technische voorzieningen rekening gehouden met premievrije pensioenopbouw in verband met invaliditeit op basis van de contante waarde van premies waarvoor vrijstelling is verleend wegens arbeidsongeschiktheid.

Bij de bepaling van de actuariële uitgangspunten wordt uitgegaan van voor de toezichthouder acceptabele grondslagen, waarbij rekening wordt gehouden met de voorzienbare trend in overlevingskansen.
De belangrijkste grondslagen voor de bepaling van de technische voorzieningen zijn:
- Overlevingstafels: Prognosetafel AG2024 (startjaar 2026).
- Marktrente: rentetermijnstructuur DNB.
- Gehuwdheid: Voor pensioendatum wordt gereserveerd op basis van het onbepaalde partnersysteem, met een gehuwdheidsfrequentie van 100%. Na pensioendatum wordt gereserveerd op basis van het bepaalde partnersysteem. Ter financiering van het latent wezenpensioen geldt een opslag van 5% op de contante waarde van het latent partnerpensioen voor de niet-gepensioneerden.
- Leeftijdsverschil: Verondersteld wordt dat de partner van een mannelijke hoofdverzekerde een 1 jaar en 7 maanden jongere vrouw is en de partner van een vrouwelijke hoofdverzekerde een 2 jaar en 8 maanden oudere man.

De overlevingskansen zijn afgeleid uit de Prognosetafel AG2024. Op deze kansen zijn leeftijd- en inkomensafhankelijke correctiefactoren van toepassing, waarbij de correctietabel 'Mercer model 2019 correctietafel Hoog' wordt gehanteerd.

Bij de vaststelling van de contante waarden wordt gebruik gemaakt van de bovenstaande sterftegrondslagen en rekenrente.

Voor de arbeidsongeschikte deelnemers wordt opgenomen de contante waarde van de op balansdatum in de toekomst nog uit te betalen arbeidsongeschiktheidsuitkeringen.

Voorziening operationele kosten
De voorziening operationele kosten omvat de kosten die gepaard gaan met het doen van toekomstige pensioenuitkeringen. De voorziening voor operationele kosten wordt gewaardeerd op actuele waarde (marktwaarde). De actuele waarde wordt bepaald op basis van de contante waarde van de beste inschatting van toekomstige kasstromen die samenhangen met de op balansdatum te verrichten pensioenuitkeringen. Deze bedraagt voor 2025: 2% (2024: 2%) van de netto voorziening, vermeerderd met een vast bedrag van € 2.800.

Overige technische voorzieningen

Voorziening uitlooprisico
Bij de vaststelling van de technische voorzieningen wordt rekening gehouden met een reservering voor het tweejarig uitlooprisico met betrekking tot arbeidsongeschiktheid (voorziening uitlooprisico). Deze voorziening bestaat uit de risicopremies voor het vrijstellingsrisico uit het huidige plus het voorgaande boekjaar. Ieder jaar wordt deze voorziening aangepast door de risicopremie uit het betreffende boekjaar toe te voegen en de risicopremie uit het minst recente boekjaar te laten vrijvallen.

Tot en met 2022 werd hierbij uitgegaan van de herverzekeringspremies die verschuldigd waren voor de herverzekering van het arbeidsongeschiktheidsrisico. Per 1 januari 2023 is het risicoherverzekeringscontract beëindigd en heeft het fonds besloten om de voorheen herverzekerde risico's uit hoofde van sterfte en arbeidsongeschiktheid voor eigen rekening te nemen. De risicopremie voor het arbeidsongeschiktheidsrisico wordt vanaf 2023 derhalve bepaald op basis van fondseigen grondslagen. De voorziening voor het uitlooprisico is ultimo 2024 vrijgevallen in verband met de overdracht van dit risico naar Zwitserleven.

Technische voorzieningen voor risico deelnemers
Naast de technische voorziening voor risico fonds heeft het fonds ook een technische voorziening voor risico deelnemers. Tot en met 29 juni 2023 had deze voorziening enkel betrekking op de excedentregeling. Vanaf 30 juni 2023 is de pensioenregeling gewijzigd en vindt de gehele nieuwe pensioenopbouw plaats in een beschikbare premieregeling, waarbij de premie-inleg wordt toegevoegd aan de voorziening voor risico deelnemers. Vanwege de wijziging van de pensioenregeling is de inleg in de voorziening voor risico deelnemers vanaf 2023 substantieel hoger dan eerdere jaren. Vanaf 2025 wordt de nieuwe pensioenopbouw ondergebracht bij Zwitserleven.

De voorziening beschikbare premie module en vrijwillige bijspaar module muteert jaarlijks door toevoeging c.q. onttrekking van door deelnemers gespaarde bedragen alsmede het behaalde rendement. Deze voorziening komt volledig voor rekening en risico van de deelnemers.

Beleggingsopbrengsten
Onder deze post zijn de directe en indirecte beleggingsopbrengsten verantwoord, onder aftrek van de kosten van vermogensbeheer. Onder de directe beleggingsopbrengsten wordt in dit verband verstaan rente, dividend en soortgelijke opbrengsten. De indirecte beleggingsopbrengsten omvatten de gerealiseerde en ongerealiseerde waardemutaties en valutaresultaten.

Premiebijdragen van werkgevers en werknemers
De bijdragen zijn berekend op basis van het financieringssysteem zoals beschreven in de uitvoeringsovereenkomst berekend tegen de DNB-rentetermijnstructuur primo van het jaar.

Pensioenuitvoerings- en administratiekosten
De pensioenuitvoerings- en administratiekosten, met uitzondering van de kosten voor vermogensbeheer, komen ten laste van de werkgevers.

Kasstroomoverzicht
Het kasstroomoverzicht is conform de directe methode opgesteld. Dit houdt in dat alle ontvangsten en uitgaven ook als zodanig worden gepresenteerd. Onderscheid wordt gemaakt tussen kasstromen uit pensioenuitvoeringsactiviteiten en beleggingsactiviteiten.

Toelichting op de balans per 31 december

(in duizenden euro)

Activa

[1] Beleggingen voor risico pensioenfonds

Categorie	Stand ultimo 2024	Aankopen/ Verstrek-kingen	Verkopen/ aflossingen	Gerealiseerde koers-verschillen	Niet-gerealiseerde koers-verschillen	Stand ultimo 2025
Aandelen						
Aandelen beleggingsfondsen	211.263	18.503	-87.624	28.668	2.758	173.568
	211.263	**18.503**	**-87.624**	**28.668**	**2.758**	**173.568**
Vastrentende waarden						
Vastrentende waarden beleggingsfondsen	350.703	52.000	-5.520	791	-61.506	336.468
	350.703	**52.000**	**-5.520**	**791**	**-61.506**	**336.468**
Overige beleggingen						
Overige beleggingen	85	15	0	0	43	143
	85	**15**	**0**	**0**	**43**	**143**
Totaal beleggingen voor risico pensioenfonds	**562.051**	**70.518**	**-93.144**	**29.459**	**-58.705**	**510.179**

Ultimo 2025 heeft Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland geen gestelde zekerheden (collateral) aan tegenpartijen verstrekt. Binnen de beleggingsfondsen waarin SPAN participeert is wel onderpand ten behoeve van derivaten verstrekt.

Er zijn geen beleggingen uitgeleend en er zijn geen beleggingen in de bij het Pensioenfonds aangesloten ondernemingen.

Methodiek bepaling marktwaarde

Level 1: Directe marktwaardering: beursnotering in een actieve markt (waarop geen prijsaanpassingen worden uitgevoerd).

Level 2: Afgeleide marktwaardering: geen directe beursnotering maar andere uit de markt waarneembare data danwel een prijs gebaseerd op een transactie in een niet actieve markt met niet-significante prijsaanpassing (gebaseerd op aannames en schattingen).

Level 3: Modellen en technieken: marktwaardebepaling niet gebaseerd op marktdata, maar gebaseerd op aannames en schattingen die de prijs significant beïnvloeden.

	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2025
Zakelijke waarden	173.568	0	0	173.568
Vastrentende waarden	482.445	-145.977	0	336.468
Overige beleggingen	143	0	0	143
Totaal belegd vermogen	**656.156**	**-145.977**	**0**	**510.179**

	Level 1	Level 2	Level 3	Stand ultimo 2024
Zakelijke waarden	211.263	0	0	211.263
Vastrentende waarden	430.602	-79.899	0	350.703
Overige beleggingen	85	0	0	85
Totaal belegd vermogen	**641.950**	**-79.899**	**0**	**562.051**

Bij de level-indeling wordt gedeeltelijk door de fondsen heen gekeken. Hierdoor worden met name de derivaten in de vastrentende waarden fondsen beter ingedeeld.

De vastrentende waarden zijn voor 72.018 opgenomen in de returnportefeuille en voor 264.450 in de matchingportefeuille. De vastrentende waarden in de matchingportefeuille, op basis van het LDI-beleggingsfonds, bestaan uit discretionaire staatsobligaties (2025: 31.713; 2024: 31.683), interest rate swaps (2025: -/- 145.977; 2024: -/- 79.899) en liquiditeiten (2025: 378.714; 2024: 326.087).

[2] Beleggingen voor risico deelnemers

Categorie	Stand ultimo 2024	Aankopen/ Verstrek-kingen	Verkopen/ aflossingen	Indirecte beleggings-resultaten	Stand ultimo 2025
Onroerende zaken					
Vastgoed beleggingsfondsen	3.887	403	-4.184	-106	0
	3.887	**403**	**-4.184**	**-106**	**0**
Aandelen					
Zakelijke waarden beleggingsfondsen	30.308	120	-29.677	-751	0
	30.308	**120**	**-29.677**	**-751**	**0**
Vastrentende waarden					
Vastrentende waarden beleggingsfondsen	41.985	267	-39.980	-2.272	0
	41.985	**267**	**-39.980**	**-2.272**	**0**
Overige beleggingen					
Overige beleggingen	6.740	80.290	-86.684	-346	0
	6.740	**80.290**	**-86.684**	**-346**	**0**
Nog te verwerken inleg AO	16		-16		0
Totaal beleggingen voor risico deelnemers	**82.936**	**81.080**	**-160.541**	**-3.475**	**0**

	2025	2024
[3] Vorderingen en overlopende activa		
Toekomstige liquidatiekosten	2.800	2.800
Claims op herverzekeraar	2.745	6.932
Vordering schadevoorziening abeidsongeschiktheid	136	165
Uitkeringen	79	82
Intrest	16	31
Vooruitbetaalde kosten	154	0
Overige	41	43
Totaal vorderingen en overlopende activa	**5.971**	**10.053**

Alle vorderingen hebben een looptijd van korter dan één jaar, m.u.v. de langlopende vordering schadevoorziening arbeidsongeschiktheid en de vordering voor toekomstige liquidatiekosten. Deze laatste vordering heeft een voorwaardelijk karakter en deze zal alleen in rekening worden gebracht wanneer er zich een liquidatie voordoet.

De claims op de herverzekeraars bevat de claims in verband met arbeidsongeschiktheid op ElipsLife. Het betreft een herverzekeringsvorm op basis van kapitalen.

[4] Liquide middelen		
ING Bank N.V.	4.669	3.078
	4.669	**3.078**

De liquide middelen staan ter vrije beschikking van het fonds.

Passiva		**2025**		**2024**
Stichtingskapitaal en reserves				
[5] Algemene reserve				
Stand per 1 januari	137.925		126.983	
Saldobestemming boekjaar	32.776		10.942	
Totaal eigen vermogen		**170.701**		**137.925**
Het minimaal vereist vermogen bedraagt	363.937	104,2%	520.558	103,7%
Het vereist vermogen bedraagt	400.575	114,7%	565.571	112,6%
De dekkingsgraad is		148,9%		127,5%
De dekkingsgraad is vastgesteld als het totaal vermogen gedeeld door de voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds en voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers				
Technische voorzieningen voor risico pensioenfonds				
[6] Voorziening pensioenverplichtingen [1]				
Stand per 1 januari	408.333		394.319	
Stelselwijziging	0		-9.997	
Het verloop van de voorziening is als volgt:				
– Pensioenopbouw	16.439		13.692	
– Rentetoevoeging	9.703		13.487	
– Onttrekking voor pensioenuitkeringen	-5.270		-4.765	
– Wijzigen marktrente	-87.486		10.965	
– Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-1.475		-880	
– Wijziging actuariële grondslagen	0		-429	
– Mutaties sterfte	-517		-1.563	
– Mutaties arbeidsongeschiktheid	19		3.834	
– Reguliere mutaties	54		-25	
– Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	-20		-10.305 [2]	
Stand per 31 december		339.780		408.333
De benodigde rentetoevoeging is gebaseerd op de 1-jaarsrente van 2,330%				

1) *De vergelijkende cijfers zijn aangepast door het separaat vermelden van de kostenvoorziening.*
2) *Inclusief 9.603 vrijval schadevoorziening.*

	2025	2024
[7] Voorziening operationele kosten [1]		
Stand per 1 januari	10.967	0
Stelselwijziging	0	9.997
Het verloop van de voorziening is als volgt:		
– Rentetoevoeging	194	270
– Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	-105	-95
– Wijzigen marktrente	-1.750	210
– Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	-29	-17
– Wijziging actuariële grondslagen	0	491
– Mutatie kostenvoorziening	328	271
– Mutaties sterfte	-10	-31
– Mutaties arbeidsongeschiktheid	0	77
– Reguliere mutaties	1	0
– Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	0	-206
Stand per 31 december	**9.596**	**10.967**
De benodigde rentetoevoeging is gebaseerd op de 1-jaarsrente van 2,330%		
De voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds is als volgt opgebouwd		
– Actieve deelnemers	183.831	238.150
– Gewezen deelnemers	80.365	97.794
– Pensioengerechtigden	75.584	72.389
– Kostenvoorziening	6.796	8.167
– Additionele kostenvoorziening	2.800	2.800
	349.376	**419.300**
[8] Overige technische voorzieningen		
Voorziening uitlooprisico		
Stand per 1 januari	0	2.329
Mutatie risicopremie	0	169
Vrijval i.v.m. overdracht	0	-2.498
Stand per 31 december	**0**	**0**
Totaal technische voorzieningen	**349.376**	**419.300**

1) *De vergelijkende cijfers zijn aangepast door het separaat vermelden van de kostenvoorziening.*

	2025	2024
[9] Voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers		
Stand per 1 januari	82.936	48.647
Stortingen premiebijdrage Beschikbare Premieregeling	470	28.847
Storting premievrije doorbouw arbeidsongeschikten	7	1.118
Onttrekkingen [1]	-79.934	-1.371
Rendement	-3.479	5.695
Stand per 31 december	**0**	**82.936**
[10] Kortlopende schulden en overlopende passiva		
Schulden inzake pensioenuitvoerings- en administratiekosten	386	333
Belastingen en sociale premies	103	96
Schulden inzake kosten van vermogensbeheer	43	102
Schulden uit hoofde van koopsom AO Zwitserleven [2]	0	16.751
Schulden uit hoofde van koosommen / waardeoverdrachten	210	526
Overige schulden	0	149
	742	**17.957**

Alle schulden hebben een looptijd van korter dan één jaar.

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Er zijn meerjarige contracten met de vermogensbeheerder (CTM), custodian (NT) en de administrateur (AZL NV) afgesloten. Deze contracten zijn jaarlijks opzegbaar. De verwachte kosten 2026 van de vermogensbeheerder (m.u.v. GSAM) en administrateur zullen in lijn liggen met de kosten 2025.

Er is een intraday kredietfaciliteit ter hoogte van EUR 400 overeen gekomen met ING Bank B.V.

Gebeurtenissen na balansdatum

Per 1 april 2026 wordt de pensioenopbouw met 5,2% aangepast (uitsluitend voor premievrije deelnemers in actieve dienst van Abbott in de BasisModule van Pensioenreglement-II).

Na balansdatum heeft de uitvoeringsorganisatie AZL aangekondigd dat zij haar dienstverlening onder het nFTK-regime per 1 januari 2030 zal beëindigen. Deze beslissing is genomen tegen de achtergrond van de transitie naar de Wet toekomst pensioenen (Wtp) en de daarmee samenhangende afname van het aantal nFTK-regelingen, alsmede de strategische focus van AZL op Wtp dienstverlening.
De continuïteit van de huidige dienstverlening aan nFTK-klanten is door AZL gegarandeerd tot de genoemde datum, zodat betrokken pensioenfondsen voldoende tijd hebben om passende keuzes te maken voor de toekomstige uitvoering van hun regeling.
Deze gebeurtenis heeft geen invloed op de waardering van activa en passiva per balansdatum, aangezien het een ontwikkeling betreft die zich na balansdatum heeft voorgedaan. Het bestuur volgt de verdere ontwikkelingen en zal de mogelijke consequenties voor de toekomstige uitvoering van de pensioenregeling in de komende periode nader beoordelen.

1) Onttrekkingen t.b.v. inkoop rechten, waardeoverdrachten, overlijden t.g.v. het fonds en de onttrekking t.b.v. overdracht naar Zwitserleven.

2) Dit betreft de aan Zwitserleven verschuldigde koopsom voor overname van de premievrijgestelde toekomstige opbouw voor de arbeidsongeschikten en het inlooprisico op arbeidsongeschiktheid.

Toelichting op de staat van baten en lasten

(in duizenden euro)

Bezoldiging bestuursleden

Gedurende het boekjaar 2025 zijn de volgende vergoedingen betaald.

	2025	2024
Bestuursvergoedingen	3	8
Vergoedingen Visitatiecommissie	13	13
Vergoedingen Verantwoordingsorgaan	0	0
Totaal	**16**	**21**

Personeel

Gedurende het boekjaar 2025 had Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland geen personeelsleden in dienst.

Verbonden partijen

Er is sprake van een relatie tussen de verbonden partijen van het fonds, de aangesloten ondernemingen en hun bestuurders. Er zijn geen leningen verstrekt aan noch is er sprake van vorderingen op (voormalige) bestuurders. De meeste bestuurders nemen deel aan de pensioenregeling van het fonds op basis van de voorwaarden in het pensioenreglement.

Baten en lasten	**2025**	**2024**
[11] Beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds		
Directe beleggingsopbrengsten		
Aandelen	0	0
Overige beleggingen	535	531
Subtotaal	535	531
Banken	57	116
Waardeoverdrachten	-10	-13
Totaal directe beleggingsopbrengsten	582	634

	2025	2024
Indirecte beleggingsopbrengsten		
Gerealiseerde resultaten		
Aandelen	28.668	1.376
Vastrentende waarden	791	0
	29.459	**1.376**
Ongerealiseerde resultaten		
Aandelen Bruto	3.065	33.586
Kosten verwerkt in de koers	-307	-289
Aandelen Netto	**2.758**	**33.297**
Vastrentende waarden	-60.335	20.872
Kosten verwerkt in de koers	-1.128	-1.396
Vastrentende waarden Netto	**-61.463**	**19.476**
Overige beleggingen	0	0
	-58.705	**52.773**
Totaal indirecte beleggingsopbrengsten	**-29.246**	**54.149**
Kosten van vermogensbeheer		
Totale kosten vermogensbeheer	-1.703	-2.026
Kosten verwerkt in de koersen	1.435	1.685
Overige kosten	73	95
Totaal directe kosten vermogensbeheer	**-195**	**-246**
De kosten van het vermogensbeheer van de basisregeling zijn grotendeels verrekend met de beleggingsopbrengsten. De vermogensbeheerkosten bedragen in 2025 0,25%. De transactiekosten bedragen in 2025 0,05%.		
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico pensioenfonds	**-28.859**	**54.537**

	2025	2024
[12] Beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers		
Indirecte beleggingsopbrengsten		
Onroerende zaken	-106	333
Zakelijke waarden	-751	2.669
Vastrentende waarden	-2.273	2.302
Overige beleggingen	-349	391
	-3.479	5.695
Totaal beleggingsopbrengsten voor risico deelnemers	**-3.479**	**5.695**
[13] Premiebijdragen van werkgevers en werknemers		
Pensioenpremie werkgevers	0	0
Pensioenpremie werknemers	0	0
Inkoopsommen	85	163
	85	**163**
De premiebijdragen van werkgevers en werknemers bedragen in totaal 0,0% (2024: 0,0%) van de corresponderende loonsom.		
[14] Bijdragen voor risico deelnemers		
Bijdrage Beschikbare Premieregeling	470	29.138
Bijdrage AO	0	-291
	470	**28.847**
In deze bijdragen is 0 opgenomen voor de Netto Pensioenregeling (2024: 155)		
Kostendekkende premie	21.454	49.136
Feitelijke premie (inclusief pensioenkapitalen)	470	28.847
De kostendekkende premie is als volgt samengesteld:		
– Actuarieel benodigd	16.719	13.838
– Risicopremies	0	2.327
– Opslag in stand houden vereist vermogen	2.525	2.286
– Premie voor pensioenkapitalen	470	28.847
– Opslag voor uitvoeringskosten	1.740	1.838
	21.454	49.136

Vanaf 30 juni 2023 is de regeling is gewijzigd in een beschikbare premieregeling. De ontvangen premie voor pensioenkapitalen heeft volledig betrekking op de excedentregeling.

De kostendekkende premie is conform fondsbeleid vastgesteld op basis van de marktwaarde. De zuivere kostendekkende premie bedraagt 21.454. Het fonds brengt normaliter de zuivere kostendekkende premie in rekening bij de aangesloten werkgevers. Het bestuur heeft over 2024 en 2025 echter een volledige premiekorting verleend met betrekking tot de premies voor de DB-regeling en de risicopremies en de vergoeding voor uitvoeringskosten over het gehele jaar. De spaarpremies uit hoofde van de beschikbare premieregeling vallen niet onder deze premiekorting. De feitelijke premie in 2025 is derhalve gelijk aan de premie voor risico deelnemers ad 470.

	2025	2024
[15] Saldo van overdrachten van rechten		
Overgenomen pensioenverplichtingen	102	32
Overgedragen pensioenverplichtingen	-1.208	-700
	-1.106	**-668**
[16] Onttrekking beleggingen voor risico deelnemers		
Onttrekkkingen Beschikbare Premieregeling	-79.934	-1.371
	-79.934	**-1.371**

In de Beschikbare Premie Module (voormalig excedentregeling) vindt vanaf 30 juni 2023 geen verdere opbouw van pensioenkapitalen meer plaats. De pensioenkapitalen van actieve werknemers zijn per genoemde datum ingebracht in de DC-regeling van het Fonds. Voor gewezen deelnemers werden de "gespaarde" pensioenkapitalen belegd in de Beschikbare Premie Module. Op 15 juli 2025 zijn alle kapitalen die zich nog bevonden in deze Module door middel van een collectieve waardeoverdracht (CWO) overgedragen naar Zwitserleven.

	2025	2024
[17] Pensioenuitkeringen		
Pensioenen		
Ouderdomspensioen	-4.522	-4.070
Partnerpensioen	-661	-634
Wezenpensioen	-10	-10
Invaliditeitspensioen	-16	-18
Overige	-21	-16
Subtotaal	**-5.230**	**-4.748**
Andere uitkeringen		
Afkoopsommen	-20	-8
Subtotaal	**-20**	**-8**
Totaal pensioenuitkeringen	**-5.250**	**-4.756**

Het invaliditeitspensioen betreft deelnemers uit de oude regeling. De huidige arbeidsongeschiktheidsregeling wordt rechtstreeks door de ondernemingen uitgevoerd.

[18] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico pensioenfonds [1]		
Pensioenopbouw	-16.439	-13.692
Rentetoevoeging	-9.703	-13.487
Onttrekking voor pensioenuitkeringen	5.270	4.765
Wijzigen marktrente	87.486	-10.965
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	1.475	880
Wijziging actuariële grondslagen	0	429
Mutaties sterfte	517	1.563
Mutaties arbeidsongeschiktheid	-19	-3.834
Reguliere mutaties	-54	25
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	20	10.305 [2]
	68.553	**-24.011**

1) De vergelijkende cijfers zijn aangepast door het separaat vermelden van de kostenvoorziening.

2) Inclusief 9.603 vrijval schadevoorziening.

	2025	2024
[19] Mutatie voorziening operationele kosten [1]		
Rentetoevoeging	-194	-270
Onttrekking voor pensioenuitvoeringskosten	105	95
Wijzigen marktrente	1.750	-210
Wijziging uit hoofde van overdracht van rechten	29	17
Wijziging actuariële grondslagen	0	-491
Mutatie kostenvoorziening	-328	-271
Mutaties sterfte	10	31
Mutaties arbeidsongeschiktheid	0	-77
Reguliere mutaties	-1	0
Overige mutaties voorziening pensioenverplichtingen	0	206
	1.371	**-970**
[20] Mutatie overige technische voorzieningen		
Voorziening uitlooprisico		
Mutatie risicopremie	0	-169
Vrijval i.v.m. overdracht	0	2.498
	0	**2.329**
[21] Mutatie voorziening pensioenverplichtingen voor risico deelnemers		
Stortingen premiebijdrage Beschikbare Premieregeling	-470	-28.847
Storting premievrije doorbouw arbeidsongeschikten	-7	-1.118
Onttrekkingen [2]	79.934	1.371
Rendement	3.479	-5.695
	82.936	**-34.289**
[22] Herverzekering		
Uitkeringen uit herverzekering	34	4.753
Mutatie Vordering schadevoorziening arbeidsongeschiktheid	-28	-1.249
	6	**3.504**

1) *De vergelijkende cijfers zijn aangepast door het separaat vermelden van de kostenvoorziening.*
2) *Onttrekking t.b.v. inkoop rechten 84 (2024: 124), waardeoverdrachten 1.393 (2024: 1.025), overlijden t.g.v. het fonds 44 (2024: 128) en nog aan te wenden voor inkoop rechten en/of waardeoverdrachten 122 (2024: 94). Tevens is in het boekjaar het restant, 78.291, overgeheveld naar Zwitserleven.*

	2025	2024
[23] Pensioenuitvoerings- en administratiekosten		
Administratie	-685	-720
Accountant (kosten voor het onderzoek van de jaarrekening)	-89	-85
Accountant (kosten voorgaand boekjaar)	-1	-38
Accountant (fiscaal advies)	-3	-2
Actuaris	-150	-153
Advieskosten Montae	-759	-821
Bestuur (incl. opleiding)	-3	-11
Contributies en bijdragen	-65	-55
Overige kosten	-90	-48
	-1.845	**-1.933**
[24] Overige baten en lasten		
Koopsom AO Zwitserleven [1)]	-211	-16.751
Vrijval spaarkapitalen t.g.v. fonds	44	128
Verhoging vordering kostenvoorziening	0	500
Diversen	-5	-12
	-172	**-16.135**
Saldo van baten en lasten	**32.776**	**10.942**

Resultaatbestemming

Ten aanzien van de bestemming van het saldo van Baten en lasten is geen bepaling opgenomen in de statuten van het fonds. De bestemming is nader uitgewerkt in de ABTN.

Resultaatbestemming	2025	2024
Algemene reserve	32.776	10.942
	32.776	**10.942**

1) Dit betreft de aan Zwitserleven verschuldigde koopsom voor overname van de premievrijgestelde toekomstige opbouw voor de arbeidsongeschikten en het inlooprisico op arbeidsongeschiktheid.

	2025	2024
Actuariële analyse van het saldo van baten en lasten		
Wijziging rentetermijnstructuur	82.818	-30.627
Beleggingsopbrengsten	-32.338	60.232
Premies	-18.422	-17.965
Waardeoverdrachten	398	229
Uitkeringen	20	9
Sterfte	571	2.754
Arbeidsongeschiktheid	-20	896
Reguliere mutaties	-55	25
Wijziging actuariële grondslagen	0	438
Overige (incidentele) mutaties technische voorzieningen:		
– Wijziging pensioenregeling	0	150
– Overdracht risico AO naar Zwitserleven	-211	-4.650 [1)]
– Overige mutaties	20	-537
Andere oorzaken	-5	-12
	32.776	**10.942**

1) De nieuwe opbouw in de DC-regeling wordt vanaf 1 januari 2025 bij Zwitserleven ondergebracht. Omdat Zwitserleven de premievrijgestelde toekomstige opbouw voor de arbeidsongeschikten en het inlooprisico op arbeidsongeschiktheid overneemt, zijn de door het fonds gevormde schadevoorziening (ad 9.603) en de voorziening voor het uitlooprisico (ad 2.498) ultimo 2024 vrijgevallen. Daar staat tegenover dat tegelijkertijd een schuld van 16.751 voor de aan Zwitserleven verschuldigde koopsom voor overname van deze risico's is opgevoerd.
Per saldo resulteert dit in een negatief resultaat van 4.650 onder de post "Overdracht risico AO naar Zwitserleven.

Risicoparagraaf

(bedragen in duizenden euro)

In de risicoparagraaf binnen het bestuursverslag is het beleid rond risicobeheersing uiteengezet. Hierna wordt een aantal specifieke risico's nader toegelicht en gekwantificeerd. Conform de berekeningen van het vereist eigen vermogen in het Actuarieel Rapport is de risicoparagraaf gebaseerd op basis van het doorkijkbeginsel (look-through-principe). In de risicoparagraaf worden de afzonderlijke risico's van het vereist eigen vermogen gerelateerd aan de totale voorzieningen. Onder het nieuwe FTK wordt getoetst op basis van het vereist eigen vermogen gebaseerd op de strategische verdeling. De impact van de afzonderlijke risico's wordt tevens getoond voor het feitelijk vereist eigen vermogen omdat de vereiste dekkingsgraad op basis van de feitelijke verdeling in het nieuwe FTK onder andere een belangrijke rol speelt bij de korte termijn risicohouding van het fonds.

Solvabiliteitsrisico

Het belangrijkste risico dat het fonds loopt is het risico dat het niet over genoeg solvabiliteit beschikt. Indien het fonds niet solvabel is, bestaat het risico dat het fonds de premie moet verhogen of dat er beperkte of geen toeslagverlening kan plaatsvinden voor (delen van) het deelnemersbestand. In het uiterste geval dient het fonds verworven pensioenaanspraken en pensioenrechten te verminderen. Hoe solvabel het pensioenfonds is, wordt getoetst aan de hand van de beleidsdekkingsgraad. De beleidsdekkingsgraad wordt berekend als de 12-maands voortschrijdend gemiddelde dekkingsgraad. Hoeveel eigen vermogen het fonds aan dient te houden, gegeven de financiële risico's die het loopt (na afdekking) op de balans, komt tot uitdrukking in de door DNB voorgeschreven solvabiliteitstoets. Onder het huidige FTK geldt hierbij dat de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling afgezet wordt tegen de beleidsdekkingsgraad om te bepalen of het pensioenfonds in een tekortsituatie verkeert.

De verschillende standaard risicofactoren hierin worden benoemd onder de noemer S1 tot en met S6 en de S10. Hierna zijn de uitkomsten weergegeven voor de verschillende risicocategorieën op basis van de strategische beleggingsmix ultimo 2025 van 114,7% en 2024 van 112,6%.

	2025		**2024**	
	€	**%**	**€**	**%**
Renterisico (S1)	14.878	2,7	12.215	1,7
Zakelijke waarden risico (S2)	38.847	10,3	46.805	10,3
Valutarisico (S3)	6.213	0,2	6.913	0,2
Grondstoffenrisico (S4)	0	0,0	0	0,0
Kredietrisico (S5)	4.912	0,8	14.099	2,3
Verzekeringstechnisch risico (S6)	10.792	0,7	13.031	0,6
Actief beheer risico (S10)	0	0,0	0	0,0
Diversificatie en correlatie-effect	-24.443		-29.728	
Vereist eigen vermogen	**51.199**	**14,7**	**63.335**	**15,1**
Effect toerekenen naar totale voorzieningen		0,0		-2,5
	51.199	**14,7**	**63.335**	**12,6**
Aanwezige dekkingsgraad		148,9		127,5
Beleidsdekkingsgraad		136,6		129,0
Minimaal vereiste dekkingsgraad		104,2		103,7
Vereiste dekkingsgraad		114,7		112,6

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds is per 31 december 2025 hoger dan de vereiste dekkingsgraad op basis van de strategische verdeling volgens het standaardmodel, waardoor het pensioenfonds niet in een tekort verkeert. In boekjaar 2025 bedraagt de beleidsdekkingsgraad 136,6%. Afgezet tegen de beleidsdekkingsgraad van 2024 van 129,0%, is de beleidsdekkingsgraad toegenomen met 7,6%-punt.

Renterisico

Het renterisico wordt veroorzaakt, doordat de rentegevoeligheid van de verplichtingen afwijkt van de rentegevoeligheid van de beleggingen. Het pensioenfonds kent een langere looptijd voor pensioenverplichtingen dan voor beleggingen. Onderstaande duratiecijfers geven meer inzicht.

Duratie van de vastrentende waarden (exclusief rentederivaten): 1,4 (2024: 1,7)
Duratie van de vastrentende waarden (inclusief rentederivaten): 17,1 (2024: 22,5)
Duratie van de pensioenverplichtingen: 19,4 (2024: 22,6)

Het pensioenfonds dekt strategisch 75,0% van het renterisico af op basis van de swapcurve. Onder het nieuwe FTK dient te worden uitgegaan van de DNB-methodiek voor de berekening van het renterisico. Het renterisico wordt daarbij vastgesteld door middel van looptijdafhankelijke renteschokken die worden toegepast op de DNB-rentetermijnstructuur (inclusief UFR). Dit wijkt aldus af van hoe het pensioenfonds de (strategische) afdekking in de praktijk vormgeeft.

De strategische renteafdekking van 75,0% op basis van de swapcurve is eind 2025 equivalent met een renteafdekking van 74,8% op basis van de DNB-methodiek. De feitelijke renteafdekking op basis van de DNB-methodiek bedraagt 82,9% eind 2025.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk renterisico bedraagt 10.062 (1,6%) en voor het strategisch renterisico 14.878 (2,7%).

Aandelen- en vastgoedrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat haar beleggingen in aandelen, vastgoed en alternatieve beleggingen in waarde dalen. In het beleggingsbeleid wordt met dergelijke risico's rekening gehouden door ondermeer voldoende spreiding toe te passen in de beleggingsportefeuille naar categorieën, markten en dergelijke. De volatiliteit van de marktwaarden (prijsrisico's) van beleggingen wordt periodiek geëvalueerd en kan leiden tot bijstellingen in het vermogensbeheer. In onderstaande tabel wordt de verdeling naar de verschillende aandelen- en vastgoedcategorieën getoond.

	2025		**2024**	
	€	**%**	**€**	**%**
Verdeling aandelen en vastgoed per categorie:				
Ontwikkelde markten (Mature markets)	156.907	90,4	192.821	91,3
Opkomende markten (Emerging markets)	16.661	9,6	18.442	8,7
	173.568	**100,0**	**211.263**	**100,0**

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch aandelen- en vastgoedrisico rekening gehouden met de door DNB voorgeschreven schokken die variëren overeenkomstig de risicograad van het type belegging. De buffer voor het feitelijk aandelen- en vastgoedrisico bedraagt 40.933 (11,1%) en voor het strategisch aandelen- en vastgoedrisico 38.847 (10,3%).

Valutarisico

Het valutarisico wordt veroorzaakt doordat de verplichtingen van het pensioenfonds in euro's luiden terwijl een gedeelte van de beleggingen van het pensioenfonds in niet-euro luidt. Het pensioenfonds loopt het risico dat haar buitenlandse beleggingen dalen in waarde als gevolg van valutakoersontwikkelingen. Het pensioenfonds kiest er daarom voor om (een gedeelte) van haar buitenlandse valuta's af te dekken. Zonder afdekking van valutarisico loopt het pensioenfonds risico bij een daling van vreemde valuta ten opzichte van de euro. Bij een afdekking van meer dan 100% loopt het fonds risico bij een stijging van vreemde valuta ten opzichte van de euro.

	2025		**2024**	
	€	**%**	**€**	**%**
Aandelen en vastgoed naar valuta				
Euro	157.023	90,4	192.913	91,3
Amerikaanse dollar	281	0,2	336	0,2
Overige	16.264	9,4	18.014	8,5
	173.568	**100,0**	**211.263**	**100,0**
Vastrentende waarden naar valuta				
Euro	317.422	94,3	331.556	94,5
Overige	19.046	5,7	19.147	5,5
	336.468	**100,0**	**350.703**	**100,0**
Totaal beleggingen naar valuta				
Euro	474.588	93,0	524.470	93,3
Amerikaanse dollar	281	0,1	336	0,1
Overige	35.310	6,9	37.245	6,6
	510.179	**100,0**	**562.051**	**100,0**

Het strategische valuta-afdekkingsbeleid leidt tot een strategische afdekking van 80,3% voor de totale portefeuille.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch valutarisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 20% voor valuta in ontwikkelde landen en van 35% voor valuta in opkomende markten, die berekend wordt op de niet-euro beleggingen na afdekking. De buffer voor het feitelijk valutarisico bedraagt 6.017 (0,2%) en voor het strategisch valutarisico 6.213 (0,2%).

Grondstoffenrisico

Grondstoffenrisico ontstaat doordat de waarden van beleggingen in grondstoffen kunnen dalen.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt voor het feitelijk en strategisch grondstoffenrisico rekening gehouden met een door DNB voorgeschreven schok van 35%. Het fonds belegt niet in deze categorie. De buffer voor zowel het feitelijk als het strategisch grondstoffenrisico bedraagt derhalve 0 (0,0%).

Kredietrisico

Het pensioenfonds loopt het risico dat één of meerdere van haar tegenpartijen niet aan de voorafgesproken betalingen kan voldoen. Bij de berekening van het kredietrisico dient het effect van de kredietwaardigheid van de partijen, waarin belegd wordt, tot uitdrukking te komen. Het kredietrisico komt tot uitdrukking in de zogenaamde creditspread. Deze creditspread is het verschil tussen de uitkering die afhangt van de kredietwaardigheid van de tegenpartij en een uitkering die met volledige zekerheid (risicovrij) tot uitkering zal komen. Het kredietrisico verbonden aan derivatentransacties wordt beheerst door het afsluiten van standaardovereenkomsten met tegenpartijen, het beoordelen van de kredietwaardigheid van tegenpartijen, het spreiden van het transactievolume over verschillende tegenpartijen, het eisen van voldoende onderpand en een adequate monitoring met betrekking tot de gestelde eisen inzake het onderpand.

Het kredietrisico binnen de vastrentende-waardenportefeuille kan naast de creditspread eveneens gemeten worden aan de hand van de ratingverdeling van de rentegevoelige beleggingsportefeuille. Deze ratingverdeling wordt afgegeven door een kredietbeoordelaar. Een Europese AAA-rating impliceert dat de vastrentendewaardenbelegging geen kredietrisico loopt. Daarentegen worden beleggingen die geclassificeerd staan onder 'lager dan BBB' of 'geen rating' als zeer risicovol beschouwd. Cash wordt als kredietrisicovrij beschouwd.

	2025		**2024**	
	€	**%**	**€**	**%**
Rating vastrentende waarden:				
AAA	10.155	3,0	3.765	1,1
AA	72.541	21,6	70.276	20,0
A	199.033	59,2	206.808	59,0
BBB	29.283	8,7	29.720	8,5
Lager dan BBB	10.557	3,1	15.052	4,3
Geen rating	14.899	4,4	25.082	7,1
	336.468	**100,0**	**350.703**	**100,0**

Hoogte buffer

Binnen de berekening van het standaardmodel wordt een kredietrisico becijferd conform de ratingverdeling van de vastrentendewaardenportefeuille. Naarmate de rating slechter wordt neemt de te hanteren buffer toe. Afgaande op de hierboven genoemde ratingverdeling resulteert dit in een buffer voor het feitelijk kredietrisico van 4.921 (0,8%) en voor het strategisch kredietrisico van 4.912 (0,8%).

Verzekeringstechnisch risico

Binnen het verzekeringstechnische risico worden in principe alleen risico's meegenomen die verband houden met sterfte. Het omvat de risico's als gevolg van afwijkingen ten opzichte van de verwachte sterfte en afwijkingen van de verwachte sterftetrend (langlevenrisico). Tot het verzekeringstechnische risico worden gerekend: procesrisico, risico-opslag voor afwijkingen ten opzichte van de sterftetrend en negatieve stochastische afwijkingen van de verwachtingswaarde. Deze drie risico's bedragen een percentage van de op actuele waarde berekende technische voorziening. Het procesrisico neemt af naarmate het deelnemersbestand toeneemt, omdat het sterfteproces dan beter kan worden geschat. De beide andere risicofactoren houden respectievelijk rekening met de onzekerheid in de sterftetrend en met de negatieve stochastische afwijkingen.

Hoogte buffer

De buffer voor het feitelijk verzekeringstechnisch risico bedraagt 10.792 (0,7%) en voor het strategisch verzekeringstechnisch risico 10.792 (0,7%).

Concentratierisico

Concentratierisico's kunnen optreden bij een concentratie van de portefeuille in regio's, economische sectoren of tegenpartijen. De spreiding van de portefeuille is in de toelichting op de balans nader toegelicht. Ook "grote posten" zijn aan te duiden als een vorm van concentratierisico. Om te bepalen welke posten hieronder vallen moeten per beleggingscategorie alle instrumenten met dezelfde debiteur worden gesommeerd.

	2025		**2024**	
	€	**%**	**€**	**%**
Aandelen en vastgoed waarden				
Verdeling zakelijke waarden per regio:				
Europa	24.791	14,3	29.580	14,0
Noord-Amerika	114.778	66,1	143.374	67,9
Azië	28.783	16,6	32.831	15,5
Overige	5.216	3,0	5.478	2,6
	173.568	**100,0**	**211.263**	**100,0**
Verdeling zakelijke waarden per sector:				
Financiële instellingen	28.014	16,1	32.268	15,3
Informatietechnologie	49.405	28,5	60.881	28,8
Industriële ondernemingen	21.841	12,6	26.347	12,5
Niet-cyclische consumentengoederen	7.598	4,4	10.205	4,8
Cyclische consumentengoederen	23.323	13,4	30.346	14,4
Farmacie	14.420	8,3	19.896	9,4
Energie	5.568	3,2	8.175	3,9
Nutsbedrijven	4.891	2,8	5.593	2,6
Telecommunicatie	5.201	3,0	6.825	3,2
Basisindustrieën	4.637	2,7	5.685	2,7
Overige	8.670	5,0	5.042	2,4
	173.568	**100,0**	**211.263**	**100,0**

	2025		2024	
	€	%	€	%
Vastrentende waarden				
Verdeling vastrentende waarden per regio:				
Europa	279.533	83,1	292.798	83,5
Noord-Amerika	24.132	7,1	23.331	6,6
Azië	13.326	4,0	13.935	4,0
Overige	19.477	5,8	20.639	5,9
	336.468	**100,0**	**350.703**	**100,0**
Grote posten: vastrentende waarden van eenzelfde uitgevende instelling groter dan 5% van de totale beleggingen in vastrentende waarden				
Staatsobligaties Frankrijk	21.120	6,3	26.132	7,5

Hoogte buffer

In het standaardmodel is geen rekening gehouden met een buffer voor concentratierisico. Het risico dient sec kwalitatief toegelicht te worden.

Actief beheer risico

Het actief beheer risico ontstaat doordat vermogensbeheerders actief beheer voeren op (delen van) de beleggingsportefeuille. Onder actief beheer wordt afwijkende posities in portefeuilles verstaan die worden ingenomen ten opzichte van strategische benchmarks. De mate van actief beheer wordt bepaald aan de hand van de tracking error. Een lage tracking error impliceert dat het feitelijke rendement dicht bij de gekozen benchmark ligt, terwijl een hoge tracking error aangeeft dat het rendement duidelijk van de benchmark afwijkt. Een hogere tracking error impliceert een hoger actief beheer risico.

Hoogte buffer

Bij de berekening van het vereist eigen vermogen wordt alleen een actief beheer risico becijferd voor de aandelenportefeuille indien de tracking error groter is dan 1%. Voor het pensioenfonds resulteert een buffer voor het feitelijk actief beheer risico van 0 (0,0%) en voor het strategisch actief beheer risico van 0 (0,0%), omdat de tracking error van de totale aandelenportefeuille lager dan 1% is.

Effect toerekenen naar totale voorzieningen

Deze aanpassingen hoeft niet meer gemaakt te worden omdat het fonds ultimo jaar geen technische voorziening voor risico deelnemers meer heeft.

Er zijn geen beleggingen uitgeleend en er zijn geen beleggingen in de bij het pensioenfonds aangesloten ondernemingen.

Diversificatie- en correlatie-effect

Bij de becijfering van het totale vereist eigen vermogen dient gebruikt gemaakt te worden van de wortelformule. Hierdoor is het totale vereist eigen vermogen kleiner dan de optelsom van de afzonderlijke buffers. In de wortelformule wordt namelijk verondersteld dat niet alle risico's zich op hetzelfde moment zullen voordoen (diversificatie). Wel wordt uitgegaan van een positieve samenhang (correlatie) tussen het renterisico, het aandelen- en vastgoedrisico en het kredietrisico. Per saldo heeft dit een risico-verlagend effect. Bij het pensioenfonds is dit voor de feitelijke beleggingsportefeuille eind 2025 -22.483 en voor de strategische beleggingsportefeuille -24.443.

Vastgesteld te Zwolle, 29 juni 2026

J.W. Verweij
(secretaris)

J.M. Negro
(voorzitter)

E.H. Dijkstra

M.J.P.R. Raven

M. den Besten

J.M. de Voogd

Overige gegevens

Actuariële verklaring

Opdracht

Door Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland te Zwolle is aan Milliman Pensioenen B.V. de opdracht verleend tot het afgeven van een actuariële verklaring als bedoeld in de Pensioenwet over het boekjaar 2025.

Onafhankelijkheid

Als waarmerkend actuaris ben ik onafhankelijk van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland zoals vereist conform artikel 148 van de Pensioenwet. Ik verricht geen andere werkzaamheden voor het pensioenfonds, anders dan de werkzaamheden uit hoofde van de actuariële functie. Dit geldt tevens voor andere actuarissen en deskundigen die werkzaam zijn bij Milliman Pensioenen B.V.

Gegevens

De gegevens waarop mijn onderzoek is gebaseerd, zijn verstrekt door en tot stand gekomen onder de verantwoordelijkheid van het bestuur van het pensioenfonds. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie heb ik mij gebaseerd op de financiële gegevens die ten grondslag liggen aan de jaarrekening.

Afstemming accountant

Op basis van de door mij en de accountant gehanteerde Handreiking heeft afstemming plaatsgevonden over de werkzaamheden en de verwachtingen bij de controle van het boekjaar. Voor de toetsing van de technische voorzieningen en voor de beoordeling van de vermogenspositie als geheel heb ik de materialiteit bepaald op € 2.600.000. Met de accountant ben ik overeengekomen om geconstateerde afwijkingen boven € 78.000 te rapporteren.

Deze afspraken zijn vastgelegd en de uitkomsten van mijn bevindingen zijn met de accountant besproken.

Ik heb voorts gebruik gemaakt van de door de accountant in het kader van de jaarrekeningcontrole onderzochte basisgegevens. De accountant van het pensioenfonds heeft mij geïnformeerd over zijn bevindingen ten aanzien van de betrouwbaarheid (materiële juistheid en volledigheid) van de basisgegevens en de overige uitgangspunten die voor mijn oordeel van belang zijn.

Werkzaamheden

Ter uitvoering van de opdracht heb ik, conform mijn wettelijke verantwoordelijkheid zoals beschreven in artikel 147 van de Pensioenwet, onderzocht of is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Op grond van overgangsrecht gelden genoemde artikelen, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luidden.

De door het pensioenfonds verstrekte basisgegevens zijn zodanig dat ik die gegevens als uitgangspunt van de door mij beoordeelde berekeningen heb aanvaard.

Als onderdeel van de werkzaamheden voor de opdracht heb ik onder meer onderzocht of:
- toereikende technische voorzieningen zijn vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen;
- het minimaal vereist eigen vermogen en het vereist eigen vermogen conform de wettelijke bepalingen zijn vastgesteld;
- de kostendekkende premie voldoet aan de gestelde wettelijke vereisten;
- het beleggingsbeleid in overeenstemming is met de prudent-person regel.

Voorts heb ik mij een oordeel gevormd over de vermogenspositie van het pensioenfonds. Daarbij heb ik mij gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen en is mede het financieel beleid van het pensioenfonds in aanmerking genomen.

Mijn onderzoek heb ik zodanig uitgevoerd, dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de resultaten geen onjuistheden van materieel belang bevatten.

De beschreven werkzaamheden en de uitvoering daarvan zijn in overeenstemming met de binnen het Koninklijk Actuarieel Genootschap geldende normen en gebruiken en vormen naar mijn mening een deugdelijke grondslag voor mijn oordeel.

Oordeel

Overeenkomstig de beschreven berekeningsregels en uitgangspunten zijn toereikende technische voorzieningen vastgesteld met betrekking tot het geheel van pensioenverplichtingen.

Het eigen vermogen van het pensioenfonds is op de balansdatum hoger dan het wettelijk vereist eigen vermogen.

Met inachtneming van het voorafgaande heb ik mij ervan overtuigd dat is voldaan aan de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet. Hierbij merk ik op dat op grond van overgangsrecht de artikelen 126 tot en met 140 van de Pensioenwet gelden, zoals deze tot de inwerkingtreding van de Wet toekomst pensioenen luidden.

De beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds op balansdatum is hoger dan de dekkingsgraad bij het vereist eigen vermogen.

Mijn oordeel over de vermogenspositie van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland is gebaseerd op de tot en met balansdatum aangegane verplichtingen en de op dat moment aanwezige middelen. De vermogenspositie is naar mijn mening goed.

Daarbij is in aanmerking genomen dat enigerlei intentie tot het verlenen van toeslagen ontbreekt.

Amsterdam, 29 juni 2026

drs. A. Hordijk AAG
Verbonden aan Milliman Pensioenen B.V.

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan het bestuur van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2025

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2025 van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland (hierna ook: "het pensioenfonds") te Zwolle gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Pensioenfonds Abbott Nederland op 31 december 2025 en het resultaat over 2025 in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

De jaarrekening bestaat uit:
1. de balans per 31 december 2025;
2. de staat van baten en lasten over 2025; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van het pensioenfonds zoals vereist in de Wet toezicht accountantsorganisaties (Wta), de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Informatie ter ondersteuning van ons oordeel
Wij hebben onze controlewerkzaamheden bepaald in het kader van de controle van de jaarrekening als geheel en bij het vormen van ons oordeel hierover. Onderstaande informatie ter ondersteuning van ons oordeel moet in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen of conclusies.

Materialiteit
Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Op basis van onze professionele oordeelsvorming hebben wij de materialiteit voor de jaarrekening als geheel bepaald op € 2.600.000. De materialiteit is vastgesteld op basis van een percentage van 0,5% van de som van het stichtingskapitaal, de reserves en technische voorzieningen. Wij hebben voor deze grondslag gekozen gelet op het feit deze bepalend is bij de berekening van de (beleids-) dekkingsgraad. Wij houden ook rekening met afwijkingen en/of mogelijke afwijkingen die naar onze mening voor de gebruikers van de jaarrekening om kwalitatieve redenen materieel zijn. Wij zijn met het bestuur overeengekomen dat wij aan het bestuur tijdens onze

controle geconstateerde afwijkingen boven € 78.000 rapporteren, alsmede kleinere afwijkingen die naar onze mening om kwalitatieve redenen relevant zijn.

Controleaanpak frauderisico's en niet naleven van wet- en regelgeving

Frauderisicobeheersing door het pensioenfonds

Wij hebben tijdens onze controle inzicht verkregen in het pensioenfonds en de omgeving waarin zij opereert, de componenten van het interne beheersingssysteem, waaronder het risico-inschattingsproces en de wijze waarop het bestuur inspeelt op frauderisico's en het interne beheersingssysteem monitort en de wijze waarop het toezichthoudend orgaan het toezicht uitoefent, alsmede de uitkomsten daarvan.
In het onderdeel Frauderisico's in de Risicoparagraaf van het bestuursverslag beschrijft het bestuur de procedures ten aanzien van de risico's op fraude.

Onze frauderisico-analyse

Als onderdeel van ons proces voor het identificeren van risico's op een afwijking van materieel belang in de jaarrekening die het gevolg is van fraude, hebben wij frauderisicofactoren overwogen met betrekking tot frauduleuze financiële verslaggeving, oneigenlijke toe-eigening van activa en corruptie. Wij hebben geëvalueerd of deze factoren een indicatie vormden voor de aanwezigheid van het risico op afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude.

Het veronderstelde frauderisico met betrekking tot de opbrengstverantwoording is weerlegd, gezien de aard van de opbrengsten. De beleggingsopbrengsten bestaan uit directe en indirecte (gerealiseerde en ongerealiseerde) beleggingsopbrengsten. De directe beleggingsopbrengsten betreffen homogene en niet-complexe opbrengstenstromen, zonder significante schattingselementen. Ten aanzien van de indirecte gerealiseerde beleggingsresultaten hebben wij het veronderstelde frauderisico weerlegd omdat er geen verhoogde druk is op het bestuur van het pensioenfonds om de opbrengstverantwoording te sturen en de gelegenheid om de opbrengstverantwoording materieel te beïnvloeden zeer beperkt is, mede door de aanwezige uitbestedingsrelaties. Ten aanzien van de indirecte ongerealiseerde beleggingsopbrengsten geldt dat deze op eenvoudige wijze is af te leiden van de waardering van de beleggingen.
De opbrengsten uit premiebijdragen over 2025 zijn relatief gering, omdat vanaf 1 januari 2025 geen opbouw meer plaatsvindt waarvoor premie verschuldigd is. De over 2025 verantwoorde premieopbrengsten hebben betrekking op zogenoemde terugwerkendekracht mutaties. Om deze redenen onderkennen wij ook in deze categorie opbrengsten geen frauderisico.
Bij al onze controles besteden wij aandacht aan de risico's van het doorbreken van interne beheersing door het bestuur.

Onze specifieke controle-aanpak voor het frauderisico

Ten aanzien van het risico op doorbreking van de interne beheersing door het bestuur hebben wij werkzaamheden uitgevoerd zoals het toetsen van de aanvaardbaarheid van de in het grootboek vastgelegde journaalposten en andere aanpassingen die tijdens het opstellen van de jaarrekening zijn aangebracht.

Verder hebben wij geëvalueerd of de keuze en toepassing van de grondslagen voor financiële verslaggeving door het pensioenfonds mogelijk wijzen op frauduleuze financiële verslaggeving. Tevens hebben we elementen van onvoorspelbaarheid opgenomen in onze controlewerkzaamheden. Ook hebben wij de uitkomsten van andere controlewerkzaamheden beoordeeld en overwogen of er bevindingen zijn die aanwijzing geven voor fraude of het niet-naleven van wet- en regelgeving. Wij hebben kennis genomen van de beschikbare informatie en om inlichtingen gevraagd bij leden van het bestuur.

Onze specifieke controleaanpak voor het risico op niet voldoen aan wet- en regelgeving

Wij hebben gesprekken gevoerd met het bestuur en het toezichthoudend orgaan om inzicht te verkrijgen in welke mate er is voldaan aan wet- en regelgeving. Ook hebben wij communicatie met De Nederlandsche Bank (DNB) en Autoriteit Financiële Markten (AFM)

doorgenomen. Wij hebben een schriftelijke bevestiging verkregen van het bestuur dat alle bekende aangelegenheden van vermoede non-compliance aan ons zijn gemeld.

Onze observaties

De hiervoor vermelde werkzaamheden zijn uitgevoerd in het kader van de controle van de jaarrekening. Ze zijn daarom niet gepland en uitgevoerd als een specifiek onderzoek gericht op fraude en het niet voldoen aan wet- en regelgeving. Deze werkzaamheden hebben niet geleid tot bevindingen die van materieel belang zijn voor de jaarrekening.

Controleaanpak continuïteit

Het bestuur heeft de jaarrekening opgemaakt uitgaande van de continuïteit van het geheel van de werkzaamheden voor de periode van minimaal twaalf maanden vanaf de datum van opmaken van de jaarrekening.

Wij hebben de beoordeling van de continuïteitsveronderstelling met het bestuur besproken en geëvalueerd. Bij deze beoordeling hebben wij in ogenschouw genomen dat de vermogenspositie van het pensioenfonds toereikend wordt geacht. Deze beoordeling levert geen informatie op die strijdig is met de veronderstellingen en aannames van het bestuur met betrekking tot de gehanteerde continuïteitsveronderstelling.

De kernpunten van onze controle

In de kernpunten van onze controle beschrijven wij zaken die naar ons professionele oordeel het meest belangrijk waren tijdens onze controle van de jaarrekening. De kernpunten van onze controle hebben wij met het bestuur gecommuniceerd, maar vormen geen volledige weergave van alles wat is besproken.

Wij hebben onze controlewerkzaamheden met betrekking tot deze kernpunten bepaald in het kader van de jaarrekeningcontrole als geheel. Onze bevindingen ten aanzien van de individuele kernpunten moeten in dat kader worden bezien en niet als afzonderlijke oordelen over deze kernpunten.

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van beleggingen De beleggingen zijn een significante post op de balans van het pensioenfonds en bestaan uit beleggingen in niet-beursgenoteerde beleggingsfondsen en derivaten. In de toelichting op de balans per 31 december 2025 heeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsmethoden en belangrijke veronderstellingen voor waardering van de beleggingen uiteengezet. De beoordeling van de reële waarde van deze beleggingen is significant voor onze controle, omdat de waardering subjectieve elementen bevat.	Onze controlewerkzaamheden omvatten onder andere het: – beoordelen van de juiste werking van interne beheersingsmaatregelen bij Northern Trust Corporation uitbestedingsorganisatie ten behoeve van bewaring en beleggingsadministratie. Voor zover relevant en mogelijk hebben wij gebruikgemaakt van het ontvangen Service Organisation Control Report van Northern Trust Corporation.; – voor beleggingen in beleggingsfondsen waar geen beursnotering van toepassing is: vaststellen dat de waarderingsgrondslagen van de beleggingsfondsen vergelijkbaar zijn met die van het pensioenfondsen dat de waarde per participatie volgens de laatste jaarrekening overeenkomt met de door het pensioenfonds gehanteerde waarde; – toetsen of de in de jaarrekening opgenomen toelichting adequaat is gegeven de geldende verslaggevingsregels

Beschrijving kernpunt	Samenvatting uitgevoerde werkzaamheden
Waardering van de technische voorzieningen voor risico pensioenfonds De technische voorzieningen zijn gevormd ter dekking van de belangrijkste verplichtingen van het pensioenfonds. In de toelichting op de jaarrekening geeft het pensioenfonds de gehanteerde waarderingsgrondslagen weer. In het onderdeel risicoparagraaf is de gevoeligheid van de berekening van de technische voorzieningen voor schattingen uiteengezet, inclusief onzekerheden.	Bij de vaststelling van de adequate waardering, waaronder de toereikendheid van deze voorziening, hebben wij gebruik gemaakt van de uitkomsten van de werkzaamheden van de certificerend actuaris. Om dit te kunnen doen hebben wij onder andere instructies gegeven aan de certificerend actuaris. Tevens zijn de bevindingen uit zijn controle en het certificeringsrapport door ons met hem besproken. Door ons is tevens nagegaan of: – de administratieve basisgegevens van deelnemers, slapers en pensioengerechtigden, die door de certificerend actuaris worden gehanteerd bij het certificeren van de actuariële berekening van de technische voorziening voor pensioenverplichtingen, daarvoor geschikt zijn; – de toegepaste methodiek ter bepaling van de voorziening aanvaardbaar is, gegeven de karakteristieken van de verzekerde risico's; – de door het bestuur gebruikte aannames en schattingen in overeenstemming zijn met de gekozen actuariële grondslagen, voldoende zijn onderbouwd en juist zijn toegepast; – de interne beheersing met betrekking tot mutatieverwerking in de pensioenadministratie is geborgd. Het afstemmen met gegevens van externe partijen waaronder de werkgever, maakt deel uit van de interne beheersing.

Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:
– met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
– alle informatie bevat die op grond van Titel 9 Boek 2 BW is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in Titel 9 Boek 2 BW en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW.

Beschrijving van verantwoordelijkheden inzake de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur inzake de jaarrekening
Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met Titel 9 Boek 2 BW van het in Nederland geldende Burgerlijk Wetboek (BW). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of het pensioenfonds in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsels moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om het pensioenfonds te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van het pensioenfonds;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of het pensioenfonds haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn

gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat het pensioenfonds haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met het bestuur onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

Wij bevestigen aan het bestuur dat wij de relevante ethische voorschriften over onafhankelijkheid hebben nageleefd. Wij communiceren ook met het bestuur over alle relaties en andere zaken die redelijkerwijs onze onafhankelijkheid kunnen beïnvloeden en over de daarmee verband houdende maatregelen om onze onafhankelijkheid te waarborgen.

Wij bepalen de kernpunten van onze controle van de jaarrekening op basis van alle zaken die wij met het bestuur hebben besproken. Wij beschrijven deze kernpunten in onze controleverklaring, tenzij dit is verboden door wet- of regelgeving of in buitengewoon zeldzame omstandigheden wanneer het niet vermelden in het belang van het maatschappelijk verkeer is.

Naleving vereisten van Regelgevende Technische Standaard van SBR, inclusief XBRL-markering, niet gecontroleerd

De accountantscontrole bevat de toetsing dat de opgemaakte jaarrekening voldoet aan de wettelijke bepalingen in Titel 9 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek. Onze controleverklaring is afgegeven bij de opgemaakte jaarrekening en zal worden gevoegd bij de digitaal te deponeren jaarrapportage. Dat betekent dat de naleving van alle vereisten van de Regelgevende Technische Standaard van het SBR-domein Handelsregister (waaronder de aangebrachte eXtensible Business Reporting Language (XBRL) markeringen) geen onderdeel van de accountantscontrole is geweest.

Rotterdam, 29 juni 2026

Forvis Mazars Accountants N.V.

Origineel getekend door: drs. C.A. Harteveld RA

Bijlagen

Begrippenlijst

Abtn
Afkorting voor actuariële en bedrijfstechnische nota. In de ABTN wordt door het bestuur van een pensioenfonds uiteengezet welke actuariële en bedrijfstechnische opzet ten grondslag ligt aan een fonds. Ook wel bedrijfsplan genoemd. Hierin komen drie hoofdonderwerpen aan de orde: de wijze van vaststelling van de verplichtingen jegens de deelnemers, de beleggingsportefeuille en het intern risicobeheersingssysteem.

Actuariële grondslagen
Wanneer een contante waarde van een reeks toekomstige uitkeringen moet worden bepaald maakt de actuaris gebruik van actuariële grondslagen, zoals: de rekenrente; de kansstelsels: sterftekansen, arbeidsongeschiktheids- en revalideringskansen, frequenties van gehuwd zijn, soms ook toekomstige salarisontwikkeling of indexatiebeleid enz.; kostenopslagen (bijvoorbeeld voor administratiekosten en/of uitbetalingskosten).

Actuaris
Een actuaris kan antwoord geven op de vraag wat de toekomst aan pensioenuitkeringen gaat kosten. De actuaris is bij uitstek degene de financiële risico's op de agenda plaatst en adequate oplossingen bedenkt.

Actuele waarde
De actuele waarde is voor beleggingen waarvoor dagelijks openbare prijzen worden vastgesteld, zoals aandelen en obligaties, de beurswaarde. Voor andere vastrentende waarden, zoals onderhandse leningen en hypotheken, wordt de actuele waarde benaderd als de contante waarde van de toekomstige nettokasstromen. Als actuele waarde van de beleggingen in vastgoedfondsen wordt de intrinsieke waarde gehanteerd. Voor direct onroerend goed wordt de taxatiewaarde als actuele waarde gehanteerd.

ALM
Afkorting voor Asset Liability Management. Een ALM-studie betreft de analyse van het risicobeheer van de balans tussen activa en de passiva van een pensioenfonds. Deze studie dient te resulteren in de formulering van een strategisch beleggingsbeleid.

Backservice
Pensioenaanspraken (of de waarde ervan) die betrekking hebben op de achterliggende dienstjaren en die ontstaan door verandering in de pensioengrondslag.

Beleggingsmix
Verdeling van de beleggingen over zakelijke en vastrentende waarden.

Benchmark
Vooraf vastgestelde, objectieve maatstaf voor de prestatie van (de beheerder van) een beleggingsportefeuille of pensioenfonds. Een beursindex bijvoorbeeld.

Beurskoers
Marktprijs van een aandeel, obligatie of andere waardepapieren.

Contante waarde
De contante waarde op een bepaald moment van (een serie) betalingen in de toekomst, is het bedrag dat op dat moment aanwezig zou moeten zijn om, rekening houdend met rente-aangroei (rekenrente) en eventuele andere actuariële grondslagen, deze toekomstige betalingen te kunnen verrichten.

Custodian
Juridische entiteit die als enige taak heeft het beheren en het administreren van de effecten.

Dekkingsgraad
Een maat voor de solvabiliteit van een pensioenfonds. De dekkingsgraad wordt bepaald door de mate waarin het beschikbaar vermogen (BV) de voorziening opgebouwde rechten (VOR) overtreft, uitgedrukt in een percentage.

Een dekkingsgraad van 100% geeft aan dat het beschikbaar vermogen juist toereikend is om de voorziening opgebouwde rechten te dekken, terwijl een percentage lager dan 100 aangeeft dat er sprake is van onderdekking. Fondsen gaan in hun financiële opzet veelal van een minimumdekkingsgraad uit die in mindere of meerdere mate ruim boven 100% ligt.

De Nederlandsche Bank
Bij wet ingesteld toezichthoudend orgaan, dat onder andere het naleven van de Pensioen- en spaarfondsenwet bewaakt.

Derivaten
Financiële contracten waarvan de waarde afhankelijk is van een of meer onderliggende activa, referentieprijzen of indices. Voorbeelden van derivaten zijn opties, termijncontracten en rente- en valutaswaps.

Directe beleggingsopbrengsten
Onder de directe beleggingsopbrengsten worden verstaan: huur-, dividend- en rente-opbrengsten van de beleggingen.

Duration
De gewogen gemiddelde looptijd van de kasstromen van een obligatie, waarbij weging geschiedt op basis van de contante waarde van iedere kasstroom. Duration is een graadmeter voor de rentegevoeligheid van een obligatie. In de regel: hoe langer de looptijd van een obligatie, hoe gevoeliger de koers van die obligatie voor renteveranderingen. Indien men een daling van de rente verwacht is het profijtelijk een obligatie met een zo lang mogelijke duration te kopen, aangezien de koers daarvan het meest zal oplopen.

Effectief rendement
Het effectief rendement houdt naast het couponrendement nog rekening met winst of verlies bij aflossing van een obligatie.

Eindloonregeling
Bij deze regeling wordt de hoogte van je pensioen afgeleid van het salaris dat je direct voorafgaand aan de pensioendatum verdient. Bij iedere salarisverhoging wordt het pensioen dat je al hebt opgebouwd, opgetrokken naar het nieuwe salarisniveau.

Franchise
In veel pensioenregelingen is een bepaald drempelbedrag opgenomen waarover geen pensioenopbouw plaatsvindt omdat de AOW geacht wordt hierover pensioen te verlenen. Dit bedrag is veelal afgeleid van de uitkeringen krachtens de AOW en wordt dan'franchise' genoemd.

Herverzekering
Het door een pensioenfonds geheel of gedeeltelijk onderbrengen van een pensioenregeling in een levensverzekeringsovereenkomst en/of het door een pensioenfonds onderbrengen van extra hoge risico's bij een levensverzekeraar, zoals overlijden- en invaliditeits-risico's van deelnemers.

Index
Cijfer dat een gewogen gemiddelde uitdrukt en waaraan men kan zien hoe een grootheid (bijvoorbeeld de beurskoersen in Amsterdam) zich ontwikkeld heeft.

Indirecte beleggingsopbrengsten
Onder de indirecte beleggingsopbrengsten vallen de gerealiseerde verkoopresultaten inclusief valutaresultaten en de niet-gerealiseerde herwaarderingsresultaten.

Intrinsieke waarde
De intrinsieke waarde per aandeel is de'werkelijke'waarde van dat aandeel, afgeleid van de onderliggende beleggingen.
De intrinsieke waarde wordt berekend door de waarde van de activa (bezittingen) te verminderen met de passiva (schulden) en het saldo te delen door het aantal uitstaande aandelen.

Kansstelsels
Dit zijn veronderstellingen met betrekking tot sterftekansen, invalideringskansen, ontslag, gehuwdheid en individuele loontontwikkeling.

Koopsom
Een koopsom is een eenmalige betaling die aan de uitvoerder van de pensioenregeling is verschuldigd en waarvoor een bepaalde pensioenaanspraak wordt ingekocht. In beginsel is een koopsom dus een eenmalige betaling en een premie een periodieke betaling. Zowel premies als koopsommen dienen hetzelfde doel, namelijk de financiering van de pensioenen.

Nominale waarde
De op het stuk (aandeel of obligatie) aangegeven waarde. Bij een koers van 100 (= 100%) is de prijs van het waardepapier gelijk aan de nominale waarde.

Over/onderweging
Een hoger of lager belang in een beleggingscategorie dan overeenkomt met de normverdeling van het pensioenfonds.

Overrente
Het positieve verschil tussen het inkomensrendement van het Fonds en de rekenrente.

Pensioengrondslag
Het bedrag waarover pensioen wordt toegekend. Vaak is dit het voor pensioen meetellende salaris minus de franchise.

Performance
Het rendement dat is behaald met de beleggingen.

Premievrije aanspraken
Indien het deelnemerschap aan een pensioenregeling eindigt, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioenleeftijd, verkrijgt de gewezen deelnemer een premievrije aanspraak op ouderdoms- en nabestaandenpensioen. Een andere vorm van premievrije aanspraak is het bijzonder partnerpensioen dat de gewezen partner ontvangt bij scheiding/einde partnerschap.

Reële rente
Het verschil tussen het fondsrendement en de (loon- of prijs-)inflatie. Bij de premiestelling wordt verondersteld dat het fondsrendement ten minste gelijk is aan de som van de rekenrente en de inflatie. In dat geval kan de last uit hoofde van indexering worden gefinancierd uit het verschil tussen het fondsrendement en de rekenrente.

Rekenrente
De rekenrente is het fictieve percentage dat het belegde pensioenvermogen wordt geacht op te brengen in de toekomst en waarvan bij de berekening van de contante waarden wordt uitgegaan.

Rendement
Het positieve of negatieve resultaat dat een verzekeringsmaatschappij of een pensioenfonds behaalt met de belegging van daartoe beschikbare middelen.

Rentetermijnstructuur
De rentetermijnstructuur is een grafiek die het verband weergeeft tussen de looptijd van een vastrentende belegging enerzijds en de daarop te ontvangen marktrente anderzijds.

Solvabiliteit
Het vermogen om (nu en op termijn) aan de financiële verplichtingen te kunnen voldoen.

Sterftetafels
Geven aan wat de levens- en sterftekansen zijn van mannen en vrouwen in Nederland, afhankelijk van de bereikte leeftijd. Ze worden gebruikt bij de berekening van de voorziening pensioenverplichtingen door de actuaris.

Toeslag
Een toeslag is een verhoging van een pensioen of een aanspraak op pensioen, welke is gebaseerd op een in het pensioenreglement omschreven regeling, dan wel op incidentele basis wordt verleend.

Totaal rendement
Het totaal rendement van een belegging is samengesteld uit de koerswinst of het koersverlies (indirecte beleggingsopbrengsten) over de beschouwde periode, terwijl de directe beleggingsopbrengsten (dividend, rente, aflossingen, huur en dergelijke uitkeringen) meteen worden herbelegd en tijdsgewogen in het totaal rendement worden meegenomen. Het totaal rendement wordt uitgedrukt in een percentage ten opzichte van het gemiddeld belegd vermogen.

UFR
De Ulimate Forward Rate (UFR) is een methode waarop de rekenrente wordt vastgesteld. Gedurende de eerste 20 jaar wordt de rentetermijnstructuur (RTS) gevolgd. Voor de periode daarna wordt de rekenrente afgeleid van de RTS en een verwacht rendement op lange termijn. Voor een 60-jarige verplichting wordt een rentevoet van 4,2% verondersteld.

Vastrentende waarden
Hypotheken, leningen op schuldbekentenis en obligaties.

Verzekeringstechnische analyse
Ook wel actuariële analyse genoemd. In deze analyse wordt door de actuaris de invloed verklaard van opgetreden verschillen tussen de gehanteerde actuariële grondslagen en werkelijke ontwikkelingen.

Verzekeringstechnische risico's
Bij het verzekeren van pensioenaanspraken loopt een fonds een langlevenrisico voor het ouderdomspensioen als verzekerden langer leven dan volgens de gebruikte overlevingstafel wordt verwacht. Voor het nabestaandenpensioen loopt het Fonds een kortlevenrisico als de verzekerden korter leven dan volgens de overlevingstafel wordt verwacht. Ook kan het invaliditeitsrisico worden gerekend tot de verzekeringstechnische risico's van fondsen.

Volatiliteit
De beweeglijkheid van beurskoersen.

Yield curve
Zie rentetermijnstructuur.

Zakelijke waarden
Aandelen, converteerbare obligaties en onroerend goed(fondsen).